

కల్కి పురాణము

ద్వితీయ భాగము

అనువక్త

ప్రొ॥ శ్రీపాద సత్యనారాయణ మూర్తి

సంపాదకురాలు

శ్రీమతి. ఎస్. వి. ఫణీశ్వరి

తిరుపతి

కల్కి పురాణము- ద్వితీయ భాగము
ప్రథమ ముద్రణ: **2000** జూన్.
ప్రతులు: **1000**

ప్రతులకు

1. S.V. Phaniswari,
   18-1-46/J9,
   Santhi nagar,
   K.T. Road,
   TIRUPATI-517 507.
   Ph: 08574-30423.

2. Dr. T.R.K. MURTY,
   Behind Sivalayam,
   POLAKAMPADU
   Via. Tadepalli,
   GUNTUR Dt., 522 501.
   Ph: 08645-72093.

****

ఈ గ్రంథము

శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానము

వారి ఆర్థిక సహాయముతో ముద్రింపబడినది.

వారికి మా కృతజ్ఞతాభివందనములు.

****

వెల: 60-00

DTP set by **VYASA GRAPHICS**
KAKINADA

కల్కి పురాణము- ద్వితీయ భాగము

విషయసూచిక

తృతీయాంశము

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము - ప్రథమాధ్యాయము

సూత ఉవాచ........

తతః కల్కి ర్మ్లేచ్ఛగణాన్ కరవాలేన కాలితాన్
బాణైః సంతాడితా నన్యా ననయ ద్యమసాదనమ్. 1
విశాఖయూపోఽపి తథా కవిప్రాజ్ఞసుమంత్రకాః
గార్గ్య భార్గ్య విశాలాద్యా మ్లేచ్ఛాన్ నిన్యు ర్యమక్షయమ్. 2

భా: సూతుడు పలికెను. పిమ్మట కల్కి మ్లేచ్ఛులలో కొందరిని కరవాలముతో ఖండించి, మరికొందరిని బాణములతో కొట్టి యమపురికి పంపెను. అట్లే విశాఖ యూప, కవి, ప్రాజ్ఞ, సుమంత్రక, గార్గ్య, భార్గ్య, విశాలాదులు మ్లేచ్ఛులను యమసదమునకు పంపిరి.

కపోతరోమా కాకాక్షః కాకకృష్ణాదయో ఽపరే
బౌద్ధాః శౌద్ధోదనా యాతా యుయుధుః కల్కిసైనికైః. 3
తేషాం యుద్ధ మభూద్ఘోరం భయదం సర్వదేహినామ్
భూతేశానందజనకం రుధిరారుణకర్దమమ్. 4

భా: కపోతరోమ, కాకాక్ష, కాకకృష్ణాదులు, శౌద్ధోదన గణము వచ్చి కల్కి సైనికులతో యుద్ధము చేసిరి. సర్వప్రాణులకు భయము గొల్పు రీతిలో భయంకరముగ యుద్ధము జరిగెను. రక్తప్రవాహముచే యుద్ధభూమి బురద ఆయెను. యుద్ధము భూత నాథున కానందదాయకమైనది.

గజాశ్వరథసంఘానాం పతతాం రుధిరస్రవైః
స్రవంతీ కేశశైవాలా వాజిగ్రాహా సుగాహికా. 5
ధనుస్తరఙ్గా దుష్పారా గజరోధః ప్రవాహిణీ
శిరఃకూర్మా రథతరిః పాణిమీనా సృగాపగా. 6

భా: రణరంగమున క్రిందపడుచున్న గజ, అశ్వ, రథికుల రక్తము ప్రవహించు చున్నది. అందు కేశములు శైవాలము (నాచు) వలె నున్నవి. అశ్వములనెడి జలజంతువులు రక్తప్రవాహమున మునిగిపోవు చున్నవి, ఇందు ధనుస్సులు తరంగములవలె, ఏనుగులు దాటుటకు కష్టమయిన

రక్తనది మీద నిర్మించిన వంతెన వలె, తెగిపడిన శిరస్సులు తాబేళ్ళవలె, చేతులు మీనముల వలె కన్పించు చున్నవి.

ప్రవృత్తా తత్ర బహుధా హర్షయంతో మనస్వినామ్
దుందుభేయరవా ఘేరు శకునానందదాయినీ. 7
గజైర్గజా నరై రశ్వాః ఖరైరుష్ట్రాః రథైః రథాః
నిపేతు ర్బాణభిన్నాంగా శ్ఛిన్నబాహ్వంఘ్రికంధరాః. 8

భా: దుందుభిసంబద్ధ ధ్వనులతో గూడిన రుధిర ప్రవాహము నక్కలు, గ్రద్దలకు ఆనందము నిచ్చు చున్నది. దీనిని చూచి సాధుగణము సంతోషించిరి. గజ, అశ్వ, ఖర, రథముల నధిరోహించిన వారు పరస్పరము తలపడగ బాణాఘాతములచే బాహువులు, చరణములు, శిరస్సులు తెగి క్రింద పడినవి.

భస్మనా గుంఠితముఖా రక్తవస్త్రా నివారితాః
వికీర్ణకేశాః పరితో యాంతి సన్యాసినో యథా. 9
వ్యగ్రాః కేఽపి పలాయన్తే యాచంత్యన్యే జలం పునః
కల్కిసేనాశుగక్షుణ్ణా మ్లేచ్ఛా నో శర్మ లేభిరే. 10

భా: మ్లేచ్ఛులు సన్యాసులవలె భస్మముచే ఆచ్ఛాదితముఖము గలవారై రక్తవస్త్రమును ధరించి, చింపిరి కేశములు గలవారై యుద్ధక్షేత్రము నుండి తప్పించుకోసాగిరి. వ్యగ్రులై కొందరు పారిపోగా మరికొందరు దాహార్తులై జలమును యాచించిరి. కల్కిసేన బాణప్రహారములకు మ్లేచ్ఛులు నిలబడలేకపోయిరి.

తేషాం స్త్రియో రథారూఢా గజారూఢా విహంగమాన్
సమారూఢా హయారూఢా ఖరోష్ట్రవృషవాహనాః. 11
యోద్ధుం సమాయయు స్త్యక్త్వా పత్యపత్యసుఖాశ్రయాన్
రూపవత్యో యువత్యో ఽతిబలవత్యః పతివ్రతాః. 12

భా: మ్లేచ్ఛ సైనికులు పరాజితులగుచుండిరి. వారి భార్యలు రథములు, గజములు, పక్షులు, గుఱ్ఱములు, గాడిదలు, ఒంటెలు, ఎద్దులు మొదలగు వానినెక్కి యుద్ధము చేయుటకు రణభూమికి వచ్చిరి. రూపవతులు, బలవతులు, పతివ్రతలగు స్త్రీలు పతి, సంతాన సుఖములను విడిచి యుద్ధమునకు సిద్ధపడిరి.

నానాభరణ భూషాఢ్యాః సన్నద్ధా విశదప్రభాః
ఖడ్గశక్తి ధనుర్బాణ వలయాక్తకరాంబుజాః. 13
స్వైరిణ్యోఽ ష్యతికామిన్యో పుంశ్చల్యశ్చ పతివ్రతాః
యయు ర్యోద్ధుం కల్కిసైన్యైః పతీనాం నిధనాతురాః. 14

భా: వివిధములయిన ఆభరణములచే అలంకరింపబడి ఖడ్గము, భల్లము, ధనస్సు, బాణములకు తోడు గాజుల చేతులతో సిద్ధమైరి. అత్యంత రమణీయమగు రూపము కల్గిన స్త్రీలలో కొందరు స్వేచ్ఛగ తిరుగువారు, మరికొందరు పతివ్రతలు. భర్తల మరణముచే పీడితులయిన స్త్రీలు కల్కిసైన్యముతో తలపడుటకు వచ్చిరి.

మృద్భస్మకాష్ఠచిత్రాణాం ప్రభుతామ్నాయశాసనాత్
సాక్షాత్ పతీనాం నిధనం కిం యువత్యోఽపి సేహిరే. 15
తాః స్త్రియః స్వపతీన్ బాణభిన్నాన్ వ్యాకులితేంద్రియాన్
కృత్వా పశ్చా ద్యుయుధిరే కల్కిసైన్యై ర్ధృతాయుధాః. 16

భా: అచేతనములగు వస్తువుల నాశమును కూడా సహించని యువతులు సాక్షాత్తు భర్తల మరణమును ఎట్లు సహించగలరు? బాణములచే విగతజీవులగు తమ భర్తలను చూచి మ్లేచ్ఛ స్త్రీలు ఆయుధములు చేతబూని కల్కిసైన్యముతో యుద్ధము చేసిరి.

తాః స్త్రీ రుద్వీక్ష్య తే సర్వే విస్మయస్మితమానసాః
కల్కి మాగత్య తే యోధాః కథయామాసు రాదరాత్. 17
స్త్రీణా మేవ యుయుత్సూనాం కథాః శ్రుత్వా మహామతిః
కల్కిః సముదితః ప్రాయాత్ స్వసైన్యైః సానుగో రథైః. 18

భా: మ్లేచ్ఛస్త్రీలు యుద్ధము చేయుటను చూచి ఆశ్చర్యచకితులయిన కల్కి సైనికులు కల్కిని సమీపించి వృత్తాంత మంతయు నివేదించిరి. యుద్ధము చేయు స్త్రీలను గూర్చి వినిన కల్కి రథము నెక్కి అనుచరులతో యుద్ధభూమికి వెడలెను.

తాః సమాలోక్య పద్మేశః సర్వశస్త్రాస్త్రధారిణీః
నానావాహనసంరూఢాః కృతవ్యూహా ఉవాచ సః. 19

కల్కి రువాచ.......

రే స్త్రియః శృణుతాస్మాకం వచనం పథ్య ముత్తమమ్
స్త్రియా యుద్ధేన కిం పుంసాం వ్యవహారోఽత్ర విద్యతే. 20

భా: అనేక విధములగు అస్త్రశస్త్రములను ధరించి, అనేక వాహనముల నధిరోహించి, వ్యూహరచన చేయుట యందు సమర్థలయిన మ్లేచ్ఛస్త్రీలను చూచి కల్కి ఇట్లు పలికెను. ఓయువతులార! మీకు హితకరములగు మాటలను చెప్పెదను వినుడు. స్త్రీలతో పురుషులు యుద్ధము చేయుట ఉచితము గాదు.

ముఖేషు చంద్రబింబేషు రాజితాలక పంక్తిషు
ప్రహరిష్యంతి కే తత్ర నయనానందదాయిషు **21**
విభ్రాంతతారభ్రమరం నవకోకనదప్రభమ్
దీర్ఘాపాంగేక్షణం యత్ర తత్ర కః ప్రహరిష్యతి. **22**

భా: ముంగురులతో ప్రకాశించెడి చంద్రబింబము వంటి నేత్రానందదాయకములగు ముఖములపై ఎవడు ప్రహారము చేయగలడు? (ఆయుధములతో గాయము చేయగలడు) వికసించిన పద్మముల వంటి నేత్రములలో నల్లగ్రుడ్లు అనెడు భ్రమరములు విహరించు చున్నవి. అట్టి నేత్రములతో గూడిన ముఖముపై ఎవడు కొట్టగలడు?

వక్షోజశంభూ సత్తార హారవ్యాల విభూషితౌ
కందర్పదర్పదలనౌ తత్ర కః ప్రహరిష్యతి? **23**
లోలలీలాలకవ్రాత చకోరాక్రాంత చంద్రికమ్
ముఖచంద్రం చిహ్నాహీనం కస్తం హంతు మిహార్హతి?. **24**

భా: మీ హృదయమున వక్షొజరూప పరమేశ్వరుడు శోభిల్లు చున్నాడు. సుందరహారమనెడి సర్పముతో కుచములు శోభిల్లు చున్నవి. మదనుని దర్పమును హరించు వక్షఃస్థలముపై ఎవడు కొట్టగలడు?

స్తనభారభరాక్రాంత నితాంతక్షీణమధ్యమమ్
తనులోమలతాబంధం కః పుమాన్ ప్రహరిష్యతి? **25**
నేత్రానందేన నేత్రేణ సమావృత మనిందితమ్
జఘనం సుఘనం రమ్యం బాణైః కః ప్రహరిష్యతి? **26**

భా: సూక్ష్మ రోమరాజితో కూడి, స్తనభారముచే వంగిన, కృశించిన నడుమును ఏ పురుషుడు బాధించ గలడు? నేత్రానందదాయకమగు పట్టుచీరతో కప్పబడిన అనింద్యము, మనోహరమునగు ఘన జఘనమును ఎవడు బాణములతో కొట్టగలడు?

ఇతి కల్కే ర్వచః శ్రుత్వా ప్రహస్య ప్రాహు రాదృతాః
అస్మాకం తం పతీన్ హంసి తేన నష్టా వయం విభో
హంతుం గతానా మస్త్రాణి కరాణ్యే వాగతా న్యుత. 27
ఖడ్గశక్తిధనుర్బాణ శూలతోమరయష్టయః
తాః ప్రాహుః పురతోమూర్తాః కార్తస్వరవిభూషణాః. 28

భా: కల్కి మాటలు వినిన మ్లేచ్ఛస్త్రీలు మందహాసము చేసి ఓదేవ! మాభర్తలను నీవు చంపుట వలన మేము సర్వము కోల్పోయితిమని పలికి కల్కిపై దాడి చేసిరి. వారు ప్రయోగించిన అస్త్రములు తిరిగి వాళ్ళ చేతులలోనికే వచ్చినవి. ఖడ్గము, భల్లము, ధనుస్సు, బాణము, శూలము తోమరము, యష్టి మున్నగు ఆయుధములు రూపమును ధరించినవై మ్లేచ్ఛస్త్రీలతో ఇట్లు పలికినవి.

శస్త్రాణ్యూచుః......

య మాసాద్య వయం నార్యో హింసయామః స్వతేజసా
త మాత్మానం సర్వమయం జానీత కృతనిశ్చయాః. 29
త మీశ మాత్మనా నార్యః చరామో య దనుజ్ఞయా
యత్కృతా నామరూపాది భేదేన విదితా వయమ్. 30

భా: శస్త్రములు పలికినవి. ఓ యువతులార! మేము ఎవరి వలన తేజమును పొంది, దానిచే ప్రాణులను హింసించు చున్నామో అతనినే సర్వేశ్వరునిగ నిశ్చయముగ తెలుసుకొనుడు. పరమేశ్వరుని ఆదేశానుసారమే మేము వ్యవహరించు చున్నాము. వాని వలననే నామరూపాది భేదము నొంది ప్రసిద్ధి కెక్కితిమి.

రూపగంధరసస్పర్శ శబ్దాద్యా భూతపంచకాః
చరంతి యదధిష్ఠానాత్ సోఽయం కల్కిః పరాత్మకః. 31
కాలస్వభావసంస్కార నామాద్యా ప్రకృతిః పరా
యస్యేచ్ఛయా సృజ త్యండం మహాహంకారకాదికాన్. 32

భా: పృథివి, జలము, తేజస్సు, వాయువు, ఆకాశములనెడి పంచమహాభూతముల నాశ్రయించి రూపరస గంధస్పర్శ శబ్ద గుణము లున్నవి. కల్కిపరమాత్మనాశ్రయించి భూతపంచకము తన కార్యములను నిర్వర్తించు చున్నది. కాలము స్వభావము సంస్కారము నామము ఆదిగా గల పరాప్రకృతి పరమేశ్వరుని ఇచ్ఛామాత్రముచే మహత్తత్త్వ, అహంకార తత్త్వాది సమస్త బ్రహ్మాండమును సృజించు చున్నది.

యన్మాయయా జగద్యాత్రా సర్గస్థిత్యంతసంజ్ఞితా
య ఏవాద్యః స ఏవాంతే తస్యాయః సోఽయ మీశ్వరః. 33
అసౌ పతిర్మే భార్యాఽహ మస్య పుత్రాప్తబాంధవాః
స్వప్నోపమాస్తు తన్నిష్ఠా వివిధా శ్చేంద్రజాలవత్. 34

భా: పరమేశ్వరుని మాయవలననే సృష్టి స్థితి లయరూపమగు యాత్ర జరుగుచున్నది. సృష్టి ఆద్యంతములకు మూలభూతుడు పరమేశ్వరుడే. నాభర్త, నాభార్య, నాపుత్రుడు, నా ఆప్తబంధువులు మున్నగు మమకారములు స్వప్నతుల్యములు. ఇంద్రజాలము వలె ఇవన్నియు పరమేశ్వరుని లీలలే.

స్నేహమోహనిబంధానాం యాతాయాతదృశాం మతమ్
న కల్కిసేవినాం రాగద్వేషవిద్వేషకారిణామ్ 35
కుతః కాలః కుతో మృత్యుః క్వ యమః క్వాస్తి దేవతాః
స ఏవ కల్కి ర్భగవాన్ మాయయా బహులీకృతః. 36

భా: స్నేహమోహముల అధీనములు యాతాయాతము లను దృష్టి కల్గి , రాగద్వేషములను విద్వేషించు కల్కిసేవకులకు అసత్యములగు విషయములు దృష్టికి రావు. కాలము, మృత్యువు, యముడు, అహంకారము, దేవతలు ఎక్కడి వారు? అన్నియు కల్కిభగవానుని మాయాధీనములే.

న శస్త్రాణి వయం నార్యః సంప్రహార్యా న చ క్వచిత్
శస్త్రప్రహర్తృభేదోఽయ మవివేకః పరాత్మనః. 37
కల్కిదాసస్యాపి వయం హంతుం నార్హాః కథోద్భుతమ్
హనిష్యామో దైత్యపతేః ప్రహ్లాదస్య యథా హరిమ్. 38

భా: ఓవనితలార! మేము శస్త్రములము కాదు. ప్రహారము చేయుశక్తి మాకు లేదు(సంప్రహార్యులు ఎవరూలేరు). శస్త్రములు, శస్త్రములను ప్రయోగించువాడు అనుభేదము పరమాత్మ యొక్క మాయా కల్పితము. అంతయు పరమాత్మయే. భక్తుడగు ప్రహ్లాదుని ప్రార్థన నాలకించి హిరణ్యకశిపుని సంహరించుటకు నృసింహావతారమెత్తిన శ్రీహరిని శస్త్రములయిన మేము ఏమియు చేయలేకపోయినట్లు కల్కిభక్తులను కూడ చంపుటకు మేము అసమర్థులము.

ఇత్యస్త్రాణాం వచః శ్రుత్వా స్త్రియో విస్మితమానసాః
స్నేహమోహవినిర్ముక్తా స్తం కల్కిం శరణం యయుః 39

తాః సమాలోక్య పద్మేశః ప్రణతా జ్ఞాననిష్ఠయా
ప్రోవాచ ప్రహసన్ భక్తియోగం కల్మషనాశనమ్. 40

భా: అస్త్రముల వచనములను వినిన స్త్రీలు ఆశ్చర్యచకితలై స్నేహమోహములను విడిచి కల్కిని శరణుపొందిరి. భక్తిశ్రద్ధలతో నమస్కరించిన మ్లేచ్ఛస్త్రీలను చూచి పద్మేశుడు మందహాసము చేసి పాపనాశకమగు భక్తియోగమును వివరించెను.

కర్మయోగం చాత్మనిష్ఠం జ్ఞానయోగం ఖిదాశ్రయమ్
నైష్కర్మ్యలక్షణం తాసాం కథయామాస మాధవః. 41
తాః స్త్రియః కల్కిగదిత జ్ఞానేన విజితేంద్రియాః
భక్త్యా పర మవాపు స్తద్యోగినాం దుర్లభం పదమ్. 42

భా: కల్కి కర్మయోగ, జ్ఞానయోగములను వివరించగ, మ్లేచ్ఛస్త్రీలు జ్ఞానసంపన్నలై ఇంద్రియములను జయించి దుర్లభమగు మోక్షమును పొందిరి.

దత్వా మోక్షం మ్లేచ్ఛబౌద్ధప్రియాణాం
కృత్వా యుద్ధం భైరవం భీమకర్మా
హత్వా బౌద్ధాన్ మ్లేచ్ఛసంఘాంశ్చ కల్కి
స్తేషాం జ్యోతిః స్థాన మాపూర్య రేజే. 43
యే శృణ్వంతి వదంతి బౌద్ధనిధనం మ్లేచ్ఛక్షయం సాదరా
ల్లోకాః శోకహరం సదా శుభకరం భక్తిప్రదం మాధవే
తేషా మేవ పున ర్న జన్మమరణం సర్వార్థసంపత్కరం
మాయామోహవినాశనం ప్రతిదినం సంసారతాపచ్ఛిదమ్. 44

భా: కల్కి మ్లేచ్ఛులతో భయంకరముగ యుద్ధము చేసి వారిని సంహరించెను. పిమ్మట మ్లేచ్ఛస్త్రీలకు మోక్షమునొసగి వారిని, మ్లేచ్ఛగణమును జ్యోతిర్మయ స్థానములకు పంపి శోభిల్లెను. మ్లేచ్ఛులనాశ వృత్తాంతమును భక్తిశ్రద్ధలతో చెప్పినను వినినను సమస్త పాపములు దూరమగును. వారు ఎల్లప్పుడు శుభములను పొందుదురు. మాధవుని యెడ భక్తి కల్గును. వారికి జననమరణము లుండవు. సమస్త ఐశ్వర్యములు లభించును. మాయ అనెడి మోహము తొలగి సంసార తాపములు దూరమగును.

ఇతిశ్రీ కల్కి పురాణేఽ ను భాగవతే భవిష్యే
తృతీయాంశే
మ్లేచ్ఛ నిధనం నామ ప్రథమోఽధ్యాయః

ఇది శ్రీభాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
మ్లేచ్ఛ నిధన మను ప్రథమాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము- ద్వితీయాధ్యాయము

తతో మ్లేచ్ఛాన్ బౌద్ధగణాన్ విజిత్య సహసైనికైః
ధనాన్యాదాయ రత్నాని కీకటాత్ పున రావ్రజత్. 1
కల్కిః పరమతేజస్వీ ధర్మాణాం పరిరక్షకః
చక్రతీర్థం సమాగత్య స్నానం విధివ దాచరత్. 2

భా: బౌద్ధులను మ్లేచ్ఛగణమును జయించి కల్కి ధన రత్నములను గ్రహించి ససైన్యుడై కీకటపురము నుండి తిరిగి వచ్చెను. పిమ్మట పరమతేజస్వి, ధర్మరక్షకుడగు కల్కి చక్రతీర్థమునకు వచ్చి విధిపూర్వకముగ స్నానమాచరించెను. (లక్నోసమీపమందలి నైమిశారణ్యము(నీమ్‌ఖార్ అని ఇప్పుడు వ్యవహారము) దగ్గర చక్రతీర్థమనునది ఒక సరోవరము)

భ్రాతృభి ర్లోకపాలాభై ర్బహుభిః స్వజనైర్వృతః
సమాయాతాన్ మునీం స్తత్ర దదృశే దీనమానసాన్. 3
సముద్భియాగతాం స్తత్ర పరిపాహి జగత్పతే
ఇత్యుక్తవంతో బహుధా యే తా నాహ హరిః పరః. 4

భా: లోకపాల సదృశులగు తన సోదరులతో, ఆత్మీయులతో చక్రతీర్థదేశమున ఉండగ కల్కి దీనమనస్కులగు కొందరి మునులను చూచెను. భీతితో వచ్చిన మునులు ఓ జగత్పతీ! మమ్ములను కాపాడు మని వేడుకొనగ శ్రీహరి వారితో ఇట్లు పలికెను.

వాలఖిల్యాదికా నల్పకాయాన్ చీరజటాధరాన్
వినయావనతః కల్కి స్తానాహ కృపణాన్ భయాత్. 5
కస్మా ద్యూయం సమాయాతాః కేన వా భీషితా బత
తమహం నిహనిష్యామి యది వా స్యాత్ పురందరః 6

భా: అల్పపరిమాణము గల దేహముతో గూడి, నారబట్టలు గట్టిన జటాధారులగు వాలఖిల్యాది మునులు భయభీతులు కాగా కల్కి వినయావనతుడై వారితో ఇట్లు పలికెను. మీరు

ఎక్కడి నుండి వచ్చిరి? ఎవరు మిమ్మ భయపెట్టిరి? చెప్పుడు. దేవరాజైనను సరే అతనిని నాశము చేయగలను.

ఇత్యాశ్రుత్య కల్కివాక్యం తేనోల్లాసితమానసాః
జగదుః పుండరీకాక్షం నికుంభదుహితుః కథాః 7

మునయ ఊచుః.....

శృణు విష్ణుయశః పుత్ర! కుంభకర్ణాత్మజాత్మజా
కుథోదరీతి విఖ్యాతా గగనార్ధసముత్థితా. 8

భా: కల్కి వచనములను విని ఉల్లాసభరితులై మునులు రాక్షసియగు నికుంభపుత్రిక వృత్తాంతమును పుండరీకాక్షునకు నివేదించిరి. విష్ణుయశోనందన! కుంభకర్ణుని పుత్రుడగు నికుంభుని పుత్రిక కుథోదరి. ఆమె బృహదాకారము గలది.

కాకంజస్య మహిషీ వికంజజననీ చ సా
హిమాలయే చ శిరఃకృత్వా పాదౌ చ నిషధాచలే
శేతే స్తనం పాయయంతీ వికంజం ప్రస్రుతస్తనీ. 9
తస్యా నిఃశ్వాసవాతేన వివశా వయ మాగతాః
దైవేనైవ సమానీతాః సంప్రాప్తా స్త్వత్పదాస్పదమ్
మునయో రక్షణీయాస్తే రక్షస్సు చ విపత్సు చ. 10

భా: కాకంజుని భార్య, వికంజుని తల్లియగు రాక్షసి కుథోదరి హిమాలయమున శిరస్సు, నిషధాచలమున పాదములుంచి తన పుత్రునికి పాలిచ్చుచు పరుండినది. ఆమె యొక్క నిఃశ్వాసములచే వివశులమై ఇక్కడకు వచ్చితిమి. ఇక్కడకు మా రాక దైవికముగ జరిగినది. నీ పాదపద్మములు లభించినవి. ఆపదలనుండి రాక్షసులబారి నుండి మునులను నీవు రక్షింతువు గదా!

ఇతి తేషాం వచః శ్రుత్వా కల్కిః పరపురంజయః
సేనాగణైః పరివృతో జగామ హిమవద్గిరిమ్. 11
ఉపత్యకాం సమాసాద్య నిశా మేకాం నినాయ సః
ప్రాతర్జిగమిషుః సైన్యై ర్దదృశే క్షీరనిమ్నగామ్. 12

భా: శత్రుపురములను జయించెడి కల్కి మునుల మాటలు విని సైన్యముతో హిమాలయమునకు వెడలెను. పర్వతమునకు క్రిందనున్న సమీపభూమికి వెళ్ళి అక్కడ ఒక రాత్రి

గడిపెను. ప్రాతఃకాలమున సైన్యముతో ప్రయాణము చేయవలెననుకొను చుండ క్షీరనదిని చూచెను.

శంఖేందుధవళాకారాం ఫేనిలాం బృహతీం ద్రుతమ్
చలంతీం వీక్ష్యతే సర్వే స్తంభితా విస్మయాన్వితాః. 13
సేనాగణగజాశ్వాది రథయోధైః సమావృతః
కల్కిస్తు భగవాంస్తత్ర జ్ఞాతార్థోఽపి మునీశ్వరాన్. 14

భా: శంఖమువలె చంద్రునివలె తెల్లనిది, నురుగుతో కూడినది, బృహదాకారము కల్గినదై వేగముగ ప్రవహించు క్షీరనదిని చూచి కల్కి సేవకులు ఆశ్చర్యచకితులై నిశ్చేష్టులయిరి. పిమ్మట గజ, అశ్వ, రథాది విభిన్న యోద్ధలతో గూడిన కల్కి సర్వజ్ఞుడైనను క్షీరప్రవాహము గూర్చి మునుల నడిగెను.

పప్రచ్ఛ కా నదీ చేయం కథం దుగ్ధవహాఽభవత్
తే కల్కేస్తు వచః శ్రుత్వా మునయః ప్రాహు రాదరాత్. 15
శృణు కల్కే పయస్వత్యాః ప్రభవం హిమవద్గిరౌ
సమాయాతా కుథోదర్యాః స్తనప్రస్రవణా దిహ. 16

భా: ఈనది పేరేమి? ఇందు దుగ్ధమేల ప్రవహించు చున్న? దని కల్కి ప్రశ్నించగా మునులు ఆదరముతో ఇట్లు పలికిరి. ఓకల్కి! కుథోదరియను రాక్షసి యొక్క స్తనము నుండి స్రవించు క్షీరము హిమాలయ పర్వతముల నుండి ప్రవహించుచు నదిగ మారినది.

ఘటికాసప్తకే శ్చాన్యా పయో యాస్యతి వేగితమ్
హీనసారా తటాకారా భవిష్యతి మహామతే. 17
ఇతి శ్రుత్వా మునీనాం తు వచనం సైనికైః సహ
అహో కిమస్యా రాక్షస్యాః స్తనా దేకా త్వియం నదీ. 18

భా: ఏడుఘడియల తరువాత మరియొకనది వేగముగ ప్రవహించ గలదు. (రెండవస్తనము నుండి) మొదటిది పయోహీనమై తటాకారము కాగలదు. మునుల వచనములు వినిన కల్కి ''ఒక్కస్తనము నుండియే ఇంతటి నది ప్రవహించుచున్నదా'' యని ఆశ్చర్యపడెను.

ఏకం స్తనం పాయయతి వికంజం పుత్ర మాదరాత్
న జానేఽస్యాః శరీరస్య ప్రమాణం కతిధా భవేత్. 19
బాలం వాఽస్యా నిశాచర్యా ఇత్యూచు ర్విస్మయాన్వితాః
కల్కిః పరాత్మా సన్నహ్యా సేనాభిః సహసా యయౌ. 20

భా: ప్రేమతో ఒక్క స్తనము త్రాగించుట వలన పుత్రుడగు వికంజుడు ఎంత పరిమాణము కల్గియుండునో ఊహకందుట లేదు. రాక్షసి బలమెంతటిదో గదాయని అందరు ఆశ్చర్యపడిరి. పిమ్మట సైన్యముతో గూడి కల్కి తొందరగ రాక్షసి యున్న దేశమునకు బయలుదేరెను.

మునిదర్శితమార్గేణ యత్రాస్తే సా నిశాచరీ
పుత్రం స్తనం పాయయంతీ గిరిమూర్ధ్ని ఘనోపమా. 21
శ్వాసవాతాతివాతేన దూరక్షిప్తవనద్విపాః
యస్యాః కర్ణబిలావాసే ప్రసుప్తాః సింహసంకులాః . 22

భా: మునులు రాక్షసి నివసించు ప్రదేశము చూపగ అందరు అచ్చటకు వెళ్ళిరి. అచ్చట మేఘము వంటి ఆకారము కల్గిన రాక్షసి పర్వతశిఖరము మీద పుత్రునికి పాలు త్రాగించు చున్నది. నిఃశ్వాసలచే మదగజములు దూరముగ విసిరి వేయబడు చున్నవి. చెవుల రంధ్రములలో సింహగణము నిద్రించినవి.

పుత్రపౌత్రైః పరివృతా గిరిగహ్వరవిభ్రమాః
కేశమూల ముపాలమ్బ్య హరిణాః శేరతే బిలమ్. 23
యూకా ఇవ న చ వ్యగ్రా లుబ్ధజాతంకయా భృశమ్
తా మాలోక్య గిరే ర్మూర్ధ్ని గిరివత్ పరమాద్భుతామ్. 24
కల్కిః కమలపత్రాక్షః సర్వాం స్తా నాహ సైనికాన్
భయోద్విగ్నాన్ బుద్ధిహీనాం స్త్యక్తోద్యమ పవిచ్ఛదాన్. 25

భా: పుత్రపౌత్రులతో గూడిన లేళ్ళు కొండగుహ లను భ్రాంతితో కేశమూలముల నాశ్రయించి పరుండినవి. వేటగాండ్ర వలన భయము లేనివై లేళ్ళు యూకములవలె (పేను) కన్పించుచున్నవి. పర్వతము మీద మరియొక పర్వత మున్నట్లు ఆశ్చర్యముగ రాక్షసి గోచరించు చున్నది. భయముచే ఉద్విగ్నులు, బుద్ధిహీనులు, ఆయుధములను విడిచిన సైనికుల నుద్దేశించి కమలపత్రాక్షు డగు కల్కి ఇట్లు పలికెను.

కల్కి రువాచ.......

గిరిదుర్గే వహ్నిదుర్గం కృత్వా తిష్ఠంతు మామకాః
గజాశ్వరథయోధా యే సమాయాంతు మయా సహ. 26
అహం స్వల్పేన సైన్యేన యా మ్యస్యాః సంముఖం శనైః
ప్రహర్తుం బాణసందోహైః ఖడ్గశక్తిపరశ్వధైః . 27

భా: కల్కి పలికెను. ప్రవేశింపశక్యము గాని కొండలలో నిప్పుతో మార్గమేర్పాటు చేసుకొని మీరంతా ఇక్కడనే ఉండవలసినది. గజ, అశ్వ, రథ యోద్ధులు నాతో వచ్చెదరు. ఖడ్గ, శక్తి, పరశు, బాణములతో రాక్షసిని చంపుటకు స్వల్పసైన్యముతో నేను ఆమె ఎదుటకు మెల్లగ వెళ్ళెదను.

ఇత్యుక్త్వా స్థాప్య పశ్చా త్తాన్ బాణై స్తామహన ద్బలీ
సా క్రుధోత్థాయ సహసా ననర్ద పరమాద్భుతమ్. 28
తేన నాదేన మహతా విత్రస్తా శ్చాభవన్ జనాః
నిపేతుః సైనికాః సర్వే మూర్ఛితా ధరణీతలే. 29

భా: ఈ విధముగ పలికిన కల్కి సేనను వెంట బెట్టుకొని వెడలి రాక్షసిని బాణములతో కొట్టసాగెను. కోపముతో హఠాత్తుగ లేచిన రాక్షసి గంభీరముగ నాదము చేసెను. భయంకర శబ్దముచే అందరు భయపడిరి. సైనికులందరు తెలివితప్పి భూమి మీద పడిరి.

సా రథాంశ్చ గజాం శ్చాపి వివృతాస్యా భయానకా
జఘాస శ్వాసవాతైశ్చ సమానీయ కుథోదరీ. 30
సేనాగణా స్తదుదరం ప్రవిష్టాః కల్కినా సహ
యథర్క్షముఖవాతేన ప్రవిశంతి పిపీలికాః. 31

భా: భయంకరమగు కుథోదరి నోటిని పెద్దదిగచేసి శ్వాస వాయువుచే రథ గజాదులను లోపలికి లాగుకొని భోజనము చేసెను. ఎలుగుగొడ్డు ముఖవాయువుచే చీమలు లోనికి ప్రవేశించినట్లు కల్కితో కూడ సేనాగణము రాక్షసి ఉదరమును ప్రవేశించిరి.

తద్దృష్ట్వా దేవగంధర్వా హాహాకారం ప్రచక్రిరే
తత్రస్థా మునయః శేపు ర్జేపు శ్చాన్యే మహర్షయః . 32
నిపేతు రన్యే దుఃఖార్తా బ్రాహ్మణా బ్రహ్మవాదినః
రురుదుః శిష్టయోధా యే జహృషు స్త న్నిశాచరాః . 33

భా: ఇది చూచి దేవతలు గంధర్వులు హాహాకారము చేయసాగిరి. కొందరు మునులు ఆక్రోశించిరి. మరికొందరు కల్కి క్షేమమునకు జపము చేయసాగిరి. బ్రహ్మవేత్తలగు బ్రాహ్మణులు దుఃఖార్తులై క్రిందపడిరి. కల్కి సేన రోదించగ, రాక్షసులు ఆనందించిరి.

జగతాం కదనం దృష్ట్వా సస్మా రాత్మాన మాత్మనా
కల్కిః కమలపత్రాక్షః సురారాతినిషూదనః . 34

బాణాగ్నిం చైలచర్మభ్యాం కర్మణే యానదారుభిః
ప్రజ్వాల్యోదరమధ్యే తు కరవాలం సమాదదే. 35

భా: దేవతల శత్రువులను నాశము చేయు కమలపత్రాక్షుడగు కల్కి లోకములు దుఃఖించుట చూచి తనచే తాను స్మరించుకొనెను. అతడు ఉదరమధ్యమున బాణములచే అగ్నిని సృజించి వస్త్ర, చర్మ, రథ కాష్ఠములచే దానిని ప్రజ్వలింప జేసి ఖడ్గమును గ్రహించెను.

తేన ఖడ్గేన మహతా కుక్షిం నిర్భిద్య బంధుభిః
బలిభి ర్భ్రాతృభి ర్వాహై ర్వృతః శస్త్రాస్త్రపాణిభిః . 36

బహి ర్బభూవ సర్వేశః కల్కిః కల్కవినాశనః
సహస్రాక్షో యథా వృత్రకుక్షిం దంభోలి నేమినా. 37

యోనిరంధ్రా ద్గజరథా స్తురగా శ్చాభవన్ బహిః
నాసికాకర్ణవివరాత్ కేఽపి తస్యా వినిర్గతాః . 38

భా: దేవేంద్రుడు వజ్రాయుధముతో వృత్రాసురుని ఉదరమును చీల్చినట్లు, కల్కవినాశకుడు సర్వేశ్వరుడగు కల్కి రాక్షసి యొక్క బృహదాకారమగు ఉదరమును చీల్చగ శస్త్రాస్త్రధరులగు సోదరులు, సైనికులు, వాహనములతో గూడి కల్కి బయటకు వచ్చెను. యోనిరంధ్రము నుండి గజ, రథ, తురగములు, కర్ణరంధ్రము నుండి మరికొందరు వెలుపలకు వచ్చిరి.

తే నిర్గతా స్తత స్తస్యాః సైనికా రుధిరోక్షితాః
తాం వివ్యధు ర్నిక్షిపంతీం తరసా చరణౌ కరౌ. 39

మమార సా భిన్నదేహా భిన్నకుక్షిశిరోధరా
నాదయంతీ దిశో ద్యోఖం చూర్ణయంతీ చ పర్వతాన్. 40

భా: రాక్షసి ఉదరము నుండి బయటకు వచ్చిన రక్తముతో తడిసిన సైనికులు, కాళ్ళు చేతులు కొట్టుకొనుచున్న రాక్షసిని చూచి బాణములతో ఆమెను కొట్టిరి. ఆమె ఉదరము శిరస్సు, సమస్త అంగములు ఛిన్నాభిన్నములైనవి. అపుడు రాక్షసి దిక్కులు పిక్కటిల్లునట్లు ఆకాశము దద్దరిల్లునట్లు పెద్ద శబ్దము చేయుచు, పర్వతములను పిండి చేయుచు ప్రాణములు వదిలెను.

కరంజోఽపి తథా వీక్ష్య మాతరం కాతరోఽభవత్
స వికంజః క్రుధా ధావత్ సేనామధ్యే నిరాయుధః . 41

గజమాలాకులో వక్షో వాజిరాజివిభూషణః
మహాసర్పకృతోష్ణీషః కేసరీ ముద్రితాంగులిః . 42

భా: తల్లి అవస్థను చూచిన కరంజుడు దీనుడై కోపముతో ఆయుధములు లేకుండగనే సేనమధ్యభాగమున ప్రవేశించెను. వక్షఃస్థలమున గజమాలకలవాడై, అశ్వపంక్తిచే విభూషితుడై మహాసర్పములు తలపాగగలవాడై, సింహముద్రితమగు అంగుళులు కల్గిన కరంజుడు--------

మమర్ద కల్కిసేనాం తాం మాతు ర్వ్యసనకర్శితః
స కల్కి స్తం బ్రాహ్మ మస్త్రం రామదత్తం జిఘాంసయా. 43
ధనుషా పంచవర్షీయం రాక్షసం శస్త్ర మాదదే
తేనాస్త్రేణ శిర స్తస్య చ్ఛిత్వా భూమా వపాతయత్. 44

భా: మాతృవియోగముచే దుఃఖితుడై కల్కి సేనను పీడించసాగెను. కల్కి పరశురామదత్తమగు బ్రహ్మాస్త్రమును ప్రయోగించి బాలుని శిరస్సును ఛేదించి భూమి మీద పడవైచెను.

రుధిరాక్తం ధాతుచిత్రం గిరిశృఙ్గ మివాద్భుతమ్
సుపుత్రాం రాక్షసీం హత్వా మునీనాం వచనా ద్విభుః . 45
గంగాతీరే హరిద్వారే నివాసం సమకల్పయత్
దేవానాం కుసుమాసారై ర్మునిస్తోత్రైః సుపూజితః . 46

భా: ధాతురాగములచే చిత్రితమగు పర్వత శిఖరమువలె కన్పట్టు రక్తసిక్తమైన పుత్రునితో గూడిన రాక్షసిని ఇట్లు కల్కిచంపెను. దేవతలు పుష్పవర్షము కురిపించిరి. మునులచే పూజింపబడిన కల్కి హరిద్వారము గంగాతీరమున నివాస మేర్పరచుకొనెను.

నినాయ తాంనిశాం తత్ర కల్కిః పరిజనావృతః
ప్రాత ర్దదర్శ గఙ్గయాస్తీరే మునిగణాన్ బహూన్
తస్యాః స్నానవ్యాజ విష్ణో రాత్మనో దర్శనాకులాన్. 47
హరిద్వారే గంగాతట నికటపిండారకవనే
వసంతం శ్రీమంతం నిజగణవృతం తం మునిగణాః
స్తవైః స్తుత్వాస్తుత్వా విధివ దుదితై ర్జహ్నుతనయాం
ప్రపశ్యంతం కల్కిం మునిజనగణా ద్రష్టు మగమన్. 48

భా: పరిజనముతో గూడిన కల్కి ఆరాత్రంతయు అక్కడేగడిపెను. ప్రాతఃకాలమున

గంగా స్నానమను మిషతో తనను చూచుటకు కుతూహలముతో వచ్చిన మునిజనమును శ్రీహరి చూచెను. హరి ద్వారము గంగాతీరమున పరివారముతో నివసించుచు, జహ్నుతనయ యగు గంగను దర్శించు శ్రీహరిని చూచుటకు వచ్చిన మునిజనము వారిని పలుమార్లు స్తోత్రము చేసిరి.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురుణేఽను భాగవతే భవిష్యే
తృతీయాంశే కుధోదరీ వధానన్తరం
ముని దర్శనం నామ ద్వితీయోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము. భవిష్యమునగు
శ్రీకల్కి పురాణము తృతీయాంశమున
కుధోదరీ వధానంతరము ముని దర్శనమను
ద్వితీయాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము - తృతీయాధ్యాయము

2-17

సూత ఉవాచ.......

సుస్వాగతాన్ మునీన్ దృష్ట్వా కల్కిః పరమధర్మవిత్
పూజయిత్వా చ విధివత్ సుఖాసీనా నువాచ తాన్. 1
కే యూయం సూర్యసంకాశా మమభాగ్యాదుపస్థితాః
తీర్థాటనోత్సుకా లోకత్రయాణా ముపకారకాః. 2
వయం లోకే పుణ్యవంతో భాగ్యవంతో యశస్వినః
యతః కృపాకటాక్షేణ యుష్మాభి రవలోకితాః. 3

భా: సూతుడు పలికెను. పరమధార్మికుడయిన కల్కి అచ్చటకు వచ్చిన మునులను విధిపూర్వకముగ పూజించెను. వారు సుఖాసీనులయిన పిమ్మట ఇట్లు పలికెను. సూర్యుని వలె ప్రకాశించుచు తీర్థాటన మొనరించుచు ముల్లోకములకు ఉపకారము చేయు మీరు ఎవరు? నాభాగ్యవశముచే మీరిక్కడి కేతెంచిరి. మేము ఎంతోపుణ్యాత్ములము, భాగ్యవంతులము, యశస్వులము. కనుకనే కృపాకటాక్షము వలన మీదర్శన భాగ్యము మాకు కల్గినది.

తత స్తే వామదేవోఽత్రి ర్వసిష్ఠో గాలవో భృగుః
పరాశరో నారదోఽశ్వత్థామా రామః కృపస్త్రితః. 4
దుర్వాసా దేవలః కణ్వో వేద ప్రమితి రంగిరాః
ఏతే చాన్యే చ బహవో మునయః శంసితవ్రతాః. 5
కృత్వాగ్రే మరుదేవాపీ చంద్రసూర్యకులోద్భవౌ
రాజానౌ తౌ మహావీర్యౌ తపస్యాభిరతౌ చిరమ్. 6
ఊచుః ప్రహృష్టమనసః కల్కిం కల్కవినాశనమ్
మహోదధే స్తీరగతం విష్ణుం సురగణా యథా. 7

భా: పిమ్మట వామదేవ, అత్రి, వసిష్ఠ, గాలవ, భృగు, పరాశర, నారద, అశ్వత్థామ పరశురామ, కృపాచార్య, త్రిత, దుర్వాసులు, దేవల, కణ్వ, వేదప్రమితి, అంగిరసులు మున్నగ

వ్రత సంపన్నులగు మహర్షులు తపోనిరతులగు మరు, దేవాపులను ముందుంచుకొని కలి నాశకుడగు కల్కితో సాగరతీరమున శ్రీమహావిష్ణువుతో దేవతలవలె సంతుష్టాంతరంగులై ఇట్లు పలికిరి.

మునయ ఊచుః........

జయాశేష జగన్నాథ విదితాఖిలమానస
సృష్టిస్థితిలయాధ్యక్ష! పరమాత్మన్ ప్రసీద నః. 8
కాలకర్మగుణావాస! ప్రసారితనిజక్రియ!
బ్రహ్మాదినుతపాదాబ్జ పద్మానాథ ప్రసీద నః. 9

భా: మునులు పలికిరి. జగన్నాథ సమస్తము జయించినవాడ సమస్త అంతఃకరణవృత్తులను తెలిసి పరమాత్మ సృష్టిస్థితి లయకారకుడవగు నీవు మమ్ముల ననుగ్రహింసుము. ఓపద్మానాథ! నీవు కాలస్వరూపుడవు. గుణకర్మలకు ఆధారభూతుడవు. బ్రహ్మాది దేవతలు కూడ నీపాదాబ్జములను స్తుతించెదరు. చల్లని చూపుతో దృష్టిని సారించి మమ్ముల ననుగ్రహింపుము.

ఇతి తేషాం వచః శ్రుత్వా కల్కిః ప్రాహ జగత్పతిః
కావే తౌ భవతా మగ్రే మహాసత్త్వౌ తపస్వినౌ. 10
కథ మత్రాగతౌ స్తుత్వా గం గాం ముదితమానసౌ
కా వా స్తుతిస్తు జాహ్నవ్యా యువయో ర్నామనీ చ కే. 11

భా: వారి మాటలు వినిన జగత్పతియగు కల్కి ఓ మహర్షులారా మీ ముందున్న మహాబలులు తపస్సంపన్నులగు వారిరువురు ఎవరు? వీరు గంగను ఎందులకు స్తుతించుచున్నారు. వారిటకు ఎందులకు వచ్చిరి? వారి పేరు లేమి యని యని యడిగెను.

తయోఽర్మరుః ప్రముదితః కృతాంజలిపుటః కృతీ
ఆదా వువాచ వినయీ నిజవంశాను కీర్తనం. 12
సర్వంవేత్సిపరమాత్మాప్యంతర్యామిన్ కృదిస్థితః.
తవాజ్ఞయా సర్వమేతత్ కథయామి శ్రణు ప్రభో. 13

భా: వారిలో మరువు సంతోషించినవాడై చేతులు జోడించి వినయముతో తమ వంశవృత్తాంతమును చెప్పెను. పరమాత్మ! మీరు సర్వజ్ఞులు. అయినను తమ ఆదేశానుసారమ సమస్తము చెప్పెదను. వినుడు.

తవ నాభే రభూ ద్బ్రహ్మా మరీచి స్తత్సుతోఽభవత్
తతో మను స్తత్సుతోఽభూ దిక్ష్వాకుః సత్యవిక్రమః. 14

యువనాశ్వ ఇతి ఖ్యాతో మాంధాతా తత్సుతోఽభవత్
పురుకుత్స స్తత్సుతోఽభూ దనరణ్యో మహామతిః. 15
త్రస ద్దస్యుః పితా తస్మా ద్ధర్యశ్వ స్త్ర్యరుణస్తతః
త్రిశంకుస్తత్సుతో ధీమాన్ హరిశ్చంద్రః ప్రతాపవాన్. 16

భా: మీనాభినుండి బ్రహ్మ జన్మించెను. అతనిపుత్రుడు మరీచి. అతని వలన మనువు, మనువు వలన సత్యవిక్రమసంపన్నుడగు ఇక్ష్వాకువు జన్మించెను. ఇక్ష్వాకు పుత్రుడు యువనాశ్వుడు. అతని పుత్రుడు మాంధాత. ఇతని పుత్రుడు పురుకుత్సుడు. పురుకుత్సునివలన బుద్ధిమంతుడగు అనరణ్యుడు జన్మించెను. అనరణ్యుని పుత్రుడు త్రసద్దస్యువు. అతని వలన హర్యశ్వుడు జన్మించెను. హర్యశ్వుని పుత్రుడు అరుణుడు. (త్ర్యరుణుడు) అరుణుని పుత్రుడు త్రిశంకువు. అతనికి ధీమంతుడు, పరాక్రమవంతుడగు హరిశ్చంద్రుడు జన్మించెను.

హరిత స్తత్సుతస్తస్మా ద్భరుక స్తత్సుతో వృకః
తత్సుతః సగర స్తస్మా దసమంజా స్తతో ఽంశుమాన్. 17
తతో దిలీపస్తత్పుత్రో భగీరథ ఇతి స్మృతః
యేనానీతా జాహ్నవీయం ఖ్యాతా భాగీరథీ భువి
స్తుతా నుతా పూజితేయం తవ పాదసముద్భవా. 18

భా: హరిశ్చంద్రుని పుత్రుడు హరితుడు (రోహితుడు) అతని పుత్రుడు భరకుడు. భరుకుని పుత్రుడు వృకుడు. వృకపుత్రుడు అసమంజసుడు. అతని పుత్రుడు అంశుమంతుడు. అతనికి దిలీపుడు కలిగెను. దిలీప పుత్రుడు భగీరథుడు. ఇతని వలన గంగ భూమికితీసుకురాబడి భాగీరథియని ప్రసిద్ధిగాంచినది. తమపాదములనుండి పుట్టుట వలన గంగను అందరు స్తుతించెదరు, పూజించెదరు.

భగీరథాత్ సుత స్తస్మా న్నాభ స్తస్మా దభూ ద్బలీ
సింధుద్వీపసుత స్తస్మా దాయుతాయు స్తతో ఽభవత్. 19
ఋతుపర్ణ స్తత్సుతోఽభూత్ సుదాస స్తత్సుతోఽభవత్
సౌదాస స్తత్సుతో ధీమా నశ్మక స్తత్సుతో మతః. 20
మూలకాత్ స దశరథ స్తస్మా దేడబిడ స్తతః
రాజా విశ్వసహ స్తస్మాత్ ఖట్వాంగో దీర్ఘబాహుకః. 21

భా: భగీరథ పుత్రుడు నాభుడు. అతని పుత్రుడు సింధుద్వీపుడు. అయుతాయువు

సింధుద్వీపుని పుత్రుడు. అతని పుత్రుడు ఋతుపర్ణుడు. ఋతుపర్ణపుత్రుడు సుదాసుడు. సుదాసపుత్రుడు సౌదాసుడు. సౌదాసునకు బుద్ధిమంతుడగు అశ్మకుడు పుట్టెను. అశ్మకపుత్రుడు మూలకుడు. అతని పుత్రుడు దశరథుడు. అతని పుత్రుడు ఏడబిడుడు. అతని పుత్రుడు విశ్వసహుడు. విశ్వసహుని పుత్రుడు ఖట్వాంగుడు. అతడు ఆజానుబాహువు.

తతో రఘు రజ స్తస్మాత్ సుతో దశరథః కృతీ
తస్మా ద్రామో హరిః సాక్షా దావిర్భూతో జగత్పతిః. **22**
రామావతార మాకర్ణ్య కల్కిః పరమహర్షితః
మరుం ప్రాహ విస్తరేణ శ్రీరామచరితం వద. **23**

భా: పిమ్మట రఘుమహారాజు జన్మించెను. అతని వలన అజుడు పుట్టెను. అజపుత్రుడు దశరథుడు. జగన్నాథుడగు శ్రీహరి శ్రీరామునిగ దశరథునికి జన్మించెను. రామావతారమును విని మిక్కిలి సంతోషించిన కల్కి రామచరితమును విస్తరముగ చెప్పుమని మరుని అడిగెను.

సీతాపతేః కర్మ వక్తుం కః సమర్థోఽస్తి భూతలే
శేషః సహస్రవదనై రపి లాలాయితో భవేత్. **24**
తథాపి శేముషీ మేఽస్తి వర్ణయామి తవాజ్ఞయా
రామస్య చరితం పుణ్యం పాపతాపప్రమోచనమ్. **25**

భా: సీతాపతి యగు శ్రీరామచంద్రుని చరితమును సహస్రఫణియగు ఆదిశేషుడు కూడ వర్ణింపజాలడు. అయినను తమ ఆదేశానుసారము నాబుద్ధివైభవమనుసరించి పుణ్యప్రదము, పాపతాప నివారకము నగు శ్రీరాముని చరితమును వర్ణించెదను.

అజాదివిబుధార్థితోఽజని చతుర్భి రంశైః కులే
రవే రజసుతా దజో జగతి యాతుధానక్షయః. **25**
శిశుః కుశికజాధ్వరక్షయకరక్షయో యో బలా-
ద్బలీ లలితకంధరో జయతి జానకీవల్లభః. **26**

భా: బ్రహ్మాది దేవతలచే ప్రార్థింపబడిన శ్రీహరి రాక్షస నాశమునకై సూర్యవంశమున రామ, లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నులుగ నాలుగు అంశలతో దశరథుని యింట అవతరించెను. జానకీ వల్లభుడగు శ్రీరామచంద్రుడు బాల్యమున విశ్వామిత్రుని యజ్ఞమును నాశము చేయు రాక్షసులను సంహరించెను.

మునే రనుసహానుజో నిఖిలశస్త్ర విద్యాతిగో
యయా వతివనప్రభో జనకరాజరాజత్సభామ్

విధాయ జనమోహనద్యుతి మతీవ కామద్రుహః
ప్రచండకర చండిమా భవన భంజనే జన్మనః. 27
తమ ప్రతిమతేజసం దశరథాత్మజం సానుజం
మునే రను యథా విధేః శశివ దాదిదేవం పరమ్
నిరీక్ష్య జనకో ముదా క్షితి సుతాపతిం సంమతం
నిజోచిత పణక్షమం మనసి భర్త్సయ న్నాయయౌ. 28

భా: భవబంధ భంజకుడు, తీక్ష్ణతేజస్సంపన్నుడు, నిఖిల శస్త్రవిద్యాపారంగతుడగు శ్రీరామచంద్రుడు జనమోహన రూపముతో ప్రకాశించుచు అనుజుడగు లక్ష్మణునితో కూడి విశ్వామిత్రుని వెంట జనక మహారాజు సభకు వెడలెను. బ్రహ్మ వెనుక చంద్రుని వలె పరమతేజస్వియగు శ్రీరాముడు విశ్వామిత్రుని వెనుక లక్ష్మణ సహితుడై వెడలెను. ఆదిదేవుడగు శ్రీరాముని చూచి జనకమహారాజు తనపుత్రికయగు సీతాదేవికి ఇతడు తగినవరుడని సంతోషించెను. తాను ఏర్పాటు చేసిన స్వయంవరపరీక్షకు సమర్థునిగ తలచి శ్రీరాముని సమీపించెను.

స భూపపరిపూజితో జనకజేక్షితై రర్చితః
కరాలకఠినం ధనుః కరసరోరుహే సంహితమ్
విభజ్య బలవద్దృఢం జయ రఘూద్వహే త్యుచ్ఛకై-
ర్ధ్వనిం త్రిజగతీగతం పరివిధాయ రామో బభౌ. 29

భా: జనకమహారాజుచే పూజింపబడి, సీతాదేవి చూపులచే సత్కరింపబడిన శ్రీరామచంద్రుడు మిక్కిలి కఠినమగు ధనస్సును చేతిలోనికి తీసుకొని రెండు ముక్కలు చేసెను. 'శ్రీరామునికి జయమగుగాక' అను జయజయ ధ్వనులు ముల్లోకముల వ్యాపించెను.

తతో జనకభూపతి ర్దశరథాత్మజేభ్యో దదౌ
చతస్ర ఉషతీ ర్ముదా వరచతుర్భ్య ఉద్వాహనే
స్వలంకృత నిజాత్మజాః పథి తతో బలం భార్గవ-
శ్చకార ఉరరీ నిజం రఘుపతౌ మహోగ్రం త్యజన్. 30

భా: పిమ్మట జనకమహారాజు దశరథపుత్రులగు రామలక్షణ భరత శత్రుఘ్నులకు తన నలుగురు పుత్రికలు సీత ఊర్మిళ మాండవి శ్రుతకీర్తులను ఇచ్చి వివాహము జరిపించెను. వీరందరు

అయోధ్యకు తిరిగి వచ్చు సమయమున మార్గమున పరశురాముడు రామచంద్రునిపై తన పరాక్రమమును ప్రదర్శించెను.

తతః స్వపుర మాగతో దశరథస్తు సీతాపతిం
నృపం సచివసంయుతో నిజవిచిత్ర సింహాసనే
విధాతు మమల ప్రభం పరిజనైః క్రియాకారిభిః
సముద్యతమతిం తదా ద్రుత మవారయత్ కేకయీ. 31

భా: తరువాత రాజు దశరథుడు మంత్రులతో సమావేశమై సీతాపతియగు శ్రీరాముని రాజ్యాభిషిక్తుని చేయుటకు నిర్ణయించెను. రాజ్యాభిషేకమునకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండగ కైకేయి రాముని అభిషేకమును వారించెను.

తతో గురునిదేశతో జనకరాజకన్యాయుతః
ప్రయాణ మకరోత్ సుధీర్య దనుగః సుమిత్రాసుతః
వనం నిజగణం త్యజన్ గుహగృహే వస న్నాదరాత్
విసృజ్య నృపలాంఛనం రఘుతి ర్జటా చీరభృత్. 32

భా: పిమ్మట తండ్రి ఆదేశానుసారము సీతాలక్ష్మణులతో కూడి రాముడు అడవులకు పయనమాయెను. పరివారమును విడిచి గుహుని గృహమునకు వెడలి రాజచిహ్నములను విడిచి జటావల్కలములను ధరించెను.

ప్రియానుజయుత స్తతో మునిమతోవనే పూజితః
స పంచవటికాశ్రమే భరత మాతురం సంగతమ్
నివార్య మరణం పితుః సమవధార్య దుఃఖాతుర-
స్తపోవనగతో ఉవస ద్రఘుపతి స్తత స్తాః సమాః. 33

భా: సీతాలక్ష్మణులతో గూడిన శ్రీరాముడు మునివృత్తి నవలంబించి పంచవటి ఆశ్రమమున నివసించెను. దీనుడయిన భరతుడు అచ్చటకు వచ్చి తండ్రి మరణవార్తను చెప్పగ మిక్కిలి దుఃఖించిన రాముడు భరతుని వారించి మిగిలిన సంవత్సరము లక్కడనే గడిపెను.

దశాననసహోదరాం విషమబాణవేధాతురాం
సమీక్ష్య వరరూపిణీం ప్రహసతీం సతీం సుందరీమ్
నిజాశ్రయ మభీప్సతీం జనకజాపతి ర్లక్ష్మణాత్
కరాలకరవాలతః సమకరో ద్విరూపాం తతః. 34

భా: కామపీడితురాలు, సౌందర్యవతియగు రావణుని సోదరి శూర్పణఖ రాముని మోహించి వచ్చినది. రాముడు నవ్వుచు లక్ష్మణుని చూపెను. అతడు కరవాలముతో ముక్కు చెవులు కోసి కురూపిని చేసెను.

సమాప్య పథి దానవం ఖరశరైః శనైర్నాశయన్
చతుర్దశసహస్రకం సమహనత్ ఖరం సానుగమ్
దశాననవశానుగం కనకచారుచంచన్మృగం
ప్రియాప్రియకరో వనే సమవధీద్బలాద్రాక్షసమ్. **35**

భా: మార్గమున శ్రీరాముడు అనుచరులతో గూడిన ఖరదూషణులను రాక్షసులను సంహరించెను. పిమ్మట రావణుని ప్రేరణచే బంగారు మాయ లేడి రూపము ధరించి సీతాదేవి మనస్సు నాకర్షించిన రాక్షసుని (మారీచుని) వధించెను.

తతోదశముఖ స్త్వరంస్తమభివీక్ష్య రామం రుషా
వ్రజంతమనులక్ష్మణం జనకజా జహారాశ్రమే
తతో రఘుపతిః ప్రియాం దలకుటీర సంస్థాపితాం
న వీక్ష్య తు విమూర్ఛితో బహు విలప్య సీతేతి తామ్. **36**

భా: రామలక్ష్మణులు ఆశ్రమమున లేని సమయమున రావణుడు సీతనపహరించెను. ఆశ్రమమున సీతను కానరాక రాముడు మిక్కిలి విలపించుచు మూర్ఛనొందెను.

వనే నిజగణాశ్రమే నగతలే జలే పల్వలే
విచిత్య పతితం ఖగం పథి దదర్శ సౌమిత్రిణా
జటాయువచనాత్తతో దశముఖాహృతాం జానకీం
వివిచ్య కృతవాన్ మృతే పితరి వహ్నికృత్యం ప్రభుః. **37**

భా: పిమ్మట రాముడు లక్ష్మణునితో గూడి మహర్షుల, ఆశ్రమములు, పర్వతములు, నదులు, లోయలు మొదలగు ప్రదేశములలో సీతాదేవిని వెదకుచు మార్గమున పడియున్న జటాయువును చూచెను. దాని వలన రావణుడు సీతనపహరించిన విషయమును తెలిసికొనెను. జటాయువు మరణించగా పితృతుల్యమగు దానికి అంత్యక్రియలు నిర్వర్తించెను.

ప్రియావిరహకాతరోఽనుజపురస్సరో రాఘవో
ధనుర్ధరధురంధరో హరిబలం నవాలాపినమ్

షదదర్శ ఋషభాచలాద్రవిజవాలిరాజానుజ
ప్రియం పవననందనం పరిణతం హితం ప్రేషితమ్. 38

భా: ప్రియావిరహ సంతప్తుడగు రాముడు లక్ష్మణునితో గూడి తిరుగుచు వానరసైన్యమును చూచెను. పిమ్మట సూర్యపుత్రుడగు వాలి కనిష్ఠసోదరుడు సుగ్రీవుని, అతనికి ఇష్టుడగు పవన పుత్రుడు హనుమంతుని చూచెను.

తతస్తదుదితం మతం పవనపుత్రసుగ్రీవయో-
స్తృణాధిపతి భేదనం నిజనృపాసనస్థాపితమ్
వివిచ్య వ్యవసాయకైర్నిజ సఖాప్రియం వాలినం
నిహత్య హరిభూపతిం నిజసఖం స రామోఽకరోత్. 39

భా: పవనపుత్ర సుగ్రీవుల అభీష్టానుసారము శ్రీరాముడు సప్తతాలవృక్షములను భేదించెను. వాలిని సంహరించి తనస్నేహితుడగు సుగ్రీవుని పట్టాభిషిక్తుని చేసెను.

అథోత్తరమిమాం హరిర్జనకజాం సమన్వేషయన్
జటాయు సహజోదితైర్జలనిధిం తరన్ వాయుజః
దశాననపురం విశన్ జనకజాం సమానందయ-
న్నశోకవనికాశ్రమే రఘుపతిం పునః ప్రాయయౌ. 40

భా: పిమ్మట హనుమంతుడు సీతాదేవిని వెదకుచు జటాయువు చెప్పిన ప్రకారము సముద్రమును దాటి లంకను ప్రవేశించి అశోకవనమున సీతను ఆనందపరచి తిరిగి రామచంద్రుని వద్దకు వచ్చెను.

తతో హనుమతా బలాదమితరక్షసాం నాశనం
జ్వాలజ్జ్వలన సంకులజ్వలిత దగ్ధలంకా పురమ్
వివిచ్య రఘునాయకో జలనిధిం రుషా శోషయన్
బబంధ హరియూథపైః పరివృతో నగైరీశ్వరః
బభంజ పురపత్తనం వివిధ సర్గదుర్గక్షమం
నిశాచరపతేః క్రుధా రఘుపతిః కృతీ సద్గతిః. 41

భా: రామచంద్రుడు రాక్షసనాశమును లంకాపురదాహమును హనుమంతుని నుండి వినెను. తరువాత సముద్రుని శుష్కింపజేసి వారధి నిర్మించి వానర సైన్యముతో లంకాపురము ప్రవేశించి శత్రుపురము లను నాశముగావించెను.

తతోఽనుజయుతో యుధి ప్రబల చండకోదండభృత్

శరైః ఖరతరైః క్రుధా గజరథాశ్వ హంసాకులే
కరాలకరవాలతః ప్రబలకాల జిహ్వాగ్రతో
నిహత్య వరరాక్షసాన్ నరపతిర్బభౌ సానుగః. 42

భా: అనంతరము అనుజునితో గూడి శ్రీరాముడు ప్రచండమగు కోదండమును ధరించి తీక్ష్ణమగు బాణములతో గజరథాదులను చెల్లాచెదరు చేయుచు కరవాలముచే రాక్షసగణమును సంహరించి ప్రకాశించెను.

తతోఽతిబలవానరైర్గిరి మహీరుహోద్యత్కరైః
కరాలతరతాడనైర్జనకజారుషా నాశితాన్
నిజఘ్నురమరార్దనానతిబలాన్ దశాస్యానుగాన్
నలాఙ్గదహరీశ్వరాశుగ సుతరక్ష రాజాదయః. 43

భా: అనంతరము నలుడు, అంగదుడు, సుగ్రీవుడు, హనుమంతుడు, జాంబవంతుడు మున్నగు మహాబలవంతులగు వానరులు చెట్లు కొండలు మొదలగు వానితో రాక్షసులను కొట్టి చంపిరి. ఆరాక్షసులు పూర్వమే సీతాదేవి కోపముతోడనే సగము చచ్చియుండిరి. (అట్టి వారిని తేలికగ వానరులు చంపిరని భావము)

తతోఽతిబల లక్ష్మణస్త్రిదశ నాథ శత్రుం రణే
జఘాన ఘనఘోషణానుగగణైరసృక్ ప్రాశనైః
ప్రహస్త వికటాదికానపి నిశాచరాన్ సంగతాన్
నికుంభమకరాక్షకాన్నిశిత ఖడ్గపాతైః క్రుధా. 44

భా: అనంతరము రక్తపానము చేయు సేవకులతో వచ్చిన రావణపుత్రుడగు మేఘనాదుని లక్ష్మణుడు సంహరించెను. పిమ్మట క్రుద్ధుడైన లక్ష్మణుడే ప్రహస్త, నికుంభ, మకరాక్ష, వికటాది రాక్షసులను చంపెను.

తతో దశముఖో రణే గజరథాశ్వపత్తీశ్వరై-
రలంఘ్య గణకోటిభిః పరివృతో యుయోధాయుధైః
కపీశ్వరచమూపతేః పతిమనంతదివ్యాయుధం
రఘూద్వహమనిందితం సపది సంగతో దుర్జయః. 45

భా: పిమ్మట కోట్లకొలది గజరథ అశ్వ పదాతిదలముతో కూడి రావణాసురుడు సుగ్రీవుని ప్రభువు, దివ్యాయుధధారి దుర్జయుడునగు శ్రీరామచంద్రునితో యుద్ధము చేసెను.

దశాననమరిం తతో విధివరస్మయావర్ధితం

మహాబలపరాక్రమం గిరిమివాచలం సంయుగే
జఘాన రఘునాయకో నిశితసాయకైరుద్ధతం
నిశాచరచమూపతిం ప్రబలకుంభకర్ణం తతః. 46

భా: బ్రహ్మ యిచ్చిన వరముచే వృద్ధి పొందువాడు, మహాబలపరాక్రమ సంపన్నుడు, సంగ్రామమున పర్వతమువలె అచంచలుడు, రాక్షస సేనాపతి యగు కుంభకర్ణుని రఘునాయకుడయిన రాముడు వాడియైన బాణములతో బాధించెను.

తయోః ఖరతరైః శరైర్గగనమచ్ఛమాచ్ఛాదితం
బభౌ ఘనఘటాసమం ముఖరమత్తడిద్వహ్నిభిః
ధనుర్గుణ మహాశనిధ్వనిభిరావృతం భూతలం
భయంకర నిరంతరం రఘుపతేశ్చ రక్షఃపతే. 47

భా: రామరావణ యుద్ధమున ఆకాశమంతయు మేఘములవలె బాణములతో ఆచ్ఛాదిత మాయెను. బాణముల పరస్పరఘర్షణచే నిప్పుకణములు పుట్టినవి. ధనుష్టంకారములు భూతలమంతయు వ్యాపించినవి. యుద్ధరంగము భయంకరముగ గోచరించెను.

తతో ధరణిజారుషా వివిధరామబాణౌజసా
పపాత భువి రావణస్త్రిదశనాథ విద్రావణః
తతోఽతికుతుకీ హరిర్జ్వలన రక్షితాం జానకీం
సమర్ప్య రఘుపుంగవే నిజపురీం యయౌ హర్షితః. 48

భా: పిమ్మట దేవేంద్రునికి సయితము భయకారకుడగు రావణుడు సీతాదేవి కోపాగ్ని, రామచంద్రుని బాణతేజస్సులచే నేల గూలెను. అనంతరము కపిశ్రేష్ఠుడగు హనుమంతుడు అగ్నిచే శుద్ధి చేయబడిన సీతాదేవిని శ్రీరామునికి సమర్పించి హర్షముతో నిజపురమునకు వెడలెను.

పురంధరకథాదరః సపది తత్ర రక్షః పతిమ్
విభీషణ మభీషణం సమకరోత్ప్రతో రాఘవః. 49
హరీశ్వరగణావృతోఽవని సుతాయుతః సానుజో
రథే శివసఖేరితే సువిమలే లసత్పుష్పకే
మునీశ్వరగణార్చితో రఘుపతిస్త్వయోధ్యాం యయౌ
వివిచ్య మునిలాంఛనం గుహగృహేఽతిసఖ్యం స్మరన్. 50

భా: దేవేంద్రుని వచనములపై ఆదరము కల్గిన శ్రీరాముడు శాంతస్వభావుడగు విభీషణుని

రాజ్యాభిషిక్తుని గావించెను. వానరరాజులతో, సీతాలక్ష్మణులతో గూడిన రఘురాముడు, శోభాయమానమగు పుష్పకవిమానము నెక్కి మునివేషమును, గుహుని స్నేహమును స్మరించుచు అయోధ్యకు వచ్చెను.

తతో నిజగణావృతో భరతమాతురం సాంత్వయన్
స్వమాతృగణవాక్యతః పితృనిజాసనే భూపతిః
వసిష్ఠమునిపుఙ్గవైః కృతనిజాభిషేకో విభుః
సమస్తజనపాలకః సురపతిర్యథా సంబభౌ. 51

భా: అనంతరము శ్రీరాముడు మనోవ్యథతో కలతపడు భరతుని ఓదార్చెను. మాత ఆదేశానుసారము పితృ సింహాసన మధిరోహించెను. వసిష్ఠాది మహర్షులు అతనిని అభిషిక్తుని చేసిరి. సమస్త జన రక్షకుడగు రాముడు దేవేంద్రుని వలె శోభిల్లెను.

నరా బహుధనాకరా ద్విజవరాస్తపస్తత్పరాః
స్వధర్మకృతనిశ్చయాః స్వజనసంగతా నిర్భయాః
ఘనాః సుబహువర్షిణో వసుమతీ సదా హర్షితా
భవత్యతిబలే నృపే రఘుపతావభూత్ సజ్జగత్. 52

భా: అతిబలుడగు శ్రీరాముడు మహారాజు కాగా లోకమంతయు సన్మార్గమున నడచినది. ప్రజలు ఐశ్వర్యవంతులయిరి. బ్రాహ్మణులు తపస్సంపన్నులయిరి. అందరు నిర్భయముగ తమతమ ధర్మములను పాలించిరి. సకాలమున మేఘుడు వర్షించుటచే భూమి సస్యశ్యామల మాయెను.

గతాయుతసమాః ప్రియైర్నిజగుణైః ప్రజా రంజయన్
నిజాం రఘుపతిః ప్రియాం నిజమనోభవైర్మోహయన్
మునీంద్రగణసంయుతోఽప్యయజదాదిదేవాన్ మఖై-
ర్ఘనైర్విపులదక్షిణై రతులవాజిమేధైస్త్రిభిః. 53

భా: శ్రీరాముడు పదివేల సంవత్సరములు తన గుణగణములచే ప్రజలను ఆనందపరచెను. మనోభీష్టములను తీర్చి జానకీదేవిని తృప్తిపరచెను. ముని గణముతో కూడి యజ్ఞయాగములను చేసి, విపుల దక్షిణల నిచ్చి దేవతల నానందపరచెను. రఘుపతి మూడు అశ్వమేధయాగములను కూడ చేసెను.

తతః కిమపి కారణం మనసి భావయన్ భూపతి-
ర్జవౌ జనకజాం వనే రఘువరస్తదా నిర్ఘృణః

తతో నిజమతం స్మరన్ సమనయత్ ప్రచేతస్సుతో
నిజాశ్రమముదారధీ రఘుపతేః ప్రియాం దుఃఖితామ్. **54**

భా: ఏదో కారణమును మనస్సులో నుంచుకొని నిర్దయుడగు రాముడు సీతాదేవిని అడవులలో విడిచెను. పిమ్మట వాల్మీకి మహర్షి తనచే రచింపబడిన రామాయణగాథను స్మరించుచు దుఃఖితురాలయిన సీతాదేవిని తన ఆశ్రమమునకు తీసుకు వెళ్ళెను.

తతః కుశలవౌసుతౌ ప్రసుషువే ధరిత్రీసుతా
మహాబలపరాక్రమౌ రఘుపతేర్యశోగాయనౌ
స తామపి సుతాన్వితాం మునివరస్తు రామాంతికే
సమర్ప్యయ దనిందితాం సురవరైః సదావందితామ్. **55**

భా: అనంతరము సీతాదేవికి కుశుడు లవుడను మహాబలపరాక్రమ సంపన్నులగు ఇద్దరు పుత్రులు కల్గిరి. వారు రామచరితమును గానము చేసెడివారు. వాల్మీకి ఇద్దరు పుత్రులతో గూడ దేవతలచే పూజ్యురాలగు సీతాదేవిని శ్రీరామునికి సమర్పించెను.

తతో రఘుపతిస్తు తాం సుతయుతాం రుదంతీం పురో
జగాద దహనే పునః ప్రవిశ శోధనాయాత్మనః
ఇతీరితమవేక్ష్య సా రఘుపతేః పదాబ్జే నతా
వివేశ జననీయుతా మణిగణోజ్జ్వలం భూతలమ్. **56**

భా: ఏడ్చుచు ఎదురుగ వచ్చిన సీతాదేవిని శుద్ధి నిమిత్తము మరల అగ్నిపరీక్ష చేయుమని శ్రీరాముడు పలుకగ అతని పదాబ్జములను నమస్కరించి సీతాదేవి తన తల్లి భూదేవితో గూడి పాతాళమును ప్రవేశించెను.

నిరీక్ష్యరఘునాయకో జనకజాప్రయాణం స్మరన్
వసిష్ఠ గురుయోగతోఽనుజయుతోఽగమస్త్వం పదమ్
పురః స్థితజనైః స్వకైః పశుభిరీశ్వరః సంస్పృశన్
ముదా సరయుజీవనం రథవరైః పరీతో విభుః. **57**

భా: సీతాదేవి పాతాళగమనమును స్మరించుచు శ్రీహరి గురువయిన వసిష్ఠుడు, తమ్ములు, పురజనులు మొ॥వారితో గూడి సరయూనదిలో చేరి స్పృశించి దివ్యవిమానమున వైకుంఠమునకు వెడలెను.

యేశృణ్వంతి రఘూద్వహస్య చరితం కర్ణామృతం సాదరాత్
సంసారార్ణవశోషణఞ్చ పఠతామామోదదం మోక్షదమ్
రోగాణామిహ శాంతయే ధనజన స్వర్గాది సంపత్తయే
వంశానామపి వృద్ధయే ప్రభవతి శ్రీశః పరేశః ప్రభుః. 58

భా: కర్ణామృతమగు శ్రీరామచరితమును భక్తితో వినువారు సంసారసాగరమునుండి ముక్తి పొందుదురు. రోగము లుపశమించును. వంశము వృద్ధిపొందును. ధన, పుత్ర, స్వర్గసంపదలు లభించును. ఇది చదువు వారికి పరమ పురుషార్థమగు మోక్షము లభించును.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽనుభాగవతే
భవిష్యే తృతీయాంశేశ్రీరామ చరితం
నామ తృతీయోధ్యాయః.

ఇది శ్రీభాగవతానుబంధము భవిష్యము నగు
శ్రీ కల్కిపురాణమున తృతీయాంశమున
శ్రీరామచరితమను
తృతీయాధ్యాయము.

తృతీయాంశము-చతుర్థాధ్యాయము

2-30

రామాత్ కుశోఽభూదతిథిస్తతోఽభూన్నిషధాన్నభః
తస్మాదభూత్ పుండరీకః క్షేమధన్వాఽభవత్తతః. 1
దేవానీకస్తతో హీనః పారిపాత్రోఽథ హీనతః
బలాహకస్తతోఽర్కశ్చ రజనాభస్తతోఽభవత్. 2
ఖగణాద్విధృతస్తస్మాద్ధిరణ్యానాభ సంజ్ఞితః
తతః పుష్పాద్ధ్రువస్తస్మాత్ స్యందనోఽథాగ్ని వర్ణకః. 3

భా: రాముని వలన కుశుడు జన్మించెను కుశునికి అతిథి పుట్టెను. అతని పుత్రుడు నిషధుడు. నిషధపుత్రుడు నభుడు. నభపుత్రుడు పుండరీకుడు. అతని పుత్రుడు క్షేమ ధన్వుడు. అతనికి దేవానీకుడు కలిగెను. దేవానీక పుత్రుడు క్షేమధన్వుడు. అతనికి దేవానీకుడు కలిగెను. దేవానీక పుత్రుడు హీనుడు. హీనునికి పారిపాత్రుడు, పారాపాత్రునికి బలాహకుడు, అతనికి అర్కుడు, అర్కునకు అజనాభుడు, అతనికి ఖగణుడు, ఖగణునకు విధృతుడు, విధృతునకు హిరణ్యానాభుడు, అతనికి పుష్పుడు, పుష్పునకు ధ్రువుడు, ధ్రువునకు స్యందనుడు, స్యందనునకు అగ్నివర్ణుడు జన్మిచిరి.

తస్మాచ్ఛీఘ్రోఽభవత్ పుత్రః పితామేఽతులవిక్రమః
తస్మాన్మరుం మాం కేఽపీహ బుధం చాపి సుమిత్రకమ్. 4
కలాపగ్రామమాసాద్య విద్ధి సత్తపసి స్థితమ్
తవావతారం విజ్ఞాయ వ్యాసాత్ సత్యవతీసుతాత్. 5

భా: అనుపమపరాక్రమ సంపన్నుడగు శీఘ్రుడు అగ్నిపుత్రుని కుమారుడు. మరువను పేరుగల నేను అతని పుత్రుడను. నన్ను బుధుడు, సుమిత్రుడని కూడా అందురు. కలాపగ్రామమున ఇంతవరకు తపమాచరించితిని. సత్యవతీపుత్రుడగు వ్యాసుని వలన తమ అవతార వృత్తాంతము తెలిసికొంటిని.

ప్రతీక్ష్య కాలం లక్షాబ్దం కలేః ప్రాప్తస్తవాంతికమ్
జన్మకోట్యంహసాం రాశేర్నాశనం ధర్మశాసనమ్
యశఃకీర్తికరం సర్వకామపూరం పరాత్మనః. 6

భా: కలి యొక్క లక్ష సంవత్సరముల కాలమును నిరీక్షించి నీ దగ్గరకు వచ్చితిని. పరమాత్మయగు మీ దర్శనము వలన కోటి జన్మల పాపము నశించును. ధర్మము వృద్ధిచెందును. యశస్సు కల్గును. అన్ని కోరికలు తీరును.

కల్కిరువాచ......

జ్ఞాతస్తవాన్వయస్త్వం చ సూర్యవంశసముద్భవః
ద్వితీయః కోఽపరః శ్రీమాన్ మహాపురుషలక్షణః. 7
ఇతి కల్కివచః శ్రుత్వా దేవాపిర్మధురాక్షరామ్
వాణీం వినయసంపన్నః ప్రవక్తుముపచక్రమే. 8

భా: కల్కి పలికెను. నీ వంశమును గూర్చి తెలిసినది. నీవు సూర్యవంశపురాజువు. మహాపురుష లక్షణములు కల్గిన రెండవవలరెవరు? అని అడిగెను. కల్కిమాటలు వినిన దేవాపి వినయముతో మధురముగ ఇట్లు పలికెను.

దేవాపిరువాచ......

ప్రలయాంతే నాభిపద్మాత్ తదాభూచ్చతురాననః
తదీయ తనయాదత్రే శ్చంద్రస్తస్మాత్తతో బుధః. 9
తస్మాత్ పురూరవా జజ్ఞే యయాతిర్నాహుషస్తతః
దేవయాన్యాం యయాతిస్తు యదుం తుర్వసుమేవ చ. 10
శర్మిష్ఠాయాం తథాద్రుహ్యుం చానుం పూరుంచ సత్పతే
జనయామాస భూతాదిర్భూతానీవ సిసృక్షయా. 11

భా: ప్రలయాంతమున తమ నాభి కమలము నుండి బ్రహ్మ జన్మించెను. బ్రహ్మపుత్రుడు అత్రి. అత్రిపుత్రుడు చంద్రుడు. చంద్రుని పుత్రుడు బుధుడు. బుధుని పుత్రుడు పురూరవుడు. పురూరవుని పుత్రుడు నహుషుడు. నహుషుని పుత్రుడు యయాతి. యయాతికి దేవయాని యందు యదు, తుర్వసులను ఇద్దరు పుత్రులు జన్మించిరి. అట్లే శర్మిష్ఠకు ద్రుహ్యుడు, అనుడు, పూరుడు అనెడి ముగ్గురు పుత్రులు కల్గిరి. సృష్టి సమయమున భూతాదులు అనగా తామస అహంకారము పంచభూతములను సృజించినట్లు, యయాతి అయిదుగురు పుత్రులను పొందెను.

పూరోర్జనమేజయస్తస్మాత్ ప్రచిన్వానభవత్తతః

ప్రవీరస్తన్మనస్యుర్వై తస్మాచ్చాభయదోఽభవత్. 12

ఉరుక్షయాచ్చ త్ర్యరుణిస్తతోఽభూత్ పుష్కరారుణిః

బృహత్ క్షేత్రా దభూద్దస్తీ యన్నామ్నా హస్తినాపురమ్. 13

భా: పూరుపుత్రుడు జనమేజయుడు. జనమేజయ పుత్రుడు ప్రచిన్వంతుడు. ప్రచిన్వంతుని పుత్రుడు ప్రవీరుడు. ప్రవీరుని పుత్రుడు మనస్యువు. మనస్యుని పుత్రుడు అభయదుడు. అభయద పుత్రుడు ఉరుక్షయుడు. ఉరుక్షయ పుత్రుడు త్ర్యరుణి. త్ర్యరుణి పుత్రుడు పుష్కరారుణి. పుష్కరారుణి పుత్రుడు బృహత్క్షేత్రుడు. బృహత్క్షేత్రుని పుత్రుడు హస్తి. ఇతని పేరుతో హస్తినాపురమని నగరము ప్రసిద్ధి చెందినది.

అజమీఢో ద్విమీఢశ్చ పురమీఢస్తు తత్సుతాః

అజమీఢా దభూ దృక్షస్తస్మాత్ సంవరణాత్ కురుః. 14

కురోః పరిక్షిత్ సుధనుర్జహ్నుర్నిషధ ఏవచ

సుహోత్రోఽభూత్ సుధనుష్ష్చ్య వనాచ్చ తతః కృతీ. 15

భా: అజమీఢుడు, ద్విమీఢుడు, పురుమీఢుడని హస్తికి ముగ్గురు పుత్రులు. అజమీఢ పుత్రుడు ఋక్షుడు. ఋక్ష పుత్రుడు సంవరణుడు. సంవరణ పుత్రుడు కురువు. కురుపుత్రుడు పరీక్షిత్తు. సుధను, జహ్ను, నిషేధులు పరీక్షిత్తు పుత్రులు. సుధను పుత్రుడు సుహోత్రుడు. సుహోత్రుని పుత్రుడు చ్యవనుడు.

తతోబృహథస్తస్మాత్ కుశాగ్రా దృషభోఽభవత్

తతః సత్యజితః పుత్రః పుష్పవాన్నహుషస్తతః. 16

బృహద్రథాన్య భార్యాయాం జరాసంధః పరంతపః

సహదేవస్తత స్తస్మాత్ సోమాపిర్యచ్ఛ్రుతశ్రవాః. 17

భా: చ్యవన పుత్రుడు బృహద్రథుడు. బృహద్రథ పుత్రుడు కుశాగ్రుడు. కుశాగ్రపుత్రుడు ఋషభుడు. ఋషభ పుత్రుడు సత్యజిత్తు. సత్యజిత్ పుత్రుడు పుష్పవంతుడు. నహుషుడు పుష్పవంతుని పుత్రుడు. బృహద్రథునికి మరియొక భార్య యందు శత్రుతాపకుడగు జరాసంధుడు పుట్టెను. జరాసంధ పుత్రుడు సహదేవుడు. సహదేవ పుత్రుడు సోమాపి. సోమాపి పుత్రుడు శ్రుతశ్రవసుడు.

సురథాద్విదూరథ స్తస్మాత్ సార్వభౌమోఽభవత్తతః
జయసేనా(ద్రథానీకోఽ భూద్యుతాయుశ్చ కోపనః. 18
తస్మాద్దేవాతిథిస్తస్మాదృక్షస్తస్మాద్దిలీపకః
తస్మాత్ (ప్రతీపక స్తస్య దేవాపిరహమీశ్వర. 19

భా: (శుత(శవసుని పు(త్రుడు సురథుడు. సురథుని పు(త్రుడు విదూరథుడు, విదూరథ పు(త్రుడు సార్వభౌముడు. సార్వభౌమపు(త్రుడు జయసేనుడు. జయసేన పు(త్రుడు రథానీకుడు. రథానీకుని వలన కోపస్వభావము గల యుతాయువు జన్మించెను. యుతాయుపు(త్రుడు దేవాతిథి. దేవాతిథి పు(త్రుడు ఋక్షుడు. ఋక్షపు(త్రుడు దిలీపుడు. దిలీప పు(త్రుడు (ప్రతీపకుడు. పరమేశ్వర! నేను (ప్రతీపకుని పు(త్రుడగు దేవాపిని.

రాజ్యం శాంతనవే దత్వా తపస్యేకధియా చిరమ్
కలాప(గ్రామ మాసాద్య త్వాం దిదృక్షురిహాగతః. 20
మరుణానేన మునిభిరేభిః (ప్రాప్య పదాంబుజమ్
తవ కాలకరాలాస్యాద్యాస్యామ్యాత్మవతాం పదమ్. 21

భా: రాజ్యమును శంతనునకు అప్పగించి తపస్సు పరమార్థముగ తలచి కలాప(గ్రామమున నివసించుచు మిమ్ములను చూడవలెనని ఇక్కడకు వచ్చితిని. మరువుతో, మహర్షులతో కూడి నేను కాలమునకు (యమునకు) కరాలము వంటి నీ పాదపద్మములను సేవించి ఆత్మజ్ఞానమును పొందగలను.

తయోరేవం వచః (శుత్వా కల్కిః కమలలోచనః
(ప్రహస్య మరుదేవాపి సమాశ్వాస్య సమ(బవీత్. 22

భా: వారి వచనములను విని కమలలోచను డయిన కల్కి చిరునవ్వు నవ్వి, మరుదేవాపులను ఓదార్చి యిట్లనెను.

కల్కిరువాచ.......

యువాం పరమధర్మజ్ఞౌ రాజానౌ విదితావుభౌ
మదాదేశకరౌ భూత్వా నిజరాజ్యం భరిష్యథః. 23
మరో త్వామభిషేక్ష్యామి నిజాయోధ్యా పురేఽధునా
హత్వా మ్లేచ్ఛానధర్మిష్ఠాన్ (ప్రజాభూత విహింసకాన్. 24

దేవాపే తవ రాజ్యే త్వాం హస్తినాపురపత్తనే
అభిషేక్ష్యామి రాజర్షే హత్వా పుక్కసకాన్ రణే. 25

భా: కల్కి పలికెను. పరమధార్మికులుగ ప్రసిద్ధి గాంచిన మీరిరువురు నా ఆదేశానుసారము మీ మీ రాజ్యములను పరిపాలింపుడు. మరూ! అధార్మికులు, ప్రజాహింసకులగు మ్లేచ్ఛులను సంహరించి నిన్ను అయోధ్యకు రాజుగ చేసెదను. దేవాపి! పుల్కసజాతివారిని (చండాలురు) చంపి నిన్ను హస్తినాపురమునకు రాజుగ చేసెదను.

మథురాయామహం స్థిత్వా హరిష్యామి తు వో భయమ్
శయ్యాకర్ణా నుష్ట్రముఖా నేక జంఘా న్వినోదరాన్. 26
హత్వా కృతం యుగం కృత్వా పాలయిష్యామ్యహం ప్రజాః
తపో దేశం వ్రతం త్యక్త్వా సమారుహ్యా రథోత్తమమ్. 27

భా: నేను మథురానగరమున నుండి మీ భయమును దూరము చేయగలను. శయ్యాకర్ణులు, ఉష్ట్రముఖులు, ఒక పిక్కగలవారు, ఉదరరహితులను చంపి కృతయుగమును చేసి ప్రజలను రక్షించెదను. తపోవేషమును, వ్రతమును విడిచి రథము నెక్కి మీరు వెడలుడు.

యువాం శస్త్రాస్త్రకుశలౌ సేనాగణపరిచ్ఛదౌ
భూత్వా మహారథౌ లోకే మయాసహ చరిష్యథః. 28
విశాఖయూపభూపాలస్తనయాం వినయాన్వితామ్
వివాహే రుచిరాపాంగీం సుందరీం త్వాం ప్రదాస్యతి. 29
సాధో భూపాల లోకానాం స్వస్తయే కురుమే వచః
రుచిరాశ్వసుతాం శాంతాం దేవాపే త్వం సముద్వహ. 30

భా: శస్త్రాస్త్రముల యందు కుశలురు, సేనాగణముతో కూడిన మహారథులగు మీరు మ్లేచ్ఛనాశనము కొఱకు నాతో సంచరించవలసినది. విశాఖయూప భూపాలుడు వినయసంపన్నురాలు, సౌందర్యవతి యగు తన పుత్రికను మరురాజగు నీకిచ్చి వివాహము చేయును. లోకకళ్యాణము కొఱకు నామాటలను చక్కగ పాలింపుము. దేవాపి! రుచిరాశ్వుని పుత్రికయగు శాంతను నీవు వివాహమాడుము.

ఇత్యాశ్వాసకథాః కల్కేః శ్రుత్వా తౌ మునిభిః సహ
విస్మయావిష్టహృదయౌ మేనాతే హరిమీశ్వరమ్. 31

ఇతి బ్రువత్యభయదే ఆకాశాత్ సూర్యసన్నిభౌ
రథౌ నానామణి వ్రాతఘటితౌ కామగౌ పురః
సమాయాతౌ జ్వలద్దివ్య శస్త్రాస్త్రైః పరివారితౌ. **32**

భా: కల్కియొక్క ఆశ్వాసముతో గూడిన మాటలను విని వారిద్దరు మునిగణముతో గూడ ఆశ్చర్య చకితులై కల్కిని శ్రీహరిగ తలచిరి. అభయవచనములు కల్కి పలుకుచుండగ ఆకాశమార్గము నుండి సూర్యుని వలె ప్రకాశించునవి, మణులచే అలంకరింపబడినవి, ప్రకాశించెడి దివ్య అస్త్రశస్త్రములతో నిండిన రెండు రథములు వచ్చినవి.

దదృశుస్తే సదోమధ్యే విశ్వకర్మ వినిర్మితౌ
భూపా మునిగణాః సభ్యాః సహర్షాః కిమితీరితాః. **33**

కల్కి రువాచ.....

యువామాదిత్య సోమేంద్రయమవై శ్రవణాంగజౌ
రాజానౌ లోకరక్షార్థ మావిర్భూతౌ విదంత్యమీ. **34**

భా: విశ్వకర్మచే నిర్మింపబడిన రథములను చూచి రాజులు, మునిగణము, ఇది యేమని ఆశ్చర్యపడిరి. కల్కి పలికెను. సూర్య, చంద్ర, ఇంద్ర, యమ, కుబేరుల అంశలగు మీరిద్దరు భూమిని పాలించుటకు రాజులుగ అవతరించిరి. ఈ విషయము వీరందరికి తెలియును.

కాలేనాచ్ఛాదితాకారౌ మమ సంగాదిహోదితౌ
యువాం రథావారుహతాం శక్రదత్తం మమాజ్ఞయా. **35**

ఏవం వదతి విశ్వేశే పద్మనాభే సనాతనే
దేవా వవర్షుః కుసుమైః స్తుష్టువు ర్మునయోఽగ్రతః. **36**

భా: ఇంతవరకు మీమీ ఆకారములు (అవతారములు) కప్పబడియున్నవి. నా సాంగత్యముచే ఇప్పుడు వ్యక్తమైనవి. నా ఆజ్ఞ ననుసరించి యింద్రదత్తమగురథము నధిరోహింపుడు. పద్మనాభుడు ఈ విధముగ పలుకుచుండగ దేవతలు పుష్పవర్షము కురుపించిరి. మునులు స్తోత్రము చేసిరి.

గంగావారి పరిక్లిన్న శిరోభూతి పరాగవాన్
శనైః పర్వతజా సజ్జ శివవత్ పవనో వవౌ. **37**

తత్రాయాతః ప్రముదితతను స్తప్తచామీకరాభో
ధర్మావాసః సురుచిరజటాచీర భృద్దండ హస్తః

లోకాతీతో నిజతను మరున్నాశితాఽధర్మసంఘ -
స్తేజోరాశిః సనకసదృశో మస్కరీ పుష్కరాక్షః. 38

భా: గంగాజలముచే తడిసిన, శివుని శిరోవిభూతి రేణువులతో గూడిన, పార్వతీదేవిని స్పృశించుటచే మంగళప్రదమయిన వాయువు వీచు చున్నది. ఆ సమయమున సనకముని వంటి తేజోరాశి, దండధారియగు నొక బ్రహ్మచారి అచ్చటకు వచ్చెను. తప్తకాంచనము వలె అతని శరీరము నుండి కాంతులు ప్రసరించు చున్నవి. ధర్మమునకు నిలయమగు నతడు జటాధారియై మనోహరవస్త్రమును ధరించెను. లోకాతీతుడు, నిజశరీరస్పర్శ మాత్రముచే అధర్మసముదాయమును నాశము చేయువాడు; కమల దలముల వంటి నేత్రములు కలవాడై శోభిల్లెను.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽనుభాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
సూర్యచంద్ర వంశానుకీర్తనం నామ
చతుర్థోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు
శ్రీకల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
సూర్య చంద్ర వంశానుకీర్తన మను
చతుర్థాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము-పంచమాధ్యాయము

శుక ఉవాచ....

అథ కల్కిః సమాలోక్య సదసాంపతిభిః సహ
సముత్థాయ వవందే తం పాద్యార్ఘ్యాచమనాదిభిః. 1
వృద్ధం సంవేశ్య తం భిక్షుం సర్వాశ్రమనమస్కృతమ్
పప్రచ్ఛ కో భవానత్ర మమ భాగ్యాదిహాగతః. 2

భా: శుకుడు పలికెను. తేజః పుంజమువలె ప్రకాశించెడి బ్రహ్మచారిని చూచి సభాసదులతో కూడ లేచి నిలబడి కల్కి పాద్యము, అర్ఘ్యము, ఆచమనము మున్నగు వానితో అతనిని పూజించెను. అన్ని ఆశ్రమములవారిచే నమస్కరింపదగిన భిక్షుకుని కూర్చుండ బెట్టి కల్కి, నాభాగ్యముచే ఇక్కడకేతెంచిన తమరెవరని ప్రశ్నించెను.

ప్రాయశో మానవా లోకే లోకానాం పారణేచ్ఛయా
చరంతి సర్వసుహృదః పూర్ణా విగతకల్మషాః. 3

మస్కర్యువాచ........

అహం కృతయుగం శ్రీశ తవాదేశకరం పరమ్
తవావిర్భావ విభవ మీక్షణార్థ మిహాగతమ్. 4

భా: అందరి హితమును కోరు పాపరహితులగు మానవులు లోకములనుద్ధరించుటకు తిరిగెదరు. సన్యాసి పలికెను. ఓ శ్రీనాథ! మీ ఆదేశమును పాలించు కృతయుగమును నేను. తమ అవతారవైభవమును చూచుట కి చ్ఛటకు వచ్చితిని.

నిరుపాధిర్భవాన్ కాలః సోపాధిత్వ ముపాగతః
క్షణదండలవాద్యం గైర్మాయయా రచితం స్వయా. 5
పక్షాహోరాత్ర మాసర్తు సంవత్సరయుగాదయః
తవేక్షయా చరంత్యేతే మనవశ్చ చతుర్దశ. 6

భా: ఉపాధిరహితమగు కాలస్వరూపుడవగునీవు క్షణ, దండ, లవాది ధర్మములచే ఉపాధి సహితుడవైతివి. స్వీయమగు మాయచే లోకముల సృష్టి జరిగినది. తమ కటాక్షములచే పక్ష అహోరాత్ర, మాస, ఋతు, సంవత్సర, యుగాదులు,(పదునాల్గురు) మనువులు నియమితముగ పరిభ్రమించెదరు.

స్వాయంభువస్తు ప్రథమస్తతః స్వారోచిషో మనుః
తృతీయ ఉత్తమస్తస్మాచ్చతుర్థస్తామసః స్మృతః. 7
పంచమోరైవతః షష్ఠశ్చాక్షుషః పరికీర్తితః
వైవస్వతః సప్తమో వై తతః సావర్ణిరష్టమః. 8
నవమో దక్షసావర్ణి ర్బ్రహ్మసావర్ణిక స్తతః
దశమో ధర్మసావర్ణి రేకాదశః స ఉచ్యతే. 9
రుద్రసావర్ణికస్తత్ర మనుర్వైద్వాదశః స్మృతః
త్రయోదశమనుర్వేద సావర్ణి ర్లోకవిశ్రుతః. 10
చతుర్దశేంద్ర సావర్ణి రేతే తవ విభూతయః
యాంత్యాయాంతి ప్రకాశంతే నామరూపాదిభేదతః. 11

భా: ''స్వాయంభువ, స్వారోచిష, ఉత్తమ, తామస, రైవత, చాక్షుష, వైవస్వత, సావర్ణి, దక్షసావర్ణి, బ్రహ్మసావర్ణి, ధర్మసావర్ణి, రుద్రసావర్ణి, వేదసావర్ణి, ఇంద్రసావర్ణి'' అనువారు పదునాల్గురు మనువులు. వీరు తమ విభూతులు (ఐశ్వర్యములు) నామ రూపముల మొదలగు భేదములచే వ్యక్తావ్యక్తము లగుచుందురు.

ద్వాదశాబ్దసహస్రేణ దేవానాంచ చతుర్యుగమ్
చత్వారి త్రీణిద్వే చైకం సహస్రగణితం మతమ్. 12
తావచ్ఛతాని చత్వారి త్రీణి ద్వే చైకమేవ హి
సంధ్యా క్రమేణ తేషాంతు సంధ్యాంశోఽపి తథావిధః. 13

భా: దేవతలకు పంద్రెండు వేల సంవత్సరముల పరిమాణము గలది యుగచతుష్టయము. అట్లే నాలుగు వేల సంవత్సరములు కృతయుగము. మూడువేల సంవత్సరములు త్రేతాయుగము. రెండువేల సంవత్సరములు ద్వాపరయుగము. వెయ్యిసంవత్సరముల పరిమాణము కలియుగము. నాలుగు యుగముల పూర్వసంధ్య క్రమముగ నాలుగు వందలు, మూడు వందలు, రెండువందలు, ఒంద సంవత్సరముల పరిమాణము. శేషసంధ్య పరిమాణము కూడా పైవిధముగనే చెప్పవలెను.

ఏకసప్తతికం తత్రయుగం భుక్త్వా మనుర్భువి
మనూనామపి సర్వేషామేవం పరిణతిర్భవేత్
దివా ప్రజాపతేస్తత్తు నిశా సా పరికీర్తితా. 14
అహోరాత్రం చ పక్షస్తే మాససంవత్సరర్తవః
సదుపాధికృతః కాలో బ్రహ్మణో జన్మమృత్యుకృత్. 15

భా: ఒక్కొక్క మనువు 71 యుగముల కాలము ననుభవించును. ఇట్లు పదునాల్గురు మనువులు అనుభవించు యుగ కాలము బ్రహ్మకు ఒక పగలు. అట్లే ఇంతటి కాలము ఒక రాత్రి. ఈ విధముగ పగలు, రాత్రి, పక్షము, మాసము, సంవత్సరము, ఋతువులనెడి ఉపాధులతో కూడిన కాలము బ్రహ్మకు జన్మమృత్యుకారకమగును.

శతసంవత్సరే బ్రహ్మా లయం ప్రాప్నోతి హి త్వయి
లయాంతే త్వన్నాభిమధ్యా దుత్థితః సృజతి ప్రభుః. 16
తత్ర కృతయుగాంతేఽహం కాలం సద్ధర్మపాలకమ్
కృతకృత్యాః ప్రజా యత్ర తన్నామ్నా మాం కృతం విదుః. 17

భా: బ్రహ్మ ఆయుర్దాయము నూరు సంవత్సరములు. అనంతరము మాయందే లయము పొందును. ప్రలయ కాలము తరువాత తిరిగి బ్రహ్మ మీ నాభి కమలము నుండి ఉద్భవించి జగత్తును సృష్టించును. నేను కాలము యొక్క అంశయగు కృతయుగమును సద్ధర్మములనురక్షించువాడను. నాకాలమున ప్రజలు ధర్మపాలనచేసి కృతకృత్యులగుటచే కృతయుగమను పేరుతో నేను ప్రసిద్ధుడను.

ఇతి తద్వచ ఆశ్రుత్య కల్కిర్నిజ జనావృతః
ప్రహర్షమతులం లబ్ధ్వాశ్రుత్వా తద్వచనామృతమ్. 18
అవహిత్థాముపాలక్ష్య యుగస్యాహ జనాన్ హితాన్
యోద్ధుకామః కలేః పుర్యాం హృష్టో విశసనే ప్రభుః. 19
గజరథతురగాన్ నరాంశ్చయోధాన్
కనకవిచిత్ర విభూషణాచితాంగాన్
ధృతవివిధవరాస్త్రశస్త్రపూర్ణాన్
యుధి నిపుణాన్ గణయధ్వమానయధ్వమ్. 20

భా: కృతయుగ వచనములు వినిన కల్కి తన అనుచరులతో గూడ అపారమగు ఆనందమును

పొందెను. కృతయుగము యొక్క మరుగుపరచు కొనిన రూపమును వీక్షించినకల్కి సంతుష్టుడై కలియొక్క విశసనపురమందు యుద్ధము చేయదలచి తనతో నున్న జనులతో వివిధ అలంకారభూషితులగు గజరథతురగ పదాతి దళములను, వివిధములగు అస్త్రశస్త్రములను ధరించిన యుద్ధనిపుణులను లెక్కించి తీసుకు రావలసినదని చెప్పెను.

ఇతి శ్రీకల్కిపురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే తృతీయాంశే
కృతయుగాగమనం నామ
పంచమోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణము తృతీయాంశమున
కృతయుగాగమనము అను
పంచమాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము
తృతీయాంశము-షష్ఠాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

ఇతి తౌ మరుదేవాపీ శ్రుత్వా కల్కేర్వచః పురః
కృతోద్వాహౌ రథారూఢౌ సమాయాతౌ మహాభుజౌ. 1
నానాయుధధరైః సైన్యైరావృతౌ శూరమానినౌ
బద్ధగోధాఙ్గులిత్రాణౌ దంశితౌ బద్ధహస్తకౌ. 2

భా: సూతుడు పలికెను. కల్కి ఆదేశానుసారము మరుదేవాపులు వివాహముచేసికొని, రథము నారోహించి వచ్చిరి. సైన్యముతో గూడ పరాక్రమ వంతులమను అభిమానము కల్గిన వారిద్దరు అనేక విధములగు నాయుధములను ధరించిరి. శరీరమునకు కవచమును, ముంజేతికి వింటినారి దెబ్బ తగలకుండుటకై రక్షకమగు గోధను ధరించినవారై ఈడుజోడు కలవారైరి.

కార్ష్ణాయసశిరస్త్రాణౌ ధనుర్ధర ధురంధరౌ
అక్షౌహిణీభిః షడ్భిస్తు కంపయంతౌ భువం భరైః. 3
విశాఖయూపభూపస్తు గజలక్షైః సమావృతః
అశ్వైః సహస్రనియుతైః రథైః సప్తసహస్రకైః. 4

భా: ధనుర్ధరులలో శ్రేష్ఠులగు వారు నల్లని శిరస్త్రాణములను ధరించి ఆరు అక్షౌహిణుల సేనతో భూమిని కంపింపజేయుచు వచ్చుచున్నారు. విశాఖ యూప భూపాలుడు లక్షగజములు, కోటి అశ్వములు, ఏడువేల రథములు కలిగి యుండెను.

పదాతిభి ర్ద్విలక్షైశ్చ సన్నద్ధై ర్ధృతకార్ముకైః
వాతోద్ధూతోత్తరోష్ణీషైః సర్వతః పరివారితః. 5
రుధిరాశ్వ సహస్రాణాం పంచాశద్భిర్మహారథైః
గజైర్దశశతైర్మత్తై ర్నవ లక్షై ర్వృతో బభౌ. 6

భా: అతనితో రెండు లక్షల పదాతిదళము ధనుస్సులను ధరించి సన్నద్ధముగ నున్నది.

గా లిచే వారి తలపాగలు ఉత్తరీయములు కంపించు చున్నవి. ఇంకను ఏబది వేల ఎత్తైన గుఱ్ఱములు పదివేల మదపుటేనుగులు, చాలా మంది మహారథులు, తొమ్మిది లక్షల పదాతిదలము గలదు.

అక్షౌహిణీభిర్దశభిః కల్కిః పరపురంజయః
సమావృత స్తథా దేవై రేవమింద్రో దివి స్వరాట్. 7
భ్రాతృపుత్ర సుహృద్భిశ్చ ముదితః సైనికైర్వృతః
యయౌ దిగ్విజయాకాంక్షీ జగతామీశ్వరః ప్రభుః. 8

భా: స్వర్గలోకమున దేవతలతో ఇంద్రునివలె శత్రుపురములను జయించెడి కల్కి పది అక్షౌహిణి సేనలతో విరాజిల్లెను. సోదరులు, పుత్రులు, స్నేహితులు, సైనికులతో కూడిన జగదీశ్వరుడగు కల్కి దిగ్విజయయాత్ర చేయవలెనని తలచెను.

కాలే తస్మిన్ ద్విజో భూత్వా ధర్మః పరిజనైః సహ
సమాజగామ కలినా బలినాపి నిరాకృతః. 9
ఋతం ప్రసాదమభయం సుఖం ముదమథ స్వయమ్
యోగమర్థం తతోఽదర్పం స్మృతిం క్షేమం ప్రతిశ్రయమ్. 10
నరనారాయణౌ చోభౌ హరేరంశౌ తపోవ్రతౌ
ధర్మస్త్వేతాన్ సమాదాయ పుత్రాన్ స్త్రీశ్చాగతస్త్వరన్. 11

భా: బలవంతుడగు కలిచే తిరస్కరింపబడిన ధర్మము బ్రాహ్మణ రూపము నొంది పరిజనముతో అక్కడకు వచ్చెను. ఋత, ప్రసాద, అభయ, సుఖ, ముద, యోగ, అర్థ, లదర్ప, స్మృతి క్షేమ, ప్రతిశ్రయులు కూడా వచ్చిరి. అట్లే తపోనిష్ఠులు, శ్రీహరి అంశలగు నరనారాయణులను, స్త్రీపుత్రులను వెంటబెట్టుకొని ధర్మము అక్కడకు వచ్చెను.

శ్రద్ధామైత్రీదయా శాంతిస్తుష్టిః పుష్టిః క్రియోన్నతిః
బుద్ధిర్మేధా తితిక్షాచ హ్రీర్మూర్తి ర్ధర్మపాలకాః. 12
ఏతాస్తేన సహాయాతా నిజబంధుగణైః సహ
కల్కి మాలోకితుం తత్ర నిజకార్యం నివేదితుమ్. 13

భా: శ్రద్ధ, మైత్రి, దయ, శాంతి, తుష్టి, క్రియ, ఉన్నతి, బుద్ధి, మేధ, తితిక్ష, ధర్మపాలక మూర్తులతో, తన బంధుగణముతో కూడి కల్కిని దర్శించుకొనుటకు నిజకార్యమును నివేదించుకొనుటకు వచ్చిరి.

కల్కి ర్ద్విజం సమాసాద్య పూజయిత్వా యథావిధి
ప్రోవాచ వినయాపన్నః కస్త్వం కస్మాదిహాగతః. 14
స్త్రీభిః పుత్రైశ్చ సహితః క్షీణపుణ్య ఇవ గ్రహః
కస్య వా విషయాద్రాజ్ఞ స్త త్త్వం వద తావతః. 15

భా: కల్కి బ్రాహ్మణుని సమీపించి యథోచితముగ పూజించి వినయముగ మీరెవరు? ఎక్కడి నుండి వచ్చినారు? క్షీణమయిన పుణ్యము గల మనుష్యులవలె స్త్రీపుత్ర సహితులై ఏ రాజు వద్దనుండి ఎందులకు వచ్చితిరో వివరముగ చెప్పుమని అడిగెను.

పుత్రాః స్త్రియశ్చ తే దీనా హీనస్వబల పౌరుషాః
వైష్ణవాః సాధవో యద్వత్ పాఖండైశ్చ తిరస్కృతాః. 16
కల్కే రితి వచః శ్రుత్వా ధర్మః శర్మ నిజం స్మరన్
ప్రోవాచ కమలానాథ మనాథస్త్వతికాతరః. 17

భా: పాఖండులచే తిరస్కరింపబడిన సత్పురుషులగు విష్ణుభక్తులవలె మీ పుత్రులు, స్త్రీలు పౌరుషహీనులై దీనముగ కనబడుచున్నారు. అనాథుడు, అతికాతరుడగు ధర్ముడు కమలాపతియగు కల్కి మాటలను విని తన అభ్యుదయము కొఱకు ఇట్లు పలికెను.

పుత్రైః స్త్రీభిర్నిజ జనైః కృతాంజలిపుటై ర్హరిమ్
స్తుత్వా నత్వా పూజయిత్వా ముదితం తం దయాపరమ్. 18

ధర్మ ఉవాచ.....

శృణు కల్కే మమాఖ్యానం ధర్మోఽహం బ్రహ్మరూపిణః
తవ వక్షః స్థలాజ్జాతః కామదః సర్వదేహినామ్. 19

భా: పుత్ర, స్త్రీ, పరివారముతో కూడిన ధర్ముడు శ్రీహరికి చేతులు జోడించి నమస్కరించి స్తుతించి ఇట్లు పలికెను. కల్కి! నావృత్తాంతమును వినుము. బ్రహ్మరూపముగల నీవక్షస్థలము నుండి పుట్టిన, సమస్తప్రాణుల కోరికలను తీర్చు ధర్మముగ నన్ను తెలిసికొనుము.

దేవానామగ్రణీ ర్హవ్య కవ్యానాం కామధుగ్ విభుః
తవాజ్ఞయా చరామ్యేవ సాధుకీర్తి కృదన్వహమ్. 20
సోఽహం కాలేన బలినా కలినాపి నిరాకృతః
శక కాంబోజశబరైః సర్వైరావాస వాసినా. 21

భా: దేవతలలో ముందుగ పరిగణింప యోగ్యుడను, దేవయోగ్యము, పితృయోగ్యమునగు

అన్నము నిచ్చువారల కోరికలను తీర్చువాడను, తమ ఆదేశముచే సత్పురుషులకు కీర్తిని కలుగజేయువాడనగు నేను శకజకాంబోజ-శబర జాతుల ఆవాసమందు నివసించెడి బలవంతుడగు కలిచే నిరాకరింపబడితిని.

అధునా తేఽఖిలాధార! పాదమూలముపాగతాః
యథా సంసారకాలాగ్ని సంతప్తాః సాధవోఽర్దితాః. 22
ఇతి వాగ్భి రపూర్వాభి ర్ధర్మేణ పరితోషితః
కల్కిః కల్కహరః శ్రీమానాహ సంహర్షయన్ శనైః. 23

భా: సమస్తమునకు ఆధారభూతుడ! సంసారరూప కాలాగ్నిచే సంతప్తులై సాధువులు పీడింపబడు చున్నారు. ఈ కారణముచే నేను మీపాదముల నాశ్రయించితిని. ధర్ముని అపూర్వవచనములచే సంతుష్టుడయిన కల్కహరుడగు కల్కి సంతోషజనకముగ ఇట్లు పలికెను.

దర్మ! కృతయుగం పశ్య మరుం చండాంశు వంశజమ్
మాంజానాసి యథా జాతం ధాతృప్రార్థిత విగ్రహమ్. 24
కీటకై ర్బౌద్ధ దలన మితి మత్వా సుఖీ భవ
అవైష్ణవానామన్యేషాం తవోపద్రవకారిణామ్
జిఘాంసుర్యామి సేనాభిశ్చర గాం త్వం వినిర్భయః 25

భా: ధర్ముడా! కృతయుగము ప్రారంభమగుచున్నట్లు తెలిసికొనుము. ఇతడు సూర్యవంశపు రాజగు మరుడు. నేను బ్రహ్మ ప్రార్థన ననుసరించి కల్కిగ అవతరించుట నీకు తెలియును. కీటకదేశీయులగు బౌద్ధుల నణచితిని. నీవు సుఖముగ నుండుము. విష్ణుభక్తులు కానివారు, నీకు ఉపద్రవము కల్గించువారిని సంహరించుటకు సేనతో వెళ్ళెదను. నీవు నిర్భయముగ సంచరింపుము.

కా భీతి స్తే క్వ మోహోఽస్తి యజ్ఞదానతపోవ్రతైః
సహితైః సంచర విభో! మయి సత్యే వ్యవస్థితే. 26
అహం యామి త్వయా గచ్ఛ స్వపుత్రైర్బాంధవైః సహ
దిశాం జయార్థం త్వం శత్రునిగ్రహార్థం జగత్ప్రియ. 27

భా: నారాక, వలనను కృతయుగ ప్రారంభము వలన నీకేల భయము? మోహమునకు కారణమేమి? యజ్ఞదానతపోవ్రతములతో కూడి సంచరింపుము. లోకములకు హితము కల్గించెడి నీవు శత్రునిగ్రహముకొఱకు పుత్రబాంధవులతో దిగ్విజయమునకై బయలుదేరుము. నేను నీతో వచ్చెదను.

ఇతి కల్కేర్వచః శ్రుత్వా ధర్మః పరమహర్షితః
గంతుం కృతమతిస్తేన ఆధిపత్యమముం స్మరన్. 28
సిద్ధాశ్రమే నిజజనా నవస్థాప్య స్త్రియశ్చుతాః. 29
సన్నద్ధః సాధుసత్కారై ర్వేద బ్రహ్మమహారథః
నానాశాస్త్రాన్వేషణేషు సంకల్పవరకార్ముకః 30

భా: కల్కి మాటలు వినిన ధర్ముడు మిక్కిలి సంతసించి తన ప్రభువును స్మరించి కల్కితో వెడలుటకు నిశ్చయించుకొని సిద్ధాశ్రమమున నిజస్త్రీపుత్రుల నుంచెను. యుద్ధరంగమున సాధుసత్కారములే అతనికి జోడు. వేదబ్రహ్మములే మహారథము. శాస్త్ర విషయముల నన్వేషించు సంకల్పమే శ్రేష్ఠ కార్ముకము. (ధనుస్సు)

సప్తస్వరాశ్వో భూదేవసారథిర్వహ్నిరాశ్రయః
క్రియాభేద బలోపేతః ప్రయయౌ ధర్మనాయకః. 31
యజ్ఞదాన తపః పాత్రైర్యమైశ్చ నియమైర్వృతః
ఖశ కాంబోజకాన్ సర్వాన్ శబరాన్ బర్బరానపి. 32
జేతుం కల్కిర్యయౌ యత్ర కలేరావాసమీప్సితమ్
భూతావాసబలోపేతం సారమేయవరాకులమ్. 33

భా: సప్తస్వరములు అశ్వములు, బ్రాహ్మణులు సారథులు, వహ్ని ఆసనముగ గలవాడై ధర్మనాయకుడు క్రియాభేదమను సేనతో గూడి బయలుదేరెను. యజ్ఞము, దానము, తపస్సు, యమనియమములతో వ్యాప్తుడయిన కల్కి భగవానుడు ఖశ, కాంబోజ, శబర, బర్బర మున్నగు మ్లేచ్ఛజాతులను జయించుటకు కలి నివసించు దేశమునకు వెడలెను. కలి నివాస స్థానము భూతముల నివాసముచే దృఢముగ నుండి శునకములచే వ్యాప్తమై యుండెను.

గోమాంసపూతిగంధాఢ్యం కాకోలూక శివావృతమ్
స్త్రీణాం దుర్ద్యూతకలహ వివాద వ్యసనాశ్రయమ్. 34
ఘోరం జగద్భయకరం కామినీ స్వామినం గృహమ్
కలిః శ్రుత్వోద్యమం కల్కేః పుత్రపౌత్రవృతః క్రుధా. 35

భా: కలి నివాస దేశమున గోమాంస దుర్గంధముతో నిండి యున్న కాకములు, గుడ్లగూబలు, నక్కలు తిరుగుచున్నవి. అది స్త్రీలు జూదము, కలహము, వివాదము, వ్యసనముల కాశ్రయము. ఘోరమగు రపము గల కలిపురము లోకములను భయపెట్టు చున్నది. అచ్చట

స్త్రీల ఆదేశానుసారము ఇంటి వ్యవహారములు జరుగును. కల్కి యుద్ధయాత్రను వినిన కలి క్రుద్ధుడై పుత్రపౌత్రులతో గూడ (ముందు శ్లోకముతో అన్వయము)

పురాద్విశసనాత్ ప్రాయాత్ ప్రేచకాక్షరథోపరి
ధర్మః కలిం సమాలోక్య ఋషిభిః పరివారితః. 36
యయుధే తేన సహసా కల్కివాక్య ప్రచోదితః
ఋతేన దంభః సంగ్రామే ప్రసాదో లోభమాహ్వయత్. 37
సమయాదభయం క్రోధో భయం సుఖముపాయయౌ
నిరయో ముదమాసాద్య యుయుధే వివిధాయుధైః. 38

భా: గుడ్లగూబ చిహ్నముగా కల్గిన ధ్వజముతో గూడిన రథము నధిరోహించి విశసన పురము నుండి వెడలెను. ధర్ముడు కలిని చూచి ఋషులతో కూడిన కల్కి మాటలచే ప్రేరేపింపబడి వారితో యుద్ధము చేసెను. ఋతునితో భీముడు యుద్ధము చేయ ప్రసాదుడు లోభము నాహ్వానించెను. అభయునితో క్రోధుడు, భయునితో సుఖుడు, నిరయుని(నరకము)తో ముదుడు వివిధ ఆయుధములతో తలపడిరి.

ఆధిర్యోగేన చ వ్యాధిః క్షేమేణ చ బలీయసా
ప్రశ్రయేణ తథా గ్లానిర్జరా స్మృతిముపాహ్వయత్. 39
ఏవం వృత్తో మహాఘోరో యుద్ధః పరమదారుణః
తం ద్రష్టుమాగతా దేవా బ్రహ్మాద్యాః ఖే విభూతిభిః. 40
మరుః ఖశైశ్చ కాంబోజై ర్యుయుధే భీమవిక్రమైః
దేవాపిః సమరే చౌనై ర్బర్బరై స్తద్గణైరపి. 41

భా: ఆధి (మానసిక పీడ) యోగముతో, వ్యాధి బలీయమగు క్షేమునితో గ్లాని ప్రశ్రయముతో, జర (ముసలితనము) స్మృతితో యుద్ధము చేసిరి. ఈ విధముగ మహాఘోరము, పరమదారుణమునగు యుద్ధము జరుగుచుండగ బ్రహ్మాది దేవతలు తమ విభూతులతో సంగ్రామమును చూచుటకు ఆకాశమార్గమున వచ్చిరి. ఖశకాంబోజులతో మరువు యుద్ధము చేయుగా, చౌన, బర్బరులతోడను, వారి అనుచరులతోడను దేవాపి యుద్ధము చేసెను.

విశాఖ యూపభూపాలః పులిందైః శ్వపచైః సహ
యుయుధే వివిధైః శస్త్రై రస్త్రైర్దివ్యమహాప్రభైః. 42

కల్కిః కోకవికోకాభ్యాం వాహినీభిర్వరాయుధైః
తౌతు కోకవికోకౌ చ బ్రహ్మణో వరదర్పితౌ. 43

భా: రాజు విశాఖయూపుడు పులింద శ్వపచులతో తేజస్సంపన్నములగు దివ్య అస్త్రశస్త్రములతో తలపడెను. సేనతో కూడిన కల్కి ఉత్తమ ఆయుధములతో, బ్రహ్మ వలన వరము పొంది మిక్కిలి గర్వపడుచున్న కోకవికోక దానవులతో యుద్ధము చేసెను.

భ్రాతరౌ దానవశ్రేష్ఠౌ మత్తౌ యుద్ధ విశారదౌ
ఏకరూపౌ మహాసత్త్వౌ దేవానాం భయవర్ధనౌ. 44
పదాతికౌ గదాహస్తౌ వజ్రాంగౌ జయినౌ దిశామ్
శుంభైః పరివృతౌ మృత్యుజితావేకత్ర యోధనాత్. 45
తాభ్యాం స యుయుధే కల్కిః సేనాగణసమన్వితః
శుభానాం కల్కిసైన్యానాం సమరస్తుములోఽభవత్. 46

భా: కోక వికోక సోదరులు రాక్షసశ్రేష్ఠులు, వారు మదించిన వారు, యుద్ధమందు నేర్పరులు, ఒకే రూపము గలవారు, మిక్కిలి బలశాలురు, దేవతలకు కూడ భయమునుకల్గించుచు, నేలమీద యుద్ధము చేయువారు. వజ్రము వలె దృఢమయిన శరీరము గలవారు, గద హస్తమందు కలవారు, సేనతో కూడి పోరాడుట వలన దిక్కులను జయించువారు, మృత్యువును కూడ జయించినవారు. అట్టి దానవసోదరులతో కల్కి యుద్ధము చేయ, కల్కి సైన్యము శత్రుసైన్యముతో తలపడెను. ఇరువురి మధ్య ఘోరయుద్ధము జరిగెను.

హ్రేషితైర్బృంహితైర్దంత శబ్దైష్టంకారనాదితైః
శూరోత్క్రుష్టైర్బాహువేగైః సంశబ్దస్తలతాడనైః. 47
సంపూరితా దిశః సర్వాలోకా నో శర్మ లేభిరే
దేవాశ్చ భయసంత్రస్తా దివి వ్యస్తపథా యయుః. 48
పాశైర్దండైః ఖడ్గశక్త్యృష్టిశూలై
ర్గదాఘాతైర్బాణ పాతైశ్చ ఘోరైః
యుద్ధే శూరాశ్ఛిన్న బాహ్వంఘ్రి మధ్యాః
పేతుః సంఖ్యే శతశః కోటిశశ్చ. 49

భా: గుఱ్ఱముల సకిలింపులు, ఏనుగుల ఘీంకారములు, దంతశబ్దములు, ధనుష్టంకారనాదములు, బాహువులను అప్పళించదలు, అరచేతి దెబ్బలచే పుట్టిన మహాశబ్దములు

దిక్కులన్ని వ్యాపించినవి. ప్రాణులకు సుఖము లేదు. దేవతలు భయకంపితులై మార్గము తప్పి సంచరించిరి. ఈ యుద్ధమున పాశము, ఖడ్గము, దండము, శక్తి, ఋష్టి, శూలము, గద మొ॥వాని ఆఘాతములచే, ఘోరములగు బాణప్రయోగములచే అసంఖ్యాకముగ వీరుల చేతులు, కాళ్ళు, మధ్యభాగములు చిన్నాభిన్నములై అంతట పడుచున్నవి.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే తృతీయాంశే
కల్కి సేనా సంగ్రామో నామ
షష్ఠోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కిపురాణము తృతీయాంశమున
కల్కి సేనా సంగ్రామ మను
షష్ఠాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము-సప్తమాధ్యాయము

సూత ఉవాచ........

ఏవం ప్రవృత్తే సంగ్రామే ధర్మః పరమకోపనః
కృతేన సహితో ఘోరం యుయుధే కలినా సహ. 1
కలిర్ధమిత్ర బాణౌఘైర్ధ ర్మస్యాపి కృతస్య చ
పరాభూతః పురీం ప్రాయాత్ త్యక్త్వా గర్దభవాహనమ్. 2
విచ్ఛిన్నపేచక రథః స్రవద్రక్తాఙ్గ సంచయః
ఛఘుర్గంధః కరాలాస్యః స్త్రీస్వామిక మగాద్ గృహమ్. 3

భా: ఉగ్రశ్రవసుడు పలికెను. ఈ విధముగ మహాసంగ్రామము ఆరంభము కాగా నిక్కిలి క్రుద్ధుడయిన ధర్ముడు కృతయుగముతో కలిసి కలితో భయంకర యుద్ధము చేసెను. ధర్మకృతయుగముల భయంకర బాణసముదాయమునకు ఓడిన కలి గర్దభ వాహనమును విడిచి తన పురమునకు వెడలెను. ఉలూక ధ్వజము కల్గిన అతని రథము విచ్ఛిన్నమాయెను. శరీరము నుండి రక్తము స్రవించుచుండెను. దుర్గంధము వెడలుచుండెను. ముఖము భయంకర మాయెను. ఇట్టి దురవస్థను పొందిన కల్కి స్త్రీస్వామికమగు గృహమును ప్రవేశించెను.

దంభః సంభోగరహితోద్ధృత బాణగణాహతః
వ్యాకులః స్వకులాంగారో నిస్సారః ప్రావిశద్ గృహమ్. 4
లోభః ప్రసాదాభిహతో గదయా భిన్నమస్తకః
సారమేయరథం ఛ్ఛిన్నం త్యక్త్వాగాద్రుధిరం వమన్. 5

భా: తనకులమునకు అంగారము వంటి దంభము బాణములచే కొట్టబడి వ్యాకులత చెంది, నిస్సారమై ఇంటిలోనికి ప్రవేశించెను. ప్రసాదముచే లోభము కొట్టబడెను. గదాఘాతముచే అతని శిరస్సు ముక్కలాయెను. శునకరథము ఛిన్నము కాగా రక్తము కక్కుకొను దానిని వదలి పారిపోయెను.

అభయేన జితః క్రోధః కషాయీకృతలోచనః
గంధాఖువాహం విచ్ఛిన్నం త్యక్త్వావిశసనం గతః. 6
భయం సుఖ తలాఘాతాద్గతాసుః న్యపతద్భువి
నిరయోముదముష్టిభ్యాం పీడితోయమమాయయా. 7

భా: అభయునిచే ఓడింపబడిన క్రోధుడు ఎఱ్ఱని నేత్రములతో ఎలుకలు వాహనముగ కల దుర్గంధయుక్త రథమును విడిచి విశసన పురమునకు వెడలెను. సుఖుని దెబ్బలకు భయుడు ప్రాణములు విడిచి భూమి మీద పడెను. ముదుని ముష్టిఘాతములచే నిరయుడు యమపురికి పోయెను.

ఆధివ్యాధ్యాదయః సర్వేత్యక్త్వా వాహముపాద్రవన్
నానాదేశాన్ భయోద్విగ్నాః కృతబాణప్రపీడితాః. 8
ధర్మః కృతేన సహితో గత్వా విశసనం కలేః
నగరం బాణదహనైర్దదాహ కలినా సహ. 9

భా: ఆధి, వ్యాధి మున్నగు వారు బాణములచే పీడింపబడి వాహనములను విడిచి భయునితో కలిసి ధర్ముడు కలి రాజధానియగు శసన నగరమును ప్రవేశించి బాణాగ్నితో కలితో కూడిన నగరమును దగ్ధము చేసెను.

కలిర్విప్లుష్ట సర్వాంగో మృతదారో మృతప్రజః
జగామైకో రుదన్ దీనో వర్షాంతరమలక్షితః. 10
మరుస్తు శకకాంబోజాన్ జఘ్నే దివ్యాస్త్రతేజసా
దేవాపిః శబరాంశ్చోలాన్ బర్బరాంస్తద్గణానపి. 11

భా: కలియొక్క సర్వావయవములు మండిపోయెను. భార్యాపుత్రులు మరణించిరి. అతడు ఒంటరివాడై దీనముగ ఏడ్చుచు కనబడకుండ దేశాంతరమునకు పారిపోయెను. దివ్యాస్త్రతేజస్సుతో మరువు శకకాంబోజులను, దేవాపి శబరచోల బర్బరులను సంహరించిరి.

దివ్యాస్త్రశస్త్ర సంపాతై రర్దయామాస వీర్యవాన్
విశాఖ యూపభూపాలః పులిందాన్ పుక్కసానపి. 12
జఘాన విమలప్రజ్ఞః ఖడ్గపాతేన భూరిణా
నానా స్త్రశస్త్ర వర్షైస్తే యోధా నేశు రనేకధా. 13

భా: పరాక్రమవంతుడగు విశాఖయూప భూపాలుడుదివ్య అస్త్రశస్త్రములతో పులింద

పుక్కస జాతివారిని బాధించెను. నిర్మలమగు ప్రజ్ఞకల విశాఖయూపుడు ఖడ్గప్రహారములచే, అస్త్రశస్త్రములతో శత్రుసైన్యమును చంపెను.

కల్కిః కోకవికోకాభ్యాం గదాపాణిర్యుధాం పతిః
యయుధే విన్యాసవిజ్ఞో లోకానాం జనయన్ భయమ్. 14
వృకాసురస్య పుత్రౌతౌ నప్తారౌ శకునేర్హరిః
తయోః కల్కిః స యుయుధే మధుకైటభయోర్యథా. 15

భా: గదాధారి, సేనాపతియగు కల్కి గదా విన్యాసమున చతురుడై లోకము భయంకరముగ కోక వికోకులతో యుద్ధము చేసెను. వారిద్దరు వృకాసురుని పుత్రులు, శకుని మనుమలు. మధుకైటభులతో శ్రీహరి యుద్ధము చేసినట్లు కల్కి వారితో సంగ్రామము చేసెను.

తయోర్గదా ప్రహారేణ చూర్ణితాఙ్గస్య తత్పతేః
కరాచ్చ్యుతోఽపతద్భూమౌ దృష్ట్వోచురిత్యహో జనాః. 16
తతః పునః క్రుధా విష్ణుర్జగజ్జిష్ణు ర్మహాభుజః
భల్లకేన శిరస్తస్య దికోకస్యాచ్ఛినత్ ప్రభుః. 17

భా: వారిగదా ప్రహారముచే కల్కి శరీరావయవములు చూర్ణము లాయెను. చేతినుండి గద జారి క్రింద పడెను. ప్రజలందరు ఆశ్చర్యముతో తిలకించిరి. పిమ్మట ముల్లోకములను జయించెడి మహాబాహువగు కల్కి క్రోధముతో భల్లకమను అస్త్రమును ప్రయోగించి వికోకుని శిరమును ఖండించెను.

మృతో వికోకః కోకస్య దర్శనాదుత్థితో బలీ
తద్దృష్ట్వా విస్మితా దేవాః కల్కిశ్చ పరవీరహా. 18
ప్రతికర్తుర్గదాపాణేః కోకస్యాప్యచ్ఛినచ్ఛిరః
మృతః కోకో వికోకస్య దృష్టిపాతాత్ సముత్థితః. 19

భా: బలవంతుడగు వికోకుడు మరణించినను కోకదృష్టివలన తిరిగి బ్రతికెను. ఇది చూచి దేవతలు, శత్రుసంహారకుడగు కల్కియు ఆశ్చర్యపడిరి. కల్కిగదను ధరించి కోకుని శిరస్సు ఖండించెను. కాని వికోకుని దృష్టి వలన తిరిగి బ్రతికెను.

పునస్తౌ మిలితౌ తేన యుయుధాతే మహాబలౌ
కామరూపధరౌ వీరౌ కాలమృత్యూ ఇవాపరౌ. 20

ఖడ్గచర్మధరౌ కల్కిం ప్రహరంతౌ పునః పునః
కల్కిః క్రుధా తయోస్తద్వద్బాణేన శిరసీ హతే. 21

భా: యథేచ్ఛగ రూపుదాల్చిన పరాక్రమవంతులగు కోకవికోకులు కలసి కాలమృత్యువుల వలె కల్కితో యుద్ధము చేసిరి. ఖడ్గ చర్మములు ధరించిన వారిరువురు కల్కిని బాధించుచుండగ అతడు కోపముతో బాణముచే వారిరువురి శిరస్సులను ఖండించెను.

పునర్లగ్నే సమాలోక్య హరిశ్చిన్తాపరోఽభవత్
విసత్త్వత్వమథాలోక్య తురగస్తావతాడయత్. 22
కాలకల్పౌదురాధర్షౌ తురగేణార్దితౌ భృశమ్
కల్కేస్తం జఘ్నతుర్బాణై రమర్షాత్ తామ్రలోచనౌ. 23

భా: ఇద్దరి శిరస్సులు తిరిగి కలుసుకొనుటను చూచి హరి చింతామగ్నుడాయెను. కల్కి గుఱ్ఱము వారిరువురిని గట్టిగ తన్నెను. యముని వంటివారు, ఎదుర్కొనుటకు శక్యము కాని వారగు కోకవికోకులు అశ్వప్రహారముచే క్రోధారుణనయనులై బాణములతో కల్కిని హింసించిరి.

తయోర్భుజాంతరం సోఽశ్వః క్రుధా సమదశద్ భృశమ్
తౌతు ప్రభిన్నాస్థిభుజౌ విశస్తాఙ్గదకార్ముకౌ
పుచ్ఛం జగృహతుః సప్తేర్గోపుచ్ఛం బాలకావివ. 24
ధృతపుచ్ఛౌ మూర్ఛితౌ తౌ తత్క్షణాత్ పునరుత్థితౌ
పశ్చాత్ పద్భ్యాం దృఢం జఘ్నే తయోర్వక్షసి వజ్రవత్. 25

భా: ఆ గుఱ్ఱము కోపముతో వారిరువురి భుజముల మధ్యదేశమును కొఱకగా భుజముల ఎముకలు ముక్క ముక్కలాయెను. కేయూర, ధనుస్సులు విరిగెను. బాలుడు గోవు తోకను పట్టుకొనినట్లు వారు అశ్వము తోకను పట్టుకొనిరి. గుఱ్ఱము వెనుకకాళ్ళతో వజ్రాయుధము వలె వారి వక్షఃస్థలములను గట్టిగ తన్నెను.

త్యక్తపుచ్ఛౌ మూర్ఛితౌ తౌ తక్షణాత్ పునరుత్థితౌ
పురతః కల్కి మాలోక్య బభాషాతే స్ఫుటాక్షరౌ. 26
తతో బ్రహ్మా తమభ్యేత్య కృతాంజలిపుటః శనైః
ప్రోవాచ కల్కిం నైవామూ శస్త్రా స్త్రైర్వధమర్హత ః. 27

భా: తెలివితప్పిన వాడై తోకను విడిచి క్రిందపడి వెంటనే లేచి ఎదురుగ కల్కిని చూచి కోకవికోకులు అతనిని యుద్ధమునకు ప్రేరేపించిరి. అంతలో బ్రహ్మ అక్కడకు చేతులు జోడించి కల్కితో 'వీరు అస్త్రశస్త్రములతో చంపబడరని' మెల్లగ చెప్పెను.

కరాఘతాదేకకాలే ఉభయోర్నిర్మితో వధః
ఉభయోర్దర్శనాదేవ నోభయోర్మరణం క్వచిత్
విదిత్వేతి కురుష్వాత్మన్ యుగపచ్ఛానయోర్వధమ్. 28
ఇతి బ్రహ్మవచః శ్రుత్వా త్యక్త శస్త్రాస్త్రవాహనః
తయోః ప్రహరతోః స్వైరం కల్కిర్దానవయోః క్రుధా
ముష్టిభ్యాం వజ్రకల్పాభ్యాం బభంజ శిరసీ తయోః. 29

భా: ఓ పరమాత్మ! ''ఏకకాలమందు పిడికిలి దెబ్బలచే వారిద్దరి మరణము తథ్యము. ఇద్దరిలో ఒకరిని మరియొకరు చూచుట వలన ఇద్దరికి మరణము సంభవించదు. కనుక ఇది తెలుసుకొని ఏకకాలమందు ఇద్దరిని వధించవలెను''. బ్రహ్మవచనములను వినిన కల్కి అస్త్రశస్త్రములను, రథమునువిడిచి యుద్ధముచేసెడి వారిరువురి నడుమకు వెడలి వజ్రసమానములగు ముష్టిఘాతములతో వారి శిరస్సులనుముక్కలు చేసెను.

తౌ తత్ర భగ్నమస్తిష్కౌ భగ్నశృంగావగావివ
పేతతుర్దివి దేవానాం భయదౌ భువి బాధకౌ. 30
తద్దృష్ట్వా మహదాశ్చర్యం గంధర్వాప్సరసాం గణాః
ననృతుర్జగుస్తుష్టువుశ్చ మునయః సిద్ధచారణాః
దేవాశ్చ కుసుమాసారైర్వవర్షుర్హర్షమానసాః. 31

భా: దేవతలకు సయితము భీతి గొల్పుచు ప్రాణులను హింసించెడి కోకవికోకులు తలలు పగిలి శిఖరములు విరిగిన కొండలవలె క్రిందపడిరి. ఆ అద్భుత కార్యమును చూచి గంధర్వులు గానముచేసిరి, అప్సరసలు నాట్యము చేసిరి. మునులు స్తుతించిరి. దేవతలు పుష్పవర్షము కురిపించిరి.

దివి దుందుభయో నేదుః ప్రసన్నాశ్చాభవన్ దిశః
తయోర్వధ ప్రముదితః కవిర్దశ సహస్రకాన్
సాశ్వాన్ మహారథాన్ సాక్షాదహనద్దివ్యసాయకైః. 32
ప్రాజ్ఞః శతసహస్రాణాం యోధానాం రణమూర్ధని
జయం నిన్యే సుమంత్రస్తు రథినాం పంచవింశతిః. 33

భా:- కోక వికోకుల మరణ వార్తవిని అందరు సంతోషించిరి. స్వర్గమున దుందుభులు

సంహరించెను. ప్రాజ్ఞుడు లక్ష యోధులను, సుమంత్రుడు ఇరువది అయిదు రథికులను సంహరించిరి.

ఏవమన్యే గార్గ్య భర్గ విశాలాద్యా మహారథాన్
నిజఘ్నుః సమరే క్రుద్ధా నిషాదాన్ మ్లేచ్ఛబర్బరాన్. **34**
ఏవం విజిత్య తాన్ సర్వాన్ కల్కిర్భూపగణైః సహ
శయ్యాకర్ణైశ్చ భల్లాటనగరం జేతుమాయయౌ. **35**
నానావాద్యైర్లోక సంఘైర్వరాస్త్రైర్భూషణై ర్భూషితాంగైః
నానావాహైశ్చామరైర్వీజ్యమానైర్యాతో యోద్ధుం కల్కి రత్యుగ్రసేనః. **36**

భా: ఈ విధముగ గార్గ్య భర్గ విశాలాదులు క్రుద్ధులై సమరమున మహారథులగు మ్లేచ్ఛ, బర్బరనిషాదులను సంహరించిరి. అందరిని జయించిన పిమ్మట కల్కి ససైన్యుడై భల్లాటనగరమును జయించుటకు వచ్చెను. అనేక విధములగు వాద్యములతోకూడి వివిధ అస్త్రభూషణములతో అలంకరింపబడిన భూపగణము, వివిధ వాహనములతో కూడా రాగా, సేవకులు వింజామరలు వీచుచుండ యుద్ధము చేయుటకు కల్కి వెడలెను.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే తృతీయాంశే
కోక వికోకాదీనాం వధో నామ
సప్తమోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
కోకవికోకాదుల వధయను
సప్తమాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము-అష్టమాధ్యాయము

సూత ఉవాచ......

సేనాగణైః పరివృతః కల్కిర్నారాయణః ప్రభుః
భల్లాటనగరం ప్రాయాత్ ఖడ్గధృక్ సప్తివాహనః. 1

స భల్లాటేశ్వరో యోగీ జ్ఞాత్వా విష్ణుం జగత్పతిమ్
నిజసేనాగణైః పూర్ణో యోద్ధుకామో హరిం యయౌ. 2

భా: సూతుడు పలికెను. సేనాగణముతో కూడిన కల్కి ఖడ్గమును ధరించి అశ్వముపై భల్లాట నగరమునకు వెళ్ళెను. పరమయోద్ధయగు భల్లాట దేశప్రభువు కల్కిని విష్ణుమూర్తి అవతారముగ తెలుసుకొని యుద్ధము చేయుటకై ససైన్యుడై వచ్చెను.

స హర్షోత్పులకః శ్రీమాన్ దీర్ఘాంగః కృష్ణభావనః
శశిధ్వజో మహాతేజా గజాయుతబలః సుధీః 3

తస్య పత్నీ మహాదేవీ విష్ణువ్రత పరాయణా
సుతాంతా స్వామినం ప్రాహ కల్కినా యోద్ధుముద్యతమ్. 4

భా: భల్లాటప్రభువగు శశిధ్వజుడు కల్కిని చూచి హర్షముచే పులకించి కృష్ణధ్యానము చేసెను. అతడు బుద్ధిమంతుడు. తేజస్సంపన్నుడు, బలపరాక్రమవంతుడు, శశిధ్వజుని భార్య సుశాంత విష్ణువ్రతపరాయణ.కల్కితో యుద్ధము చేయుటకు సన్నద్ధుడగు తన భర్తతో ఆమె ఇట్లు పలికెను.

నాథ! కాంతం జగన్నాథం సర్వాంతర్యామినం ప్రభుమ్
కల్కిం నారాయణం సాక్షాత్ కథం త్వం ప్రహరిష్యసి . 5

శశిధ్వజ ఉవాచ......

సుశాంతే పరమో ధర్మః ప్రజాపతివినిర్మితః
యుద్ధే ప్రహారః సర్వత్ర గురౌ శిష్యే హరేరివ. 6

భా: ఓనాథ! జగన్నాథుడు, సర్వాంతర్యామి, సాక్షాత్ విష్ణుమూర్తి అవతారమగు కల్కిదేవునితో ఎట్లు యుద్ధము చేయగలవు? (తగదని తాత్పర్యము)

శశిధ్వజుడు పలికెను. ఓసుశాంత! యుద్ధమందు అందరు సమానమే. ఇదియే ప్రజాపతిచే చేయబడిన పరమ ధర్మము. గురువయినను శిష్యుడయినను హరి నయినను ప్రహరింప వలసినదే.

జీవతోరాజభోగః స్యాన్మృతః స్వర్గే ప్రమోదతే
యుద్ధే జయోవా మృత్యుర్వా క్షత్రియాణాం సుఖావహః. 7

సుశాంతోవాచ.......

దేవత్వం భూపతిత్వం వా విషయావిష్టకామినామ్
ఉన్మదానాం భవేదేవ న హరేః పాదసేవినామ్. 8

భా: ప్రాణములతో యుద్ధరంగము నుండి తిరిగి వచ్చిన రాజ భోగములు కలుగును. యుద్ధమున మరణించిన స్వర్గసుఖములు లభించును. కనుక క్షత్రియులకు యుద్ధమందు జయము మరణము రెండును ఆనందదాయకములే .

సుశాంత పలికెను. ఉన్మత్తులు కాముకులగు మనుష్యులకు దేవత్వము కాని భూపతిత్వము కాని సమానమే. అవి వారికి ఆనందదాయకములు కావచ్చును. కాని హరి పాదసేవాతత్పరులకు ఇవన్నియు లెక్కింపబడునవి గావు. హరిపాదసేవయే వారి ముఖ్యలక్ష్యము.

త్వంసేవకః చాపీశస్త్వం నిష్కామః స చాప్రదః
యువయోర్యుద్ధమిలనం కథం మోహాద్భవిష్యతి. 9

శశిధ్వజ ఉవాచ.......

ద్వంద్వాతీతే యది ద్వంద్వమీశ్వరే సేవకే తథా
దేహావేశాల్లీలయైవ సా సేవా స్యాత్తథా మమ. 10

భా: మీరు సేవకులు. పైగా ప్రభువులు. మీరు నిష్కాములు. వారు ఫలమిచ్చువారు కాదు. ఇట్టి అవస్థలో మోహకార్యమయిన మీ ఇరువురి యుద్ధము ఎట్లు సంభవమగును?

శశిధ్వజుడు పలికెను. ద్వంద్వాతీతుడయిన పరమేశ్వరుని యెడల దేహావశముచే ఈశ్వరుడు సేవకుడు అనుద్వంద్వభావము కల్గినను అట్టి సేవలీలా మాత్రముచే కల్గినదే.

దేహావశాదీశ్వరస్య కామాద్యా దైహికా గుణాః
మాయాంగా యది జాయంతే విషయాశ్చ న కిం తథా. 11

బ్రహ్మతో బ్రహ్మతేశస్య శరీరిత్వే శరీరితా
సేవకస్యాభేద దృశస్త్వేవం జన్మలయోదయాః. 12

సేవ్యసేవకతా విష్ణోర్మాయా సేవేతి కీర్తితా
ద్వైతాద్వైతస్య చేష్టైషా త్రివర్గజనికా సతామ్. 13

భా: భగవంతుడు దేహము ధరించిన మాయావశముచే దైహికములగు కామాది గుణములు అతని శరీరమం దారోపింప బడును. అట్లే కామాది విషయము లెందుకు ఆరోపించబడవు? పరమేశ్వరుని బ్రహ్మభావముచే బ్రహ్మగా చెప్పచున్నాము. శరీరమును ధరించిన శరీరిగా వ్యవహరించు చున్నాము. సేవకునకు అభేదజ్ఞానము కల్గినపుడు జన్మలయ ఉదయములు అట్టివే యగును. విష్ణుసంబంధమయిన మాయ వలన కలుగు సేవ్యసేవకభావమే సేవయనబడును. సత్పురుషుల ద్వైతాద్వైత చేష్టయే త్రివర్గోత్పత్తికి కారణము.

అతోఽహం కల్కినా యోద్ధుం యామి కాంతే స్వసేనయా
త్వం తం పూజయ కాంతేఽద్య కమలాపతిమీశ్వరమ్. 14

సుశాంతోవాచ......

కృతార్థాఽహం త్వయా విష్ణుసేవా సంమిలితాత్మనా
స్వామిన్ ఇహ పరత్రాపి వైష్ణవీ ప్రథితాగతిః. 15

భా: కాంత! ఈ కార ణముచే నేను కల్కితో యుద్ధముచేయుటకు సైన్యముతో వెళ్ళుచున్నాను. కమలాపతియగు శ్రీహరిని నీవు పూజింపుము.

సుశాంత పలికెను. ఓస్వామి! మీరు విష్ణుసేవ నాచరించి విష్ణువుతో ఐక్యము నొందిరి. అందుచే నేను కృతార్థురాలను. ఇహ పరలోకములలో విష్ణుపూజను విడిచి మరియొక మార్గము లేదు.

ఇతి తస్యా వల్గువాగ్భిః ప్రణతాయాః శశిధ్వజః
ఆత్మానం వైష్ణవం మేనే సాశ్రునేత్రో హరిం స్మరన్. 16
తామాలింగ్య ప్రముదితః శూరైర్బహుభిరావృతః
వదన్నామ స్మరన్ రూపం వైష్ణవైర్యోద్ధు మాయయౌ. 17

భా: సుశాంతయొక్క మనోహరములగు వచనములను విన్న శశిధ్వజుడు ఆనందబాష్పములతో హరిని స్మరించుచు తనను వైష్ణవునిగ తలచెను. సంతోషముతో ఆమె నాలింగనము చేసుకొని శశిధ్వజుడు సైన్యముతో కూడినవాడై హరినామస్మరణ చేయుచు వైష్ణవులతో యుద్ధము చేయుటకు వెడలెను.

గత్వాతు కల్కి సేనాయాం విద్రావ్య మహతీం చమూమ్
శయ్యాకర్ణగణైర్వీరైః సన్నద్ధైరుద్యతాయుధైః. 18
శశిధ్వజసుతః శ్రీమాన్ సూర్యకేతుర్మహాబలః
మరుభూపేన యుయుధే వైష్ణవో ధన్వినాం వరః. 19

భా: శశిధ్వజుడు కల్కిసేన మధ్యకు ప్రవేశించి గొప్పసేనను చెల్లాచెదరు చేసెడి వీరులు ఆయుధధారులగు శయ్యాకర్ణ గణముతో తలపడెను. శశిధ్వజుని పుత్రుడు, మహాపరాక్రమ సంపన్నుడు సూర్యకేతువు ధనుర్ధారులలో శ్రేష్ఠుడగు మరునితో యుద్ధము చేసెను.

తస్యానుజో బృహత్కేతుః కాంతః కోకిలనిస్వనః
దేవాపినా స యుయుధే గదాయుద్ధవిశారదః. 20
విశాఖయూపభూపస్తు శశిధ్వజనృపేణ చ
యుయుధే వివిధైః శస్త్రైః కరిభిః పరివారితః. 21

భా: సూర్యకేతువు కనిష్ఠసోదరుడు కమనీయరూపము గలవాడు, మధురమయిన కంఠధ్వని కలవాడు, గదాయుద్ధ విశారదుడగు బృహత్కేతువు దేవాపితో యుద్ధము చేసెను. విశాఖయూప భూపాలుడు అస్త్రశస్త్రములతో ఏనుగులతో కూడిన శశిధ్వజునితోపోరుసలిపెను.

రుధిరాశ్వో ధనుర్ధారీ లఘుహస్తః ప్రతాపవాన్
రజస్యనేన యుయుధే భర్గః శాంతేన ధన్వినా. 22
శూలైః ప్రాసైర్గదాఘాతైర్బాణశక్త్యృష్టితోమరైః
భల్లైః ఖడ్గైర్భుశుండీభిః కుంతైః సమభవద్రణః. 23

భా: ఎరుపు రంగు గుఱ్ఱము కలవాడు, ధనుర్ధారి, చిన్న చేతులు గలవాడు, ప్రతాపవంతుడగు భర్గుడు యుద్ధరంగమున వ్యాపించిన ధూళిమధ్య శాంతునితో పోరాడెను. శూలము, ప్రాసము, గద అను ఆయుధముల దెబ్బలతోడను, బాణ, శక్తి, ఋష్టి తోమర, భల్ల, ఖడ్గ, భుశుండి, కుంతములనెడి ఆయుధములతోడను యుద్ధము సాగెను.

పతాకాభిర్ధ్వజైశ్చిహ్నైస్తోమరైశ్ఛత్ర చామరైః
ప్రోద్ధూత ధూలిపటలై రంధకారో మహానభూత్. 24
గగనేஉనుఘనా దేవాః కే వా వాసం న చక్రిరే
గంధర్వైః సాధుసందర్భైర్గాయనై రమృతాయనైః. 25

భా: పతాక, ఛ్ఛత్ర, చామరాదులచే ఎగరగొట్టబడిన ధూళిచే రణభూమి, అంతయు

చీకటిగానయ్యెను. ఆకాశమున మేఘములపై నుండి, మధుర గానములతో దేవతలు గంధర్వులు యుద్ధమును తిలకించిరి.

ద్రష్టుం సమాగతాః సర్వేలోకాః సమరమద్భుతమ్
శంఖదుందుభి సన్నాదై రాస్ఫోటైర్బృంహితైరపి. 26
హ్రేషితైర్యోధనోత్క్రుష్టైర్లోకా మూకా ఇవాభవన్
రథినో రథిభిః సాకం పదాతిశ్చ పదాతిభిః. 27
హయా హయైరిభాశ్చేభైః సమరోఽమరదానవైః
యథాఽభవత్ స తు ఘనో యమరాష్ట్ర వివర్ధనః. 28

భా: అద్భుతమగు సమరమును చూచుటకు లోకులందరు వచ్చిరి. శంఖ దుందుభి ధ్వనులచే, వీరుల పరస్పర హస్తాఘాతములచే, గజ, అశ్వముల శబ్దములచే, అస్త్రముల పరస్పరాఘాతములచే లోకములన్నియు మూగవోయెను. రథికులు, పదాతులు (కాలిబాటసైన్యము), గజతురగములు వాహనములుగ కలవారు పరస్పరము పోరాడిరి. దేవాసుర సంగ్రామము వంటి ప్రకృత యుద్ధమున మరణించువారి సంఖ్యతో యమపురి వృద్ధిపొందసాగెను.

శశిధ్వజచమూనాథైః కల్కి సేనాధిపైః సహ
నిపేతుః సైనికాభూమౌ ఛ్ఛిన్నబాహ్వంఘ్రి కంధరాః. 29
ధావంతోఽతిబ్రువంతశ్చ వికుర్వంతోఽసృగుక్షితాః
ఉపర్యుపరి సంచ్ఛన్నా గజాశ్వ రథమర్దితాః. 30
నిపేతుః ప్రధనే వీరాః కోటికోటి సహస్రశః
భూతే సానంద సందోహాః స్రవంతో రుధిరోదకమ్. 31

భా: శశిధ్వజ సైన్యము, కల్కిసైన్యము చేతులు, కాళ్ళు తలలు తెగి భూమి మీద పడిరి. యుద్ధరంగమున గాయపడి కొందరు పారిపోయిరి. కొందరు బాధతో అరచిరి. కొందరి శరీరములు రక్తముతో తడిసినవి. కొందరు ఒకరిపై మరియొకరు పడిరి. మరికొందరు గజ, అశ్వ, రథముల క్రిందపడి మరణించిరి. కోటి కోటి వీరులు రణరంగమున నేలకొరిగిరి. రక్త ప్రవాహము పిశాచాదుల కానంద దాయక మాయెను.

ఉష్ణీషహంసాః సంఛిన్న గజరోధోరథప్లవాః
కరోరుమీనాభరణమసికాంచన వాలుకాః. 32
ఏవం ప్రవృత్తా సంగ్రామే నద్యః సద్యోఽతిదారుణాః
సూర్యకేతుస్తు మరుణా సహితో యుయుధే బలీ. 33

కాలకల్పో దురాధర్షో మరుం బాణైరతాడయత్
మరుస్తు తత్ర దశభిర్మార్గణై రార్దయ ద్భృశమ్. **34**

భా: రక్త ప్రవాహమున వీరుల తలపాగలు హంసలవలె కన్పించు చున్నవి. గజములువంతెనవలె, రథములు నావలవలె, తెగిన చేతులు చేపలవలె, కత్తులు బంగారు ఇసుకతిన్నెలవలె నున్నవి. ఇట్లు యుద్ధమున రక్తము నదులవలె ప్రవహించెను. బలవంతుడగు సూర్యకేతువు మరునితో పొరాడెను. యమ సదృశుడగు సూర్యకేతువు బాణములతో మరుని కొట్టగ, అతడు సూర్యకేతుని పది బాణములతో హింసించెను.

మరుబాణాహతో వీరః సూర్యకేతురమర్షితః
జఘాన తురగాన్ కోపాత్ పాదోద్ఘాతేన తద్రథమ్. **35**
చూర్ణయిత్వాఽథ తేనాపి తస్య వక్షస్యతాడయత్
గదాఘాతేన తేనాపి మరుర్మూర్ఛామవాప హ. **36**

భా: మరుబాణములచే గాయపడిన సూర్యకేతువు కోపించి అతని గుఱ్ఱములను సంహరించి, రథమును ఒక్క తన్నుతో భగ్నము చేసెను. పిమ్మట వక్షఃస్థలముపై గదతో కొట్టెను దానితో మరువు మూర్ఛపోయెను.

సారథిస్తమపోవాహ రథే నాన్యేన ధర్మవిత్
బృహత్కేతుశ్చ దేవాపిం బాణైః ప్రాచ్ఛాదయద్బలీ. **37**
ధనుర్వికృష్య తరసా నీహారేణ యథా రవిమ్
సతు బాణమయం వర్షం పరివార్య నిజాయుధైః. **38**

భా: యుద్ధధర్మమెరిగిన సారథి తమ ప్రభువును అక్కడ నుండి మరొక రథముపై తీసుకుపోయెను. బృహత్కేతువు దేవాపిని బాణములచే చుట్టుముట్టగా దేవాపి ధనుస్సును చేతబూని బాణవర్షముతో శత్రుబాణము లను నివారించెను.

బృహత్కేతుం దృఢం జఘ్నే కఙ్క పత్రైః శిలాశితైః
భిన్నం శూలమథాలోక్య ధనుర్గృహ్యా పతత్రిభిః. **39**
శితధారైః స్వర్ణపుంఖైర్గార్ధ పత్రై రయోముఖైః
దేవాపిమాశుగైర్జఘ్నే బృహత్కేతుః ససైనికమ్. **40**

భా: వాడియైన బాణములతో శూలము భగ్నమగుటను చూచి దేవాపి ధనుస్సు చేత బూని బృహత్కేతుని బాణములతో ఎదుర్కొనెను. బృహత్కేతువు కూడా దేవాపిని లోహముఖము కల్గిన, గృధ్రపత్రములతో (ఈకలు) కూడిన తీక్ష్ణములగు బాణములతో హింసించెను.

దేవాపిస్తద్ధనుర్దివ్యం చిచ్ఛేద నిశితైః శరైః
ఛిన్నధన్వా బృహత్కేతుః ఖడ్గపాణిర్జిఘాంసయా. 41
దేవాపేః సారథిం సాశ్వం జఘ్నే శూరో మహామృధే
స దేవాపిర్ధనుస్త్యక్త్వా తలేనాహత్య తం రిపుమ్. 42

భా: దేవాపి వాడియైన బాణములతో దివ్యమగు ధనస్సును ముక్కలు చేయగ బృహత్కేతువు అతనిని చంపుటకు ఖడ్గము చేతబూని దేవాపిగుఱ్ఱములను, సారథిని చంపెను. అప్పుడు దేవాపి ధనుస్సు విడిచి చేతులతో అతనిని మోదెను.

భుజయోరంతరానీయ నిష్పిపేష స నిర్దయః
తం ద్వ్యష్టవర్షం నిశ్రాంతం మూర్ఛితం శత్రుణార్దితమ్. 43
అనుజం వీక్ష్య దేవాపి మూర్ధ్ని సూర్యధ్వజోఽవధీత్
ముష్టినా వజ్రపాతేన సోఽపతన్ మూర్ఛితో భువి
మూర్ఛితస్య రిపుః క్రోధాత్ సేనాగణమతాడయత్. 44

భా: దేవాపి బృహత్కేతువును భుజముల మధ్య భాగమున నుంచి నిర్దయుడై పిండి చేసెను. పదహారు సంవత్సరముల బృహత్కేతువు శత్రువుచే పీడింపబడి అచేతను డాయెను. తన తమ్ముని అవస్థను చూచిన రాజు సూర్యకేతువు దేవాపి శిరస్సుపై వజ్రఘాతము వలె కొట్టగా అతడు మూర్ఛబోయి నేల మీద పడెను. దేవాపి మూర్ఛపోవుటను చూచి అతని సైన్యము శత్రుసైన్యముపై దాడి చేసెను.

శశిధ్వజః సర్వజగన్నివాసం
కల్కిం పురస్తాదభి సూర్యవర్చసమ్
శ్యామం పిశంగాంబరమంబుజేక్షణం
బృహద్భుజం చారుకిరీట భూషణమ్. 45
నానామణివ్రాతచితాఙ్గశోభయా
నిరస్తలోకేక్షణ హృత్తమోమయమ్
విశాఖయూపాదిభిరావృతం ప్రభుం
దదర్శ ధర్మేణ కృతేన పూజితమ్. 46

భా: సర్వజగత్తులకాధారభూతుడు, సూర్యునివలె ప్రకాశించువాడు, పద్మదళనేత్రుడు, పీతాంబరధారి, శ్యామవర్ణుడు, దీర్ఘబాహువు, సుందరకిరీటము అలంకారముగ కలవాడు,

వివిధమణుల అవయవశోభచే సమస్తప్రాణుల నేత్రహృదయముల అంధకారమును పోగొట్టువాడు, సత్య, ధర్మములచే పూజింపబడువాడగుకల్కిని విశాఖయూపాదులు చుట్టుకొనియుండగ శశిధ్వజుడు చూచెను.

ఇతిశ్రీ కల్కి పురాణేఽనుభాగవతే
భవిష్యే తృతీయాంశే
శశిధ్వజ కల్కి సేనయో ర్యుద్ధం నామ
అష్టమోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
శశిధ్వజ కల్కి సేనల యుద్ధమను
అష్టమాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము- నవమాధ్యాయము

సూత ఉవాచ........

హృది ధ్యానాస్పదం రూపం కల్కేర్దృష్ట్వా శశిధ్వజః
పూర్ణం ఖడ్గధరం చారుతురగారూఢమబ్రవీత్. 1
ధనుర్బాణధరం చారు విభూషణవరాఙ్గకమ్
పాపతాపవినాశార్థముద్యతం జగతాం పరమ్. 2
ప్రాహ తం పరమాత్మానం హృష్టరోమా శశిధ్వజః
ఏహ్యేహి పుండరీకాక్ష! ప్రహారం కురుమే హృది. 3

భా: సూతుడు పలికెను. హృదయమందు ధ్యానము చేయుటకు యోగ్యుడు, ఖడ్గధరుడు, మనోహరమగు అశ్వము నధిరోహించినవాడు, పూర్ణస్వరూపుడు, ధనుర్బాణములను ధరించినవాడు, అలంకారములచే శోభిల్లువాడు, పాప తాప వినాశకుడు జగత్పతియగు కల్కిని చూచి హర్షపులకితుడై శశిధ్వజుడు ఓ పరమాత్మ! పుండరీకాక్ష! రమ్మురమ్ము. నా హృదయమందు ప్రహారము చేయుమని పలికెను.

అథవాత్మన్ బాణభియా తమోఽన్ధే హృది మే విశ
నిర్గుణస్య గుణజ్ఞత్వమద్వైతస్యాస్త్రతాడనమ్. 4
నిష్కామస్య జయోద్యోగసహాయం యస్యసైనికమ్
లోకాః పశ్యంతు యుద్ధే మే ద్వైరథే పరమాత్మనః. 5
పరబుద్ధిర్యది దృఢం ప్రహర్తా విభవే త్వయి
శివవిష్ణ్వోర్భేదకృతే లోకం యాస్యామి సంయుగే. 6

భా: ఓపరమాత్మ! మేము వేయు బాణములు తగులునను భయముతో అజ్ఞానాంధకారముచే వ్యాప్తమయిన మాహృదయములను ప్రవేశింపుము. నిర్గుణుడవైనను గుణములనెరిగినవాడవు. అద్వైతివైనను అస్త్రప్రహారములకు సంసిద్ధుడవు. నిష్కాముడవైనను

జయము కొఱకు యుద్ధము చేయుచున్నారో అట్టి పరమాత్మతో లోకము లన్నియు చూచుచుండ యుద్ధము చేసెదను. విభువగు మిమ్ములను పరబుద్ధితో (మీరు పరమేశ్వరులను భావనను విడిచి మరియొకరను బుద్ధితో) ప్రహారముచేయు నాకు శివవిష్ణువులకు భేదమంగీకరించెడి వారికి కలుగు లోకములు ప్రాప్తించును.

ఇతిరాజ్ఞో వచః శ్రుత్వా అక్రోధః బక్రుద్ధవద్విభుః
బాణైరతాడయత్ సంఖ్యే ధృతాయుధమరిందమమ్. 7
శశిధ్వజస్తత్ప్రహారమగణయ్య వరాయుధైః
తం జఘ్నే బాణవర్షేణ ధారాభిరివ పర్వతమ్. 8
తద్బాణ వర్షభిన్నాంతః కల్కిః పరమకోపనః
దివ్యైః శస్త్రాస్త్ర సంఘాతైస్త యోర్యుద్ధమవర్తత. 9

భా: శశిధ్వజుని మాటలు వినిన కల్కి క్రోధము లేని వాడైనను క్రుద్ధుని వలె కనబడెను. పిమ్మట యుద్ధమున శత్రునాశకుడు, ఆయుధ ధారియగు రాజుపై బాణప్రహారము చేసెను. శశిధ్వజుడు బాణ ప్రహారములను లెక్కింపక శ్రేష్ఠములగు ఆయుధములను బాణములను పర్వతము మీద వర్షమువలె కల్కిపై కురిపించెను. బాణవర్షముచేగాయపడిన కల్కి మిక్కిలి క్రుద్ధుడాయెను. దివ్యములగు అస్త్రశస్త్రములతో వారిరువురి నడుమ యుద్ధము జరిగెను.

బ్రహ్మాస్త్రస్య చ బ్రహ్మాస్త్రైర్వాయవ్యస్య చ పార్వతైః
ఆగ్నేయస్య చ పార్జన్యైః పన్నగస్య చ గారుడైః. 10
ఏవం నానావిధైరస్త్రై రన్యోన్యమభిజఘ్నతుః
లోకాః సపాలాః సంత్రస్తా యుగాంతమివ మేనిరే. 11

భా: బ్రహ్మాస్త్రమును బ్రహ్మాస్త్రముతోను, వాయవ్యాస్త్రమును పర్వతాస్త్రముతోను ఆగ్నేయాస్త్రమును పర్జన్యాస్త్రముతోను, పన్నగాస్త్రమును గరుడాస్త్రముతోను ఎదుర్కొనుచు అస్త్రములతో పరస్పరము పోరాడిరి. లోకములన్నియు ప్రళయకాలముగ తలచి భయభ్రాంతులైరి.

దేవా బాణాగ్నిసంత్రస్తా అగమన్ ఖగమాః కిల
తతోఽతివితథోద్యోగౌ వాసుదేవ శశిధ్వజౌ. 12
నిరస్త్రౌ బాహుయుద్ధేన యుయుధాతే పరస్పరమ్
పదాఘాతైస్తలా ఘాతై ర్ముష్టిప్రహరణైస్తథా. 13

నియుద్ధకుశలౌ వీరౌ ముముదాతే పరస్పరమ్

వరాహోద్ధృత శబ్దేన తం తలేనాహానద్ధరిః. **14**

భా: బాణాగ్నికి భయపడి ఆకాశమార్గమున సంచరించు దేవతలు వెడలిరి. అస్త్రశస్త్ర ప్రయోగవైఫల్యమును గమనించిన వాసుదేవ శశిధ్వజులు అస్త్రములను విడిచి బాహుయుద్ధమునకు సిద్ధపడిరి. యుద్ధకుశలులగు వారిద్దరు పదాఘాతములు, తలాఘాతములు, పిడికిలి గుద్దులతో పరస్పరము పోరాడుచు సంతోషించిరి. సృష్టి ఆరంభమున వరాహావతారమున భూమిని ఉద్ధరించునపుడు కల్గిన శబ్దము వంటి శబ్దముతో శ్రీహరి అరచేతితో అతనిని మోదెను.

సమూర్ఛితోన్నృపః కోపాత్ సముత్థాయ చ తక్షణాత్

ముష్టిభ్యాం వజ్రకల్పాభ్యామవధీత్ కల్కిమోజసా

స కల్కిస్తత్ప్రహారేణ పపాత భువి మూర్ఛితః. **15**

ధర్మః కృతం చ తం దృష్ట్వా మూర్ఛితం జగదీశ్వరమ్

సమాగతౌ తమానేతుం కక్షే తౌ జగృహే నృపః. **16**

భా: మూర్ఛపోయిన శశిధ్వజుడు కోపముతో తిరిగి లేచి వజ్రసదృశములగు ముష్టిఘాతములతో కల్కిని కొట్టెను. ఆదెబ్బలకు కల్కి మూర్ఛపోయినేలమీద పడెను. మూర్ఛపోయిన జగదీశ్వరుని చూచి ధర్మకృతయుగములు అతనిని తీసుకువెళ్ళుటకు వచ్చిరి. శశిధ్వజుడు వారిరువురుని చంకలోనికి తీసుకొనెను.

కల్కిం వక్షస్యుపాదాయ లబ్ధార్థః ప్రయయౌ గృహమ్

యుద్ధే నృపాణామన్యేషాం పుత్రౌ దృష్ట్వా సుదుర్జయౌ. **17**

కల్కిం సురాధిపపతిం ప్రధనే విజిత్య

ధర్మం కృతఞ్చ నిజకక్షయుగే నిధాయ

హర్షోల్లసద్ధృదయ! ఉత్పులకః ప్రమాథీ

గత్వా గృహం హరిగృహే దదృశే సుశాంతామ్. **18**

భా: కల్కిని హృదయమున నుంచుకొని కృతకృత్యుడై శశిధ్వజుడు తన యింటికి వెడలెను. నాపుత్రులను యుద్ధమున ఎవ్వరు జయించలేరని తలచెను. సురాధిపపతియగు కల్కిని సంగ్రామమున జయించి, కృతధర్మములను నిజకక్షయందుంచుకొని గృహమునకేతెంచి శశిధ్వజుడ రాణియగు సుశాంతను హరిగృహమున చూచెను.

దృష్ట్వా తస్యాః సులలితముఖం వైష్ణవీనాం చ మధ్యే
గాయ తీనాం హరిగుణ కథాస్తామథ ప్రాహ రాజా
దేవాదీనాం వినయవచసా శంభలే జన్మనా వా
విద్యాలాభం పరిణయవిధిమ్లేచ్ఛపాషండనాశమ్. 19
కల్కిః స్వయం హృది సమాయమిహాఽగతోఽద్ధా
మూర్ఛాచ్ఛలేన తవ సేవనమీక్షణార్థమ్
ధర్మం కృతఞ్చ మమ కక్షయుగే సుశాంతే!
కాంతే విలోకయ సమర్చయ సంవిధేహి. 20
ఇతినృపవచసా వినోదపూర్ణా
హరికృతధర్మయుతం ప్రణమ్య నాథమ్
సహ నిజసఖిభి ర్ననర్త రామా
హరిగుణకీర్తన-వర్తనావిలజ్జా. 21

భా: విష్ణుభక్తుల నడుమ హరిగుణములను కీర్తించు సుశాంత వదనకమలమును చూచి రాజు ఆమెతో ఓ సుశాంత! దేవతల ప్రార్థన నాలకించి శంభలగ్రామమున జన్మించి, విద్యాలాభమునొంది, పరిణయమాడి, మ్లేచ్ఛపాషండులను నాశము చేసిన కల్కి భగవానుడు నీ సేవలను వీక్షించుటకు మాయతో కూడి మూర్ఛయను మిషతో స్వయముగ ఇక్కడకు విచ్చేసినాడు. రెండు చంకలలోను కృతధర్ములు కలరు. వారిని పూజింపుము. అని పలికెను. రాజుమాటలు విని సుశాంత మిక్కిలి ప్రసన్నురాలై హరి, కృత, ధర్ములను నమస్కరించి హరిగుణములను కీర్తించుచు లజ్జను విడిచి సుఖురాంద్రతో నృత్యము చేసెను.

ఇతిశ్రీ కల్కి పురాణేఽనుభాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
ధర్మ కల్కి కృతానా మానయనం నామ
నవమోఽధ్యాయః.

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
ధర్మకల్కి కృతుల ఆనయనమను
నవమాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము-దశమాధ్యాయము

సుశాంతోవాచ.........

జయహరే! అమరాధీశసేవితం
తవ పదాంబుజం భూరి భూషణమ్
కురు మమాగ్రతః సాధుసత్కృతం
త్యజ మహామతే! మోహమాత్మనః. 1
తవ వపుర్జగద్రూపసంపదా విరచితం సతాంమానసే స్థితమ్
రతిపతేర్మనో మోహదాయకం కురు విచేష్టిత కామలంపటమ్. 2

భా: సుశాంత పలికెను. హరి! జయమగుగాక. మోహమును విడిచిపెట్టుడు. అమరాధీశుడగు ఇంద్రునిచే, సత్పురుషులచే సేవింపబడు, అలంకార భూషితములగు పాదపద్మములను నా సమ్ముఖమున నిలుపుము. నీ శరీరము జగత్తులో నున్న సురూపమనెడి సంపదచే చేయబడినది. సత్పురుషుల హృదయములలో విహరించునది, కతిపతికి సయితము మోహము కల్గించు నీ రూపము మాకోర్కెలను తీర్చుగాక.

తవ యశో జగచ్ఛోకనాశనం మృదుకథామృత ప్రీతిదాయకమ్
స్మిత సుధోక్షితం చంద్రవన్ముఖం తవ కరోత్పలం లోకమఙ్గలమ్. 3
మమ పతిస్త్వయం సర్వదుర్జయో యది తవాప్రియం కర్మణాచరేత్
జహి తదాత్మనః శత్రుముద్యతం కురు కృపాం న చేదీదృగీశ్వరః. 4

భా: మీ యశోగానము, శ్రవణము సర్వజగత్తుల శోకమును నాశము చేయును. అమృతతుల్యములగు నీ కథలు అందరికి సంతోషమును కల్గించును. చంద్రసదృశమగు నీ ముఖము చిరునవ్వు అనెడి అమృతమును కురిపించును. నీ ముఖకమలము లోకములకు మంగళము కలిగించుగాక. నాభర్త సర్వథా అజేయుడు. అతనిని ఇంతవరకు ఎవ్వరు ఓడించలేదు. మీకు అప్రసన్నమగు కార్యమునాచరించిన నాభర్త యెడల శత్రుభావమును విడిచిపెట్టుడు. కృపచూపుడు. అట్లు కానియెడల మిమ్ములను కృపాసాగరుడని ఏల యందురు.

మహదహంయుతం పంచమాత్రయా ప్రకృతిజాయయా నిర్మితం వపుః
తవ నిరీక్షణాల్లీలయా జగత్ స్థితిలయోదయం బ్రహ్మకల్పితమ్. 5
భూవియన్మరుద్వారి తేజసాం రాశిభిః శరీరేంద్రియాశ్రితైః
త్రిగుణయా స్వయా మాయయా విభో కురు కృపాం భవత్సేవనార్థినామ్. 6

భా: మహత్తత్త్వము, అహంకారతత్త్వము, పంచతన్మాత్రలు, నీ భార్యయగు ప్రకృతి అనువానిచే శరీరము సృజింపబడినది. (సృష్టి జరిగినది) విలాసములతో కూడిన నీ చూపులవలన బ్రహ్మ కల్పిత సంసారమున సృష్టి, స్థితి, ప్రలయములగుచున్నవి. ఓ పరమేశ్వర! నీవు శరీర, ఇంద్రియవముల నాశ్రయించిన పృథివి, జలవము, తేజస్సు, వాయువు, ఆకాశవమనెడు భూతపంచకముతో, సత్త్వ రజస్తమోరూపమగు స్వీయమాయతో నిన్ను సేవించెడి భక్తులపై దయచూపుము.

తవ గుణాలయం నామ పావనం
కలిమలాపహం కీర్తయంతి యే
భవభయక్షయం తాపపితా
ముహురహో జనాః సంసరంతి నో. 7
తవ జన్మ సతాం మానవర్ధనం
నిజకులక్షయం దేవపాలకమ్
కృతయుగార్పకం ధర్మపూరకం
కలికులాంతకం శం తనోతు మే. 8

భా: ఓ పరమేశ్వర! కలిదోషములను పోగొట్టు పవిత్రమగు నీ గుణసముదాయమున సంసారతాపముచే తపింపబడు భక్తులు స్మరించిన వారికి సంసార భీతి యుడదు. మీ అవతారమ సత్పురుషుల మానము వృద్ధిపరచును. కలి వంశమును నాశము చేయును. యజ్ఞ యాగాదుల సక్రమముగ జరుగుటవలన దేవతలకు రక్షణ కలుగును. కృతయుగము ఆరంభమగును ధర్మమునకు రక్షణ కలుగును. అట్టి నీ అవతారము మాకు మంగళము చేయుగాక.

మమగృహం పతిపుత్రనప్తృకం గజరథైర్ధ్వజైశ్చామరైర్ధనైః
మణివరాసనం సత్కృతిం వినా తవ పదాబ్జయోః శోభయంతి కిమ్. 9
తవ జగద్వపుః సుందరస్మితం ముఖమనిందితం సుందరారవమ్
యది న మే ప్రియం వల్గుచేష్టితే పరికరోత్యహో మృత్యు రస్త్విహ. 10

భా: పతి, పుత్ర, పౌత్రులతో కూడి గజ, రథ, ధ్వజ, చామర, ఐశ్వర్య, మణిమయ ఆసనాదులు కల్గిన దైనను నాగృహము నీ పాదపద్మముల పూజ లేకుండగ ఎట్లు శోభిల్లును. మందహాసముతో శోభిల్లునది, సర్వాంగసుందరము, మనోహరములగు మాటలతో విభూషితము, రమణీయములగు భావములతో కూడిన అనింద్యమగు నీముఖము మాకు ప్రియమును కల్గించనియెడల మృత్యువే శరణ్యము.

హయచర భయహర కరహర శరణ ఖరతరవరశరద శబలమదన
జయ హతపర భర భవ వరనశన శశధర శత సమ ర-స భర వదన. 11

ఇతి తస్యాః సుశాంతాయా గీతేన పరితోషితః
ఉత్తస్థౌ రణశయ్యాయాః కల్కిర్యుద్ధస్థవీరవత్. 12

భా: ఓదేవ! నీవు అశ్వముపై తిరుగుచు సంసారతాపమును, భయమును పోగొట్టువాడవు. రక్షకుడవు. తీక్ష్ణములగు బాణములతో శత్రువులను చెండాడువాడవు. శతచంద్రకాంతితో నీ ముఖము విరాజిల్లుచున్నది. నీవు నిస్సందేహముగ భవబంధములను నాశము చేయ సమర్థుడవు.

సుశాంతయొక్క గీతముచే సంతుష్టుడయిన కల్కి రణరంగమున వీరునివలె రణశయ్య నుండి లేచెను.

సుశాంతాం పురతో దృష్ట్వాకృతం వామే తు దక్షిణే
ధర్మం శశిధ్వజం పశ్చాత్ ప్రాహేతి వ్రీడితాననః. 13

కా త్వం పద్మపలాశాక్షి! మమ సేవార్థ ముద్యతా
కాంతే శశిధ్వజః శూరో మమ పశ్చా దుపస్థితః. 14

భా: ఎదురుగ సుశాంతను, దక్షిణభాగమున ధర్మమును, ఎడమ భాగమున కృతయుగమును, వెనుక శశిధ్వజుని చూచి సిగ్గుతో తలవంచి ఇట్లనియె. పద్మనేత్రాక్షి! నీవు ఎవరు? ఎందువలన నన్ను సేవించుటకు సిద్ధమైతివి? శూరుడగు శశిధ్వజుడు ఎందువలన నావెనుక నుండెను?

హేధర్మ! హేకృతయుగ! కథ మత్రాగతా వయమ్
రణాఙ్గణం విహాయాస్యాః శత్రో రంతః పురే వద. 15

శత్రుపత్న్యః కథం సాధు సేవంతే మా మరిం ముదా
శశిధ్వజః శూరమానీ మూర్ఛితం హంతి నో కథమ్. 16

భా: ఓ ధర్మమ! కృతయుగమ! యుద్ధరంగమును విడిచి శత్రువుల అంతఃపురమునకు మనమెట్లు వచ్చితిమి? శత్రుస్త్రీలు ప్రసన్నహృదయలై శత్రువగు నన్ను ఏల సేవించు చున్నారు? మూర్ఛపోయిన నన్ను, శూరునిగ తలచు శశిధ్వజుడు ఏలనాశము చేయలేదు?

సుశాంతోవాచ.....

పాతాలే దివి భూమౌ వా నరనాగ సురాసురాః
నారాయణస్య తే కల్కే కే వా సేవాం న కుర్వతే. 17
యత్సేవకానాం జగతాం మిత్రాణాం దర్శనాదపి
నివర్తంతే శత్రుభావ స్తస్య సాక్షాత్ కుతో రిపుః. 18

భా: సుశాంత చెప్పెను. ఓ కల్కి! పాతాళమందు కాని స్వర్గమందు, కాని పృథివియందు గాని నరులు, నాగజాతివారు, దేవతలు, రాక్షసులు వీరిలో నారాయణుని సేవించని వారెవరు? సర్వలోకములు నారాయణునికి సేవకులు, మిత్రులు, ఎవరిని చూచుట వలన శత్రు భావము భావము దూరమగునో అట్టి పరమేశ్వరునకు శత్రువు లెవరు?

త్వయాసార్థం మమ పతిః శత్రుభావేన సంయుగే
యది యోగ్యస్తదానేతుం కిం సమర్థో నిజాలయమ్. 19
తవ దాసో మమ స్వామీ అహం దాసీ నిజా తవ
ఆవయోః సంప్రసాదాయ ఆగతోఽసి మహాభుజ. 20

భా: నాభర్త మీతో శత్రుభావముతో యుద్ధము చేసిన మిమ్ములను తమ నివాసమున కెట్లు తీసుకువాగలరు? నాభర్త మీ దాసులు. నేను మీ దాసిని. మిమ్ములను అనుగ్రహించుటకు మీరు ఇక్కడకు వచ్చితిరి.

ధర్మ ఉవాచ.....

అహం త్వైతయోర్భక్త్యా నామరూపానుకీర్తనాత్
కృతార్థోఽస్మి కృతార్థోఽస్మి కృతార్థోస్మి కలిక్షయ. 21

కృతయుగ ఉవాచ.....

అధునాహం కృతయుగం తవ దాసస్య దర్శనాత్
త్వమీశ్వరో జగత్పూజ్య, సేవకస్యాస్య తేజసా. 22

శశిధ్వజ ఉవాచ.......

దండ్యం మాం దండయ విభో యోద్ధృత్వా దుద్యతా-యుధమ్
యేన కామాది రాగేణ త్వయ్యాత్మన్యపి వైరితా. 23

భా: ధర్ముడు పలికెను. ఓ కలినాశక! వీరు భక్తితో మీ నామరూపములను కీర్తించుట వలన నేను నిశ్చయముగ కృతార్థుడనయితిని. కృతయుగము పలికెను. మీదాసుని చూచుట వలన

కృతయుగమగు నేను సఫలుడనయితిని. జగత్పూజ్యుడగు ఓ పరమేశ్వర! సేవకుని తేజస్సంపన్నునిగ చేయుట వలన మీరు ఈశ్వరులైతిరి. శశిధ్వజుడు పలికెను. ఓ పరమేశ్వర! కామక్రోధాది వశుడై మీతో శత్రుత్వమాచరించి యుద్ధము చేసి అపరాధము చేసితిని. దండనార్హుడనగు నన్ను దండింపుడు.

ఇతి కల్కి ర్వచ స్తేషాం నిశమ్య హసితాననః
త్వయాజితోఽస్మీతి నృపం పునః పునరువాచ హ. **24**
తతః శశిధ్వజో రాజా యుద్ధాదాహూయ పుత్రకాన్
సుశాంతాయా మతిం బుద్ధ్వా రమాం ప్రాదాత్ సకల్కయే. **25**

భా: వారి మాటలను వినిన కల్కి మందహాసముతో నీచే నేను జయింపబడితినని పలుమార్లు రాజుతో పలికెను. పిమ్మట శశిధ్వజుడు తన పుత్రులను యుద్ధరంగము నుండి వెనుకకు పిలిచి సుశాంత అభిప్రాయము నెరిగి తన పుత్రిక రమను కల్కికి దానము చేసెను.

తద్దైత్య మరుదేవాపీ శశిధ్వజ సమాహృతౌ
విశాఖయూపభూపశ్చ రుధిరాశ్వశ్చ సంయుగాత్. **26**
శయ్యాకర్ణనృపేణాపి భల్లాటం పురమాయయుః
సేనాగణైరసంఖ్యాతైః సాపురీ మర్దితాఽభవత్. **27**

భా: శశిధ్వజునిచే వెనుకకు పిలువబడి యుద్ధరంగము నుండి మరుదేవాపులు, విశాఖయూపుడు, రుధిరాశ్వము శయ్యాకర్ణునితో కూడి భల్లాట నగరమునకు తిరిగి వచ్చిరి. అసంఖ్యాకమగు సేనా సముదాయముచే ఆ పురము కోలాహలముగ నుండెను.

గజాశ్వరథసంబాధైః పత్తిచ్ఛత్ర రథ ధ్వజైః
కల్కినాపి రమాయాశ్చ వివాహోత్సవ సంపదామ్. **28**
ద్రష్టుం సమీయుస్త్వరితా హర్షాత్ సబలవాహనాః
శంఖభేరీ మృదంగానాం వాదిత్రాణాంచ నిస్స్వనైః. **29**
నృత్యగీతవిధానైశ్చ పురస్త్రీకృతమఙ్గలైః
వివాహో రమయా కల్కేరభూదతిసుఖావహః. **30**

భా: గజ, అశ్వ, రథముల ప్రతిబంధకములతో, పదాతిదల, ఛత్ర, రథ, ధ్వజములతో నగరమంతయు నిండియుండెను. కల్కిరమల వివాహోత్సవమును తిలకించుటకు సంతోషముతో సపరివారముగ అందరు వచ్చిరి. శంఖము, భేరి, మృదంగము మున్నగు వాద్యముల ధ్వనులతో,

నృత్యగీతములతో, పురస్త్రీల మంగళాచరణములతో మిక్కిలి సుఖప్రదమై రమాకల్కుల వివాహము జరిగెను.

నృపా నానావిధై ర్భోజ్యైః పూజితా వివిశుః సభామ్
బ్రాహ్మణా క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రాశ్చావర జాతయః. 31
విచిత్ర భోగావరణాః కల్కిం ద్రష్టు ముపావిశన్
తస్యాం సభాయాం శుశుభే కల్కిః కమలలోచనః. 32

భా: నానావిధములగు భోజ్యపదార్థములతో సత్కరింపబడిన రాజులు సభను ప్రవేశించిరి. బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు చిత్రములగు భోగ్యవస్తువులను పొంది కల్కిని చూచుటకు సభలో కూర్చుండిరి అట్టి సభలో కమలనేత్రుడగు కల్కి-------

నక్షత్రగణమధ్యస్థః పూర్ణః శశధరో యథా
రేజే రాజగణాధీశో లోకాన్ సర్వా న్విమోహయన్. 33
రమాపతిం కల్కి మవేక్ష్య భూపః
సభాగతం పద్మదలాయతేక్షణమ్
జామాతరం భక్తియుతేన కర్మణా
విబుధ్య మధ్యే నిషసాద తత్ర హ. 34

భా: నక్షత్రముల మధ్యలో పూర్ణచంద్రుని వలె సమస్తలోకములను మోహపరచుచు శోభిల్లెను. పద్మదళములవలె విశాలమయిన నేత్రములు కల్గిన, సభయందున్న కల్కిని తన యల్లునిగ భక్తిభావముతో తెలుసుకొనుచు శశిధ్వజుడు సభామధ్య దేశమును ప్రవేశించెను.

ఇతి శ్రీకల్కిపురాణేఽనుభాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
కల్కినా రమావివాహో నామ
దశమోఽధ్యాయః
ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
కల్కితో రమా వివాహమను
దశమాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము- ఏకాదశాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

తత్రాహు స్తే సభామధ్యే వైష్ణవం తం శశిధ్వజమ్
మునిభిః కథితాశేష భక్తివ్యాసక్త విగ్రహమ్.
సుంశాంతాం చ కృతేనాపి ధర్మేణ విధివ ద్యుతామ్. 1

భా: సూతుడు పలికెను. మహర్షులచే వర్ణింపబడిన పరమభక్తి పూర్ణుడు విష్ణుభక్తుడునగు శశిధ్వజుని కృతయుగ ధర్మములతో కూడిన సుశాంతను, చూచి రాజులు, బ్రాహ్మణులు ఇట్లు పలికిరి.

రాజాన ఊచుః........

యువాం నారాయణ స్యాస్య కల్కేః శ్వశురతాంగతౌ
వయం నృపా ఇమే లోకా ఋషయో బ్రాహ్మణాశ్చ యే. 2
ప్రేక్ష్య భక్తివితానం వాం హరౌ విస్మితమానసాః
పృచ్ఛామ స్త్వా మియం భక్తిః క్వ లబ్ధా పరమాత్మనః. 3

భా: రాజులు పలికిరి. సాక్షాత్తు విష్ణుమూర్తి అవతారమగు కల్కి భగవానుని కి మీరిద్దరు అత్తమామలైతిరి. రాజులగు మేము, ఋషులు, బ్రాహ్మణక్షత్రియాదులు అందరు హరియందు మీకు కల్గిన భక్తికి ఆశ్చర్యపడుచున్నాము. పరమాత్మ యెడల మీకు ఇంతటి భక్తి ఎట్లు కల్గినదో తెలిసికొనదలచితిమి.

కస్య వా శిక్షితా రాజన్! కిం వా నైసర్గికీ తవ
శ్రోతు మిచ్ఛామహే రాజన్! త్రిజగజ్జనపావనీమ్
కథాం భాగవతీం త్వత్తః సంసారాశ్రమనాశినీమ్. 4

భా: ఓరాజ! భగవంతునియెడల యింత భక్తి మీరెవరి నుండి నేర్చితిరి? లేకస్వాభావికమా? ముల్లోకములను పావనము చేయునదియు, సంసారాశ్రమమును నశింపజేయునదియునగు భగవద్భక్తిని గూర్చి వినదలచితిమి.

శశి ధ్వజ ఉవాచ......

స్త్రీపుంసో రావయో స్త త్త చ్ఛృణుతామోఘ విక్రమాః
వృత్తం యజ్జన్మకర్మాది స్మృతిం తద్భక్తి-లక్షణామ్. 5

భా: శశిధ్వజుడు పలికెను. అమోఘపరాక్రమము కల్గిన రాజులార! మా ఇరువురి స్త్రీ పురుష జన్మను గూర్చి, మీస్మృతికి వచ్చే భక్తి యొక్క లక్షణమును గూర్చి చెప్పెదను వినుడు.

పురా యుగసహస్రాంతే గృధ్రోఽహం పూతిమాంస భుక్
గృధ్రీయం మే ప్రియారణ్యే కృతనీడో వనస్పతౌ. 6
చచార కామం సర్వత్ర వనోపవనసంకులే
మృతానాం పూతిమాంసౌఘైః ప్రాణినాం వృత్తికల్పకౌ. 7

భా: పూర్వము వేయి యుగముల చివరి కాలమున నేను దుర్గంధముతో కూడిన మాంసమును భక్షించు గృధ్రమను. నాప్రియురాలగు ఈమె గృధ్రియై (ఆడగ్రద్ద) పెద్ద వృక్షము మీద గూడుకట్టుకొని నివసించుచు వన, ఉపవనములతో కూడిన ప్రదేశమున యథేచ్ఛగ తిరిగెడివారము. మరణించిన ప్రాణుల దుర్గంధ యుక్త మాంసమునుతినుచు జీవయాత్ర సాగించెడి వారము.

ఏకదా లుబ్ధకః క్రూరో లులోభ పిశితాశినౌ
ఆవాం వీక్ష్య గృహే పుష్టం గృధ్రం తత్రా ప్యయోజయత్. 8
తం వీక్ష్య జాతవిశ్రంభౌ క్షుధయా పరిపీడితౌ
స్త్రీపుంసౌ పతితౌ తత్ర మాంసలోభితచేతసౌ. 9

భా: ఒకసారి క్రూరుడయిన కిరాతుడు మాంసభక్షణమునుకోరు మమ్ములను చూచి పట్టుకొనవలయునను భావనతో తన పెంపుడు గ్రద్దను నియోగించెను. ఆకలిగొన్న మేము దానిని చూచి విశ్వాసముతో మాంసలోభముతో అచ్చట వ్రాలితిమి. (వలలో చిక్కితిమి)

బద్ధా వావాం వీక్ష్య తదా హర్షా దాగత్య లుబ్ధకః
జగ్రాహ కంఠే తరసా చంచ్వగ్రా ఘాత పీడితః. 10
ఆవాం గృహీత్వా గండక్యాః శిలాయాం సలిలాంతికే
మస్తిష్కం చూర్ణయామాస లుబ్ధకః పిశితాశనః. 11

భా: బంధింపబడిన మమ్ము చూచి వ్యాధుడు సంతోషముతో అక్కడకు వచ్చి మాకంఠములను పట్టుకొనెను. మేము కూడ ప్రాణభీతితో ముక్కు కొనతో పొడిచి బాధించితిమి.

మాయిద్దరిని పట్టుకొని వ్యాధుడు మాంసభక్షణాశతో గంగానది సమీపమున గండకీశిలపై మోది మాతలలు బ్రద్దలు చేసెను.

చక్రాంకితశిలా గంగా మరణా దపి తక్షణాత్
జ్యోతిర్మయవిమానేన సద్యో భూత్వా చతుర్భుజౌ. 12
ప్రాప్తౌ వైకుంఠనిలయం సర్వలోకనమస్కృతమ్
తత్ర స్థిత్వా యుగశతం బ్రహ్మణో లోకమాగతౌ. 13

భా: గంగాతీరమున చక్రాకారమగు (సాలగ్రామ శిలపై) మృత్యువు నొందుటవలన వెంటనే నాలుగు భుజములు గల రూపము నొంది ప్రకాశవంతమగు విమానములో లోకవంద్యమగు వైకుంఠమున కేతెంచితిమి. అచ్చట వందయుగములు నివసించి బ్రహ్మలోకమునకు వచ్చితిమి.

బ్రహ్మలోకే పంచశతం యుగానా ముపభుజ్య వై
దేవలోకే కాలవశా ద్గతం యుగచతుశ్శతమ్. 14
తతో భువి నృపా స్తావ ద్బుద్ధసూను రహం స్మరన్
హరే రనుగ్రహం లోకే శాలగ్రామ శిలాశ్రమమ్. 15

భా: బ్రహ్మలోకమున అయిదు వందల యుగము లనుభవించి పిమ్మట కాలవశమున నాలుగు వందల యుగములు స్వర్గలోకమున సుఖముగ నుంటిమి. పిమ్మట భూలోకమున జన్మించితిమి. శాలగ్రామ శిలాశ్రమము, హరి అనుగ్రహము స్మృతిపథమున వచ్చుచున్నవి.

జాతిస్మరత్వం గండక్యాః కిం తస్యాః కథయా మ్యహమ్
యజ్జల స్పర్శమాత్రేణ మాహాత్మ్యం మహ దద్భుతమ్. 16
చక్రాంకిత శిలాస్పర్శ మరణ స్యేదృశం ఫలమ్
న జానే వాసుదేవస్య సేవయా కిం భవిష్యతి. 17
ఇత్యావాం హరిపూజాసు హర్షవిహ్వల చేతసౌ
నృత్యంతా వనుగాయంతౌ విలుఠంతౌ స్థితా విహ. 18

భా: ఇంత శక్తికల్గిన ఈ గండకీశిలయొక్క మహాత్మ్యము ఏమని వర్ణించను? గంగాజల స్పర్శమాత్రముచే అద్భుతమగు మహాత్మ్యము కల్గును. చక్రాంకిత శిలాస్పర్శ వలన కలుగు మరణమునకే ఇంతటి ఫలము లభించిన వాసుదేవుని సేవ వలన ఎంతటి ఫలము కల్గునో గదా! అని యోచించి హర్ష విహ్వల చిత్తులమై నృత్యము చేయుచు, భగవంతుని గుణములను గానము చేయుచు, భక్తితో తన్మయులగుచు హరిసేవతో కాలము గడుపుచుంటిమి.

కల్కే ర్నారాయణాంశస్య అవతారః కలిక్షయః
పురా విదితవీర్యస్య పృష్టో బ్రహ్మముఖా చ్ఛ్రుతః. 19
ఇతి రాజసభాయాం స శ్రావయిత్వా నిజాః కథాః
దదౌ గజానా మయుత మశ్వానాం లక్ష మాదరాత్. 20

భా: మేము పూర్వము బ్రహ్మవలన కలినాశకుడగు కల్కి అవతరించగలడని వినియుంటిమి. అతని పరాక్రమము గూర్చి మాకు బాగా తెలుసునని రాజసభయందు తమ వృత్తాంతమును సంపూర్ణముగ వినిపించి శశిధ్వజుడు కల్కిదేవునకు భక్తితో పదివేల ఏనుగులు, లక్ష గుఱ్ఱములు ఇచ్చెను.

రథానాం షట్సహస్రం తు దదౌ పూర్ణస్య భక్తితః
దాసీనాం యువతీనాం చ రమానాథాయ షట్ శతమ్. 21
రత్నాని చ మహార్ఘాణి దత్వా రాజా శశిధ్వజః
మేనే కృతార్థ మాత్మానం స్వజనై ర్బాంధవై స్సహ. 22

భా: ఆరువేల రథములు, ఆరువందలు దాసీ యువతులును అమూల్యములగు రత్నములను ఇచ్చి స్వజన బంధువులతో గూడ తనను కృతార్థునిగ తలచెను.

సభాసద ఇతి శ్రుత్వా పూర్వజన్మోదితాః కథాః
విస్మయావిష్టమనసః పూర్ణం తం మేనిరే నృపమ్. 23
కల్కిం స్తువంతో ధ్యాయంతః ప్రశంసంతో జగజ్జనాః
పున స్తమాహూ రాజానం లక్షణం భక్తిభక్తయోః. 24

భా: ఈ విధముగ రాజు యొక్క పూర్వజన్మవృత్తాంతమును వినిన సభాసదులు ఆశ్చర్యచకితులై అతనిని పూర్ణపురుషునిగ తలచిరి. కల్కిని స్తుతించుచు, ధ్యానించుచు, ప్రశంసించుచు వారందరు తిరిగి శశిధ్వజుని భక్తి, భక్తుల లక్షణముల నడుగదలచిరి.

నృపా ఊచుః.......

భక్తికామ్యా ద్భగవతః కో వా భక్తో విధానవిత్
కిం కరోతి కి మశ్నాతి క్వ వా వసతి వక్తి కిమ్. 25
ఏతాన్ వర్ణయ రాజేంద్ర సర్వం త్వం వేత్సి సాదరాత్
జాతిస్మరత్వాత్ కృష్ణస్య జగతాం పావనేచ్ఛయా. 26

ఇతి తేషాం వచః శ్రుత్వా ప్రఫుల్లవదనో నృపః
సాధువాదైః సమామంత్ర్య తా నాహ బ్రహ్మణోదితమ్. 27

భా: రాజులు పలికిరి. భగవద్భక్తి స్వరూపమేమి? దాని విధానమును తెలియు భక్తుడెవరు? భక్తుడు ఏమి చేయును? ఏమి భుజించును ఎక్కడ నివసించును? ఎట్లు మాట్లాడును? ఓరాజేంద్ర మీకు సర్వము తెలియును. కనుక విషయము లన్నియు వివరించి చెప్పుడని అడుగగ శశిధ్వజుడు ప్రఫుల్లవదనుడై, కృష్ణనామస్మరణచే లోకములను పవిత్రము చేయదలచినవాడై బ్రహ్మ చెప్పిన ప్రకారము చెప్పుటకారంభించెను.

శశిధ్వజ ఉవాచ......

పురా బ్రహ్మసభామధ్యే మహర్షిగణసంకులే
సనకో నారదం ప్రాహ భవద్భి ర్యా స్త్విహోదితాః. 28
తేషా మనుగ్రహే ణాహం తత్రోషిత్వా శ్రుతాః కథాః
యాస్తాః సంకథయా మీహ శృణుధ్వం పాపనాశనాః. 29

భా: శశిధ్వజుడు పలికెను. పూర్వము బ్రహ్మలోకమున మహర్షి గణముతో కూడిన బ్రహ్మసభలో మీరడిగిన విషయమునే సనకుడు నారదుని అడిగెను. ఆసమయమున నేను అక్కడ ఉండుటచే వారి యనుగ్రహమువలన సర్వము వింటిని. వాటిని మీకు చెప్పెదను, వినుడు.

సనక ఉవాచ.....

కా భక్తిః సంసృతిహరా హరౌ లోకనమస్కృతా
తా మాదౌ వర్ణయ మునే నారదా వహితా వయమ్. 30

నారద ఉవాచ......

మనః షష్ఠా నీంద్రియాణి సంయమ్య పరయా ధియా
గురా వపి న్యసే ద్దేహం లోకతంత్ర విచక్షణః. 31

భా: ఓ నారద! ప్రశంసాయోగ్యమగు ఎట్టి హరి భక్తి జన్మ నపహరించునో వివరించి చెప్పుడు. సావధానముగ వినెదము. నారదుడు పలికెను. నేత్రములు, చెవులు, ముక్కు, నాలుక, చర్మము అను అయిదు ఇంద్రియములను మనస్సును నియంత్రించి ఏకాగ్రతతో గురుచరణములపై దేహమును అర్పించవలెను.

గురౌ ప్రసన్నే భగవాన్ ప్రసీదతి హరిః స్వయమ్
ప్రణవాగ్నిప్రియామధ్యే మవర్ణం తన్నిదేశతః. 32

స్మరే దనన్యయా బుద్ధ్వా దేశికః సుసమాహితః
పాద్యార్ఘ్యాచమనీయాద్యైః స్నానవాసో విభూషణైః. 33
పూజయిత్వా వాసుదేవ పాదపద్మం సమాహితః
సర్వాఙ్గసుందరం రమ్యం స్మరేద్ధృత్పద్మమధ్యగమ్. 34

భా: గురువు ప్రసన్నుడైనచో భగవంతుడు కూడ ప్రసన్నుడగును. గురువు ఆదేశానుసారము ఓంకార, (అగ్ని భార్యయగు) స్వాహా రెండిటినడుమ మవర్ణము కల్గిన 'నమః' అనునది యోజనచేసి 'ఓంనమః స్వాహా' అని అనన్యబుద్ధితో స్మరించవలెను. పిమ్మట సావధానమస్కుడై, పాద్య, అర్ఘ్య, ఆచమనీయాదులతో, స్నాన, వస్త్ర, అలంకారములతో వాసుదేవపాదపద్మములను పూజించ వలెను. పిమ్మట హృదయాంతరాళమున సర్వాంగసుందరుడగు నారాయణుని స్మరించవలెను.

ఏవం ధ్యాత్వా వాక్యమనోబుద్ధీంద్రియగణైః సహ
ఆత్మాన మర్పయే ద్విద్వాన్ హరా వేకాంతభావవిత్. 35
అఙ్గాని దేవా స్తేషాం తు నామాని విదితా న్యత
విష్ణోః కల్కే రనంతస్య తాన్యే వాన్య న్న విద్యతే. 36

భా: ఈ విధముగ ఏకాగ్రచిత్తుడు భగవంతుని ధ్యానము చేసి మాట, మనస్సు, బుద్ధి, ఇంద్రియములతో కూడ ఆత్మను హరికి సమర్పించవలెను. దేవతామూర్తులన్నియు విష్ణువు యొక్క అంగములే. వారి నామములు ప్రసిద్ధములే. అవి కాకుండ మరియేమియు లేవు.

సేవ్యః కృష్ణః సేవకోఽహ మన్యే తస్యాత్మమూర్తయః
అవిద్యోపాధయో జ్ఞానా ద్వదంతి ప్రభవాదయః. 37
భక్తస్యాపి హరౌ ద్వైతం సేవ్యసేవకవ త్తదా
నాన్య ద్వినా త మిత్యేవ క్వచ కించన విద్యతే. 38

భా: కృష్ణుడు సేవింపదగినవాడు. నేను సేవకుడను. సర్వప్రాణులు కృష్ణుని ఆత్మరూపములు. ప్రాణుల ఉత్పత్తి మున్నగునవి అవిద్యావశముచే కల్గునని జ్ఞానులు చెప్పుచున్నారు. భక్తునికి కూడ హరియెడల సేవ్యసేవక రూపద్వైతభావము కల్గుచున్నది. నారాయణుని విడిచి మరియొకటి ఎక్కడా లేదు. అనగా అంతయు హరిమయమే.

భక్తః స్మరతి తం విష్ణుం తన్నామాని చ గాయతి
తత్కార్మాణి కరో త్యేవ తదానందసు ఖోదయః. 39
నృత్యత్యుద్ధతవ ద్రౌతి హసతి ప్రైతి తన్మనాః
విలుంఠ త్యాత్మవిస్మృత్యా న వేత్తి కియదంతరమ్. 40

భా: భక్తుడు నారాయణుని స్మరించును. హరి నమములను గానము చేయును. అతని కొఱకే కర్మల నాచరించును. వానివలననే అతనికి ఆనందము, సుఖము లభించును. భక్తుడు ఉద్ధతునివలె నృత్యము చేయును. రోదించును, నవ్వును, తన్మయుడై వెడలును. తనను తాను మరచి తిరుగును. ఎక్కడను భేదమతనికి గోచరించదు.

ఏవం విధా భగవతో భక్తిరవ్యభిచారిణీ
పునాతి సహసా లోకాన్ సదేవాసురమానుషాన్. 41
భక్తిః సా ప్రకృతిర్నిత్యా బ్రహ్మసంపత్ప్రకాశితా
శివవిష్ణు బ్రహ్మరూపా వేదాద్యానాం వరాపి వా. 42

భా: ఈ విధముగ వైకల్యమున కవకాశము లేని భగవద్భక్తి దేవ, అసుర, మానవులను, లోకములను పవిత్రము చేయును. భక్తియనునది నిత్యమగు ప్రకృతి. అదియే బ్రహ్మసంపద, వేదాదులలో భక్తిశ్రేష్ఠమైనది. అది బ్రహ్మ విష్ణుశివ రూపము.

భక్తాః సత్త్వగుణాధ్యాసా ద్రజసేంద్రియలాలసాః
తమసా ఘోరసంకల్పా భజంతి ద్వైతదృగ్జనాః. 43
సత్త్వా న్నిరుగణతా మేతి రజసా విషయస్పృహామ్
తమసా నరకం యాంతి సంసారాద్వైత ధర్మిణి. 44

భా: ద్వైత భావము కల జనులు సత్త్వగుణాధ్యాస వలన భక్తి కల్గినవారు, రజోగుణముచే ఇంద్రియలాలసులు, తమోగుణముచే ఘోరకృత్యములు చేయువారగుదురు. సంసారమున ద్వైతజ్ఞాన సంపన్నులలో సత్త్వగుణాధిక్యముచే నిర్గుణ భావమేర్పడును. రజోగుణముచే విషయవాంఛలు కల్గును. తమోగుణాధిక్యముచే నరకమును పొందుదురు.

ఉచ్ఛిష్ట మవశిష్టం వా పథ్యం పూత మభీప్సితమ్
భక్తానాం భోజనం విష్ణో ర్నైవేద్యం సాత్త్వికం మతమ్. 45
ఇంద్రియ ప్రీతిజననం శుక్రశోణితవర్ధనమ్
భోజనం రాజసమ్ శుద్ధ మాయురారోగ్య వర్ధనమ్. 46

భా: విష్ణుమూర్తికి నివేదన చేయబడిన పథ్యము, పవిత్రమగు ఆహారము భక్తులకు సాత్విక ఆహారముగ చెప్పబడుచున్నది. ఇంద్రియములకు ప్రీతిని కల్గించునది, శుక్రశోణితములను వృద్ధి చేయునది, ఆయురారోగ్యవర్ధకము, శుద్ధమునగు ఆహారము రాజసభోజన మనబడును.

అతః పరం తామసానాం కట్వామ్లోష్ణవిదాహికమ్
పూతిపర్యుషితం జ్ఞేయం భోజనం తామసప్రియమ్. 47

సాత్త్వికానాం వనే వాసో గ్రామే వాసస్తు రాజసః
తామసం ద్యూతమద్యాది సదనం పరికీర్తితమ్. **48**

భా: కారము, పులుపు, బాగా కాల్చబడినది, దుర్గంధయుక్తము అయిన ఆహారము తమోగుణసంపన్నులకు మిక్కిలి ఇష్టము. సత్త్వగుణ సంపన్నులు వనమున, రజోగుణసంపన్నులు గ్రామమున, తమోగుణముతో కూడినవారు జూదగృహమున, మద్యశాలలోను నివసించెదరు.

న దాతా స హరిః కించిత్ సేవకస్తు న యాచకః
తథాపి పరమా ప్రీతి స్తయోః కిమితి శాశ్వతీ. **49**

ఇత్యేత ద్భగవత ఈశ్వరస్య విష్ణో ర్గుణకథనం సనకో విబుధ్య భక్త్యా
సవినయవచనైః సురర్షివర్యం పరిణు త్వేంద్ర పురం జగామ శుద్ధః. **50**

భా: భగవంతుడు (హరి) దాతకాదు. సేవకుడు యాచకుడు కాదు. అయినను వారిద్దరి మధ్య పరస్పరప్రీతి ఆశ్చర్యమును గొలుపును. సనక మహర్షి పరమేశ్వరుడగు శ్రీహరి యొక్క గుణములను నారదుని వలన శ్రద్ధగ తెలుసుకొని సవినయముగ నారదుని స్తుతించి ఇంద్రపురమునకు వెళ్ళెను.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽనుభాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
నృపగణ శశిధ్వజ సంవాదే జాతి స్మరత్వ కథనం నామ
ఏకాదశోధ్యాయః

ఇది భాగవతాను బంధము భవిష్యము నగు
శ్రీకల్కి పురాణమునతృతీయాంశమున
నృపగణ శశిధ్వజ సంవాదమున జాతిస్మరత్వ కథనమను
ఏకాదశాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

తృతీయాంశము-ద్వాదశాధ్యాయము

శశిధ్వజ ఉవాచ.....

ఏత ద్వః కథితం భూపాః కథనీయోరు కర్మణః
కథా భక్త స్య భక్తే శ్చ కి మన్యత్ కథయా మ్యహమ్. 1

భూపా ఊచుః.......

త్వం రాజన్ వైష్ణవశ్రేష్ఠః సర్వసత్త్వహితే రతః
తవావేశః కథం యుద్ధరఙ్గే హింసాదికర్మణి. 2
ప్రాయశః సాధవో లోకే జీవానాం హితకారిణః
ప్రాణబుద్ధిధనై ర్వాగ్భిః సర్వేషాం విషయాత్మనామ్. 3

భా: శశిధ్వజుడు పలికెను. ఓ భూపాలులార! భక్తిస్వరూపము, భక్తుని లక్షణములు మీకు వివరించి చెప్పితిని. ఇక మీకు నేనేమి చెప్పవలయును అపుడు రాజులు అడిగిరి. ఓరాజ! మీరు సర్వప్రాణులకు హితమును కల్గించెడి వైష్ణవ భక్తులు. కాని హింసాత్మకమగు యుద్ధమున ఏల ప్రవర్తించిరి? సామాన్యముగ సత్పురుషులు లోకమున ప్రాణ, బుద్ధి, ధన వాక్కులచే సమస్తజీవులకు హితమును కల్గించెదరని రాజులు శశిధ్వజునితో పలికిరి.

శశిధ్వజ ఉవాచ.....

ద్వైతప్రకాశినీ యా తు ప్రకృతిః కామరూపిణీ
సాసూతే త్రిజగత్ కృత్స్నం వేదాంశ్చ త్రిగుణాత్మికా. 4
తే వేదా స్త్రిజగద్ధర్మ శాసనాధర్మనాశనాః
భక్తి ప్రవర్తకా లోకే కామినాం విషయైషిణామ్. 5

భా: శశిధ్వజుడు పలికెను. ద్వైతప్రకాశకము, కామరూపిణి సత్వరజస్తమోరూప త్రిగుణాత్మకమగు ప్రకృతి ముల్లోకములను, వేదములను పుట్టించును. ముల్లోకములలో ధర్మమునుశాసించునవి, అధర్మమును నాశము చేయునవగు వేదములు విషయవాంఛ కల్గిన

కాముకులను భక్తిమార్గమందు ప్రవర్తింపజేయును.

వాత్స్యాయనాదిమునయో మనవో వేదపారగాః
వహంతి బలి మీశస్య వేదవాక్యానుశాసితాః. 6
వయం తదనుగాః కర్మధర్మనిష్ఠా రణప్రియాః
జిఘాంసం తం జిఘాంసామో వేదార్థకృతనిశ్చయాః. 7

భా: వేదపారంగతులగు వాత్స్యాయనాది మహర్షులు, మనువులు వేదోక్తమార్గమున నుసరించినవారై పరమేశ్వరునికి ఆత్మసమర్పణము గావించెదరు. వారి ననుసరించు మేము కర్మధర్మతత్పరులమై రణమందాసక్తి కలిగి వైదిక మార్గమందు దృఢ నిశ్చయము కలవారమై చంపువానిని చంపెదము.

అవధ్యస్య వధే యావాం స్తావాన్ వధ్యస్య రక్షణే
ఇత్యాహ భగవాన్ వ్యాసః సర్వవేదార్థ తత్పరః. 8
ప్రాయశ్చిత్తం న తత్రాస్తి తత్రాధర్మః ప్రవర్తతే
అతో௨త్ర వాహినీం హత్వా భవతాం యుధి దుర్జయామ్. 9
ధర్మం కృతఞ్చ కల్కిం తు సమానీయాగతా వయమ్
ఏషా భక్తి ర్మమ మతా తవాభిప్రేత మీరయ. 10

భా: చంపదగని వానిని చంపిన ఎట్టి పాపము కల్గునో, చంపదగినవానిని చంపకపోయిన అట్టిపాపము కల్గునని వేదార్థవిశారదుడగు వ్యాసమహర్షి చెప్పిరి. అట్టి అధర్మమునకు ప్రాయశ్చిత్తము లేదు. కనుక నేను యుద్ధరంగమున దుర్జయమగు సేనను సంహరించి ధర్మ, కృత, కల్కులను తీసుకొని వచ్చితిని. నా ఆలోచన ప్రకారము ఇదియే సరియైన భక్తి. మీ అభిప్రాయమున చెప్పుడు.

అహం తదను వక్ష్యామి వేదవాక్యానుసారతః
యది విష్ణుః స సర్వత్ర తదా కం హంతి కో హతః. 11
హంతావిష్ణు ర్భతో విష్ణు ర్వధః కస్యాస్తి తత్ర చేత్
యుద్ధయజ్ఞాదిషు వధే న వధో వేదశాసనాత్. 12
ఇతి గాయంతి మునయో మనవశ్చ చతుర్దశ
ఇత్థం యుద్ధైశ్చ యజ్ఞైశ్చ భజామో విష్ణు మీశ్వరమ్. 13

భా: వేదవాక్యముల ననుసరించి అటుపిమ్మట మీకు సమాధానము చెప్పెదను. అంతా విష్ణుమయమైనచో చంపువాడెవరు? చచ్చు వలడెవరు? చంపువాడు విష్ణువు, హతుడు కూడా

విష్ణువే అయినచో ఎవరికి వధ జరుగును. వేదశాసనము వలన యుద్ధయజ్ఞములలో వధ వధగా పరిగణింపబడదు అని మహర్షులు పదునాల్గురు మనువులు గానముచేయుచున్నారు. ఇట్లు యుద్ధములు, యజ్ఞములతో పరమేశ్వరుడగు విష్ణువును సేవించు చున్నాము.

అతో భాగవతీం మాయా మాశ్రిత్య విధినా యజన్
సేవ్య సేవకభావేన సుఖీ భవతి నాన్యథా. 14

భూపా ఊచుః

నిమేర్భూపస్య భూపాల! గురోః శాపా న్మృతస్య చ
తాదృశే భోగాయతనే విరాగః కథ ముచ్యతామ్. 15

భా: ఈ విధముగ భగవత్సంబంధమయిన మాయ నాశ్రయించి విధిపూర్వకముగ సేవ్య సేవక భావముతో పూజించుచు సుఖమును పొందవలెను. మరియొక మార్గము లేదు. రాజులు పలికిరి. ఓరాజ! నిమిభూపాలుడు గురువ గు వశిష్ఠుని శాపమువలన మరణించి శరీరమును విడిచెను. కాని భోగసాధనముగు శరీరమందు నిమికి వైరాగ్యమేల కలిగెను? (సూర్య వంశమున ఇక్ష్వాకు పుత్రుడు నిమి సహస్ర వర్షాకముగు యజ్ఞమును చేయదలచి వశిష్ఠమహర్షిని హోమము చేయించుటకు (హోత) కోరెను. ఇంద్రుడు ఆచరించు ఐదువందల సంవత్సరముల యజ్ఞమునకు హోతగ ముందుగ నిర్ణయమగుటచే కొంతకాలమాగుమని పిమ్మట ఋత్విక్కుగ వ్యవహరించెదనని వశిష్ఠుడు చెప్పెను. నిమిరాజు ఏమియు సమాధానము చెప్పక ఊరకుండెను. పిమ్మట నిమి గౌతముని చే యజ్ఞము చేయించ సాగెను. ఇంద్రుని యజ్ఞము సమాప్తమయిన వెంటనే వశిష్ఠుడు త్వరగ అచ్చటకు వచ్చి గౌతముడు యజ్ఞము చేయించుటను నిమి నిద్రపోవుటను గమనించి దేహహీనుడవు కమ్మని నిమికి శాపమిచ్చెను. నిద్ర నుండి మేల్కొనిన నిమి, నిద్రచే ఏమియు ఎరుగని నాకు శాపమిచ్చిన గురువునకు కూడ శరీరము పతనము కాగలదని శాపమిచ్చి శరీరము త్యజించెను - (విష్ణుపురాణము 4 అంశము 5 అధ్యాయము) యజ్ఞము యొక్క అంతమున దేవతలు ప్రసన్నులై అతనిని బ్రతికించుటకు మృతశరీరములోనికి ప్రవేశించమని చెప్పినను ఏల ప్రవేశించలేదు?

శిష్యశాపా ద్వశిష్ఠస్య దేహోవా ర్మృతస్య చ
శ్రూయతే కిల ముక్తానాం జన్మ భక్తవిముక్తతా. 16
అతో భాగవతీ మాయా దుర్బోధ్యా విజితాత్మనామ్
విమోహయతి సంసారే నానాత్వా దింద్రజాలవత్. 17

ఇతి తేషాం వచో భూయః శ్రుత్వా రాజా శశిధ్వజః
ప్రోవాచ వదతాం శ్రేష్ఠో భక్తి ప్రవణయా ధియా. 18

భా: శిష్యుని శాపమువలన వసిష్ఠుడు దేహమును విడిచి తిరిగి దేహాంతరమును ధరించెను. ముక్తి పొందిన వారికి తిరిగి జన్మ ఎట్లు కలుగును? భగవంతుని ఆశ్రయించిన మాయ జ్ఞానులకు కూడా దుర్బోధ్యమే. ఇంద్రజాలము వలె మాయలోకములను మోహపెట్టును. అని రాజులు పలుకగ వినిన శశిధ్వజుడు భక్తి భావముతో ఇట్లు పలికెను.

శశిధ్వజ ఉవాచ......

బహూనాం జన్మనా మంతే తీర్థక్షేత్రాదియోగతః
దైవా ద్భవేత్ సాధుసంగ స్తస్మా దీశ్వర దర్శనమ్. 19
తతః సాలోక్యతాం ప్రాప్య భజం త్యాదృత చేతసః
భుక్త్వా భోగా ననుపమాన్ భక్తో భవతి సంసృతౌ. 20

భా: శశిధ్వజుడు చెప్పెను. తీర్థక్షేత్రాది దర్శనము వలన అనేక జన్మల తరువాత దైవానుగ్రహము వలన సాధుసమాగమము కల్గును. సాధుసాంగత్యము వలన జీవునకు ఈశ్వరదర్శనము కలుగును. విష్ణుదర్శన భాగ్యమును పొంది పిమ్మట ఆదరింపబడిన మనస్సు కలవారై భగవంతుని సేవించెదరు. ఈ విధముగ జీవుడు సంసారమున నిరుపమానములగు భోగము లన నుభవించి భక్తుడగుచున్నాడు.

రజోజుషః కర్మపరాః హరిపూజాపరాః సదా
తన్నామాని ప్రగాయంతి తద్రూపస్మరణోత్సుకాః. 21
అవతారానుకరణ పర్వవ్రతమహోత్సవాః
భగవద్భక్తిపూజాఢ్యాః పరమానంద సంప్లుతాః. 22

భా: రజోగుణ సంపన్నులు ఎల్లప్పుడు కర్మలనాచరించుచు హరిపూజాతత్పరులై ఎల్లప్పుడు నారాయణుని నామములను గానము చేయుచు, వారి రూపమును స్మరించుచుందురు. వారు భగవంతుని అవతారమునునుకరించుచు పర్వదినములయందు వ్రతమహోత్సవముల నాచరించుచు, భగవంతుని యెడల భక్తి పూజలచే సంపన్నులై పరమానందసంభరితులగుదురు.

అతో మోక్షం న వాంఛంతి దృష్టముక్తి ఫలోదయాః
ముక్త్వా లభంతే జన్మాని హరిభావ ప్రకాశకాః. 23
హరిరూపాః క్షేత్రతీర్థపావనా ధర్మతత్పరాః
సారాసారవిదః సేవ్యసేవకా ద్వైతవిగ్రహాః. 24

భా: భక్తజనము ముక్తి ఫలమును ప్రత్యక్షముగ అనుభవించిన వారగుటచే మోక్షమును యాచించుట లేదు. వారు భోగముల ననుభవించి తిరిగి జన్మనొంది హరిభక్తిని ప్రకటించు చున్నారు. భక్తులు నారాయణుని రూపములు. క్షేత్రతీర్థములను పవిత్రము చేయువారు, ధర్మతత్పరులు, సార, అసారములను తెలిసినవారు, సేవ్యసేవక భావముచే ద్వైతభావము నొందినవారు.

యథావతారః కృష్ణస్య తథా తత్సేవినా మిహ
ఏవం నిమే ర్నిమిషతా లీలా భక్తస్య లోచనే. 25
ముక్తస్యాపి వశిష్ఠస్య శరీరభజనాదరః
ఏతద్వః కథితం భూపా మాహాత్మ్యం భక్తి భక్తయోః. 26

భా: కృష్ణుడు అవతరించినట్లు వారి సేవకులు కూడ అవతరించెదరు. ఈ కారణముచే నిమి భక్తుల నేత్రములపై నిమేష రూపముగ నివసించుట కూడా భగవంతుని లీలయే. ముక్తిని పొందిన వశిష్ఠుడు తిరిగి దేహమును ధరించుట కూడా ఇటువంటిదియే. ఓ రాజులార! భక్తి భక్తుల మాహాత్మ్యమును మీకు వివరించితిని. (నిమిచే శాపము పొందిన వశిష్ఠుని తేజస్సు మిత్రావరుణు తేజస్సు నందు ప్రవేశించెను. పిమ్మట అప్సరస యగు ఊర్వశి దర్శనము వలన స్ఖలిత్యము పొందిన వీర్యము వలన వశిష్ఠుడు మరియొక దేహమును ధరించెను - వి.పు. 4-5)

సద్యః పాపహరం పుంసాం హరిభక్తి వివర్ధనమ్
సర్వేంద్రియస్థదేవానా మానందసుఖసంచయమ్
కామరాగాది దోషఘ్నం మాయామోహనివారణమ్. 27
నానాశాస్త్ర పురాణ వేద విమలవాఖ్యామృతాంభోనిధిం
సంమథ్యాతిచిరం త్రిలోకమునయో వ్యాసాదయో భావుకాః
కృష్ణే భావ మనన్య మేవ మమలం హైయఙ్గవీనం నవం
లబ్ధ్వా సంస్కృతినాశనం త్రిభువనే శ్రీకృష్ణ తుల్యాయతే. 28

భా: దీనిని వినుటవలన మనుష్యుల పాపములు దూరమగును. ఇది హరిభక్తిని వృద్ధి చేయును. సర్వేంద్రియముల అధిష్ఠాతృ దేవతలకు సుఖానందములు కలుగజేయును. కామరాగాది దోషముల నపహరించును. మాయామోహమును నివారించును. ముల్లోకములో తిరిగెడి వ్యాసాది మహర్షులు నానా శాస్త్రములు, పురాణములు, వేదములు, వాటికి సారరూపములగు వ్యాఖ్యలనెడి సాగరమును బహుకాలము మథించి పరమపవిత్రము, అసాధారణము సంసారనాశకమగు కృష్ణభక్తి అనెడి నవనీతమును సంపాదించిరి. అపూర్వమగు ఫలమును సంపాదించి పెట్టిన వ్యాసాదిమునులను

భక్తులు శ్రీకృష్ణునితో పోల్చిరి.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽనుభాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
భక్తి భక్త మాహాత్మ్యం నామ ద్వాదశోఽధ్యాయః.

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు
శ్రీకల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
భక్తి భక్త మాహాత్మ్యమను
ద్వాదశాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

తృతీయాంశము- త్రయోదశాధ్యాయము

సూత ఉవాచ....

ఇతి భూపః సభాయాం స కథయిత్వా నిజాః కథాః
శశిధ్వజః ప్రీతమనాః ప్రాహ కల్కిం కృతాంజలిః. 1

శశిధ్వజ ఉవాచ.....

త్వం హి నాథ త్రిలోకేశ ఏతే భూపాస్త్వదాశ్రయాః
మాం తథా విద్ధి రాజానం త్వన్నిదేశకరం హరే. 2

భా: సూతుడు పలికెను. శశిధ్వజుడు ప్రసన్నహృదయుడై తన వృత్తాంతమును రాజులకు చెప్పి పిమ్మట చేతులు జోడించి కల్కితో ఇట్లు పలికెను. ఓహరి! నీవు ముల్లోకములకు నాథుడవు, ఈ రాజు లందరు నిన్ను ఆశ్రయించినవారు. నీ ఆదేశమును పాలించువానిగ నన్ను తెలుసుకొనుము.

తపస్తప్తుం యామి కామం హరిద్వారం మునిప్రియమ్
ఏతే మత్పుత్రపౌత్రాశ్చ పాలనీయాస్త్వదాశ్రయాః. 3
మమాపి కామం జానాసి పురా జాంబవతో యథా
నిధనం ద్వివిదస్యాపి తదా సర్వం సురేశ్వర. 4
ఇత్యుక్త్వా గంతుముద్యుక్తం భార్యయా సహితం నృపమ్
లజ్జయాஉధోముఖం కల్కిం ప్రాహుర్భూపాః కిమిత్యుత. 5

భా: ఓనాథ! మునులకు ప్రియమగు హరిద్వారమునకు తపమాచరించుటకు నేను వెళ్ళుచున్నాను. నిన్ను ఆశ్రయించిన నా పుత్రపౌత్రాదులను నీవు రక్షించగలవు. ఓ సురేశ్వర! నా అభిప్రాయము మీకు తెలుసు. గతజన్మలో మీరు జాంబవంతుని, ద్వివిదుడను వానరుని నాశముచేయుట గుర్తుండియుండును. అని పలికి శశిధ్వజుడు భార్యతో కూడ బయలుదేరుటకు సిద్ధము కాగా సిగ్గుతో తలవంచుకొనిన కల్కిని రాజులందరు కారణమడిగిరి.

హేనాథ! కిమనేనోక్తం యచ్ఛ్రుత్వా త్వ మధోముఖః
కథం తద్ బ్రూహి కామం నః కిం వా నః శాధి సంశయాత్. 6

కల్కిరువాచ......

అముం పృచ్ఛత వోభూపా యుష్మాకం సంశయచ్ఛిదమ్
శశిధ్వజం మహాప్రాజ్ఞం మద్భక్తి కృత నిశ్చయమ్. 7

ఇతి కల్కేర్వచః శ్రుత్వా తే భూపాః ప్రోక్తకారిణః
రాజానం తం పునః ప్రాహుః సంశయాపన్నమానసాః. 8

భా: ఓ నాథ! శశిధ్వజుడు ఏమని పలికెను. ఏ కారణముచే మీరు అధోముఖులైతిరి. వివరముగ చెప్పి మాసంశయమును నివృత్తి చేయుడని రాజులు కల్కిని వేడిరి. వారి మాటలు వినిన కల్కి ఓ రాజులార! మీరు శశిధ్వజుని దీనికి కారణ మడుగుడు. అతడు మీ సంశయమును పోగొట్ట గలడు. శశిధ్వజుడు ఉత్తమజ్ఞాని. నాయందు దృఢమైన భక్తి కలవాడని చెప్పెను. సంశయగ్రస్తులయిన రాజులు కల్కి మాటలు విని పిమ్మట శశిధ్వజుని ఇట్లు అడిగిరి.

నృపా ఊచుః.......

కిం త్వయా కథితం రాజన్ శశిధ్వజ మహామతే
కథం కల్కిస్తద్వదిదం శ్రుత్వైవాభూదధోముఖః. 9

శశిధ్వజ ఉవాచ.......

పురా రామావతారేణ లక్ష్మణాదింద్రజిద్వధమ్
మోక్షంచాలక్ష్య ద్వివిదో రాక్షసత్వాత్ స దారుణాత్. 10

భా: రాజులు పలికిరి. ఓ రాజ! బుద్ధిమంతులగు మీరు ఏమి చెప్పిరి? మీ మాటలను విని ఏ కారణముచే కల్కి అధోముఖుడాయెను. శశిధ్వజుడు చెప్పెను. పూర్వము రామావతారమున లక్ష్మణునివలన ఇంద్రజిత్తునకు ముక్తి లభించెను.

అగ్న్యాగారే బ్రహ్మవీరవధేనైకాహికో జ్వరః
లక్ష్మణస్య శరీరేణ ప్రవిష్టో మోహకారకః. 11

తం వ్యాకుల మభిప్రేక్ష్య ద్వివిదో భిషజాం వరః
అశ్వివంశేన సంజాతః ఖ్యాపయామాస లక్ష్మణమ్. 12

బా: అగ్నిశాలలో బ్రాహ్మణుని వధించుట వలన ఐకాహికమగు (ఒకరోజు) జ్వరము లక్ష్మణుని శరీరమందు ప్రవేశించి అతనికి మోహము కల్గించసాగెను. అశ్వినీకుమారుల వంశమందు పుట్టినవైద్యశ్రేష్ఠుడగు ద్వివిదుడు లక్ష్మణుని వ్యాకులపడుటను చూచి ఒకమంత్రమును వినిపించెను.

లిఖిత్వా రామభద్రస్య సంజ్ఞాపత్రీమతంద్రితః
లక్ష్మణం దర్శయామాస ఊర్ధ్వేతిష్ఠన్ మహాభుజః. 13
లక్ష్మణో వీక్ష్య తాం పత్రీం విజ్వరో బలవానభూత్
స తతో ద్వివిధం ప్రాహ వరం వరయ వానర. 14

భా: మంత్రమును పత్రముపై వ్రాసి రామచంద్రుని ఎదుట ఉన్నతస్థానమున నుండి లక్ష్మణునికి చూపెను. లక్ష్మణుడు పత్రమును చూచి జ్వరరహితుడై బలవంతుడాయెను. పిమ్మట అతడు ద్వివిదమను పేరుగల వానరమును వరమును కోరుకొనుమని పలికెను.

ద్వివిదస్తద్వచః శ్రుత్వా లక్ష్మణం ప్రాహ హృష్టవత్
త్వత్తో మే మరణం ప్రార్థ్యం వానరత్వాచ్చ మోచనమ్. 15
పునస్తం లక్ష్మణః ప్రాహ మమ జన్మాంతరే తవ
మోచనం భవితా కీశ బలరామశరీరిణః. 16

భా: ద్వివిదుడు లక్ష్మణుని మాటలు విని సంతుష్టుడై అతనితో మీ వలన మరణమును పొంది వానరజాతి నుండి విముక్తిని కోరుచున్నాను అనెను. అప్పుడు లక్ష్మణుడు అతనితో జన్మాంతరమందు నేను బలరామునిగ అవతరించెదను. అప్పుడు బలరాముని వలన నీకు విముక్తి కలుగ గలదని చెప్పెను.

సముద్రస్యోత్తరే తీరే ద్వివిదో నామ వానరః
ఐకాహికం జ్వరం హంతి లిఖితం యస్తు పశ్యతి. 17
ఇతి మంత్రాక్షరం ద్వారి లిఖిత్వా తాలపత్రకే
యస్తు పశ్యతి తస్యాపి నశ్యత్యైకాహికజ్వరః. 18
ఇతి తస్య వరం లబ్ధ్వా చిరాయుః సుస్థవానరః
బలరామాస్త్రభిన్నాత్మా మోక్షమాపాకుతోభయమ్. 19

భా: 'సముద్రము ఉత్తర తీరమున ద్వివిదుడను వానరుడు గలడు' అను మంత్రాక్షరములను వ్రాసినది చూచు వాని ఐకాహిక జ్వరము తొలగును. ఈ మంత్రాక్షరములను ద్వారమందు గాని తాలపత్రమందుగాని వ్రాసి దర్శనము చేసినను జ్వరము దూరమగును. అని లక్ష్మణుని వలన వరము పొంది ద్వివిదుడు స్వస్థుడై చిరకాలము జీవించెను. పిమ్మట బలరాముని అస్త్రముల వలన మరణించి మోక్షము నొందెను.

తథా క్షేత్రే సూతపుత్రో నిహతో లోమహర్షణః

బలరామాస్త్రభిన్నాత్మా నైమిషేఽభూత్ స్వవాంఛయా. 20

జాంబవాంశ్చ పురాభూపా వామనత్వం గతే హరౌ

తస్యాప్యూర్ధ్వగతం పాదం తత్ర చక్రే ప్రదక్షిణమ్. 21

భా: అట్లే తనకోరిక ననుసరించి సూతపుత్రుడు లోమహర్షణుడు నైమిషారణ్యమున బలదేవుని అస్త్రముచే మృతి చెందెను. ఓ రాజులార! పూర్వకాలము వామనావతారమున శ్రీహరి మూడు పాదములతో సమస్త లోకములను విస్తరింప, ఊర్ధ్వలోకములకు విస్తరించిన అతని పాదమునకు జాంబవంతుడు ప్రదక్షిణ చేసెను.

మనోజవం తం నిరీక్ష్య వామనః ప్రాహ విస్మితః

మత్తో వృణు వరం కామమృక్షాధీశ మహాబల. 22

ఇతి తం హృష్టవదనో బ్రహ్మాంశో జాంబవాన్ ముదా

ప్రాహ భో చక్రదహనాన్మమ మృత్యుర్భవిష్యతి. 23

భా: మనస్సు వలె మిక్కిలి వేగముగల జాంబవంతుని చూచి ఆశ్చర్యపడిన వామనుడు ఓఋక్షపతి! మహా బలవంతుడగునీవు నావలన వరము కోరుకొనుమని చెప్పెను. వామనుని మాటలు వినిన జాంబవంతుడు సంతోషము నొందినవాడై 'మీచక్రము వలన నాకు మృత్యువు సంభవించునట్లు వరమీయ'మని అడిగెను.

ఇత్యుక్తే వామనః ప్రాహ కృష్ణజన్మని మే తవ

మోక్షశ్చక్రేణ సంభిన్నశిరసః సంభవిష్యతి. 24

మమ కృష్ణావతారేతు సూర్య భక్తస్య భూపతేః

సత్రాజితస్తు మణ్యర్థే దుర్వాదః సమజాయత. 25

భా: ఇది విని వామనుడు 'కృష్ణావతారమున మా చక్రమువలన శిరస్సు ఖండింపబడి ముక్తిని పొందెదవని చెప్పెను. కృష్ణావతారమున నాకు సత్రాజిత్తు శ్యమంతక మణి నిమిత్తము (కృష్ణునికి) అపవాదు కల్గినది.

ప్రసేనస్య మమ భ్రాతుర్వధస్తు మణిహేతుకః

సింహాత్తస్యాపి మణ్యర్థే వధో జాంబవతా కృతః. 26

దుర్వాదభయభీతస్య కృష్ణస్యామితతేజసః

మణ్యన్వేషణ చిత్తస్య ఋక్షేణాభూద్రణో బిలే. 27

భా: నా కనిష్ఠసోదరుడగు ప్రసేనుని మణి నిమిత్తమై సింహము చంపెను. మణికారణముచే సింహము జాంబవంతునిచే చంపబడినది. శ్యమంతకమణి కొఱకు ప్రసేనుని చంపెనను కళంకమునకు వెఱచిన శ్రీకృష్ణుడు మణిని వెదకుచు ఒక గుహలో జాంబవంతునితో యుద్ధము చేసెను.

స నిజేశం పరిజ్ఞాయ తచ్చక్రగ్రస్తబంధనమ్
ముక్తో బభూవ సహసా కృష్ణం పశ్యన్ సలక్ష్మణమ్. **28**
నవదూర్వాదలశ్యామం దృష్ట్వా ప్రాదాత్ నిజాత్మజామ్
తదా జాంబవతీం కన్యాం ప్రగృహ్యా మణినా సహ. **29**

భా: జాంబవంతుడు తన ప్రభువును తెలుసుకొనెను. కృష్ణుని చక్రము వలన అతని శిరస్సు ఖండింపబడగ లక్ష్మణునితో కూడిన శ్రీకృష్ణుని దర్శించుకొని జాంబవంతుడు ముక్తిని పొందెను. ఋక్షరాజు శ్యామవర్ణుడగు కృష్ణునికి తన పుత్రికయగు జాంబవతిని దానము చేసెను. కృష్ణుడు మణితో కూడ జాంబవతిని గ్రహించి---------

ద్వారకాం పురమాగత్య సభాయాం మాముపాహ్వాయత్
ఆహూయ మహ్యం ప్రదదౌ మణిం మునిగణార్చితమ్. **30**
సోఽహం తాం లజ్జయాతేన మణినా కన్యకాం స్వకామ్
వివాహేన దదావస్మై లావణ్యాజ్జగృహే మణిమ్. **31**

భా: (పిమ్మట కృష్ణుడు) ద్వారకానగరమునకు వచ్చి నన్ను సభకు పిలిపించి మనిజన వంద్యమగు మణిని నాకిచ్చెను. (సత్రాజిత్తునకు) నేను సిగ్గుపడి మణితోకూడ నాపుత్రికయగు సత్యభామను అతనికర్పించితిని. శ్రీకృష్ణుడు లావణ్యము కారణముగ రెండిటిని గ్రహించెను.

తాం సత్యభామామాదాయ మణిం మయ్యర్ప్య స ప్రభుః
ద్వారకామాగత్య పునర్గజాహ్వాయ మగాద్విభుః. **32**
గతే కృష్ణే మాం నిహత్య శతధన్వా గ్రహీన్మణిమ్
అతోఽహమిహ జానామి పూర్వజన్మని యత్కృతమ్. **33**

భా: మణిని నాకర్పించి, సత్యభామను తీసుకొని శ్రీకృష్ణుడు హస్తినాపురమునకు వెడలెను. కృష్ణుడు వెళ్ళిన పిమ్మట శతధన్వుడను రాజు నన్ను చంపి మణిని తీసుకుపోయెను. ఈ కారణముగ పూర్వజన్మలో కల్కి చేసిన పనులను స్మరించు చున్నాను.

మిథ్యాభిశాపాత్ కృష్ణస్య నైవాభూన్మోచనం మమ
అతోఽహం కల్కిరూపాయ కృష్ణాయ పరమాత్మనే
దత్వాం రమాం సత్యభారూపిణీం యామి సద్గతిమ్. 34
సుదర్శనాస్త్రఘాతేన మరణం మమ కాంక్షితమ్
మరణేఽభూదితి జ్ఞాత్వా రణే వాంఛామి మోచనమ్. 35

భా: కృష్ణునిపై మిథ్యా కళంకము నాపాదించుటచే గతజన్మలో నాకు మోక్షము లభించలేదు. కనుక కల్కి అవతారమగు కృష్ణునికి రమగ అవతరించిన సత్యభామను సమర్పించి సద్గతిని పొందెదను. సుదర్శనాస్త్ర ప్రహారముచే మరణమును కోరి యుద్ధరంగమున మోక్షమును పొందుటకు యుద్ధమునకు ప్రవర్తించితిని.

ఇత్యసౌ జగతామీశః కల్కిః శ్వశురఘాతనమ్
శ్రుత్వైవాధోముఖస్తస్థౌ హ్రియా ధర్మభియా ప్రభుః. 36
అత్యాశ్చర్య మపూర్వముత్తమమిదం శ్రుత్వా నృపా విస్మితా
లోకాః సంసది హర్షితా మునిగణాః కల్కేర్గుణాకర్షితాః
ఆఖ్యానం పరమాదరేణ సుఖదం ధన్యం యశస్యం పరం
శ్రీమద్భూప శశిధ్వజేరితవచో మోక్షప్రదం చాభవన్. 37

భా: జగదీశ్వరుడగు కల్కి శ్వశురవధను స్మరించి సిగ్గుతో, ధర్మభీతితో తల వంచుకొనెను. ఆశ్చర్యమును గొలుపు అపూర్వ వృత్తాంతమును విని సభలోని వారందరు ఆశ్చర్యపడిరి. లోకములన్నియు హర్షమును పొందినవి. మహర్షులు కల్కిగుణముల కాకర్షింపబడితిరి. ఈ ఉపాఖ్యానమును వినినవారు సుఖమును, యశస్సును, మోక్షమును పొందెదరు.

ఇతి శ్రీకల్కి పురాణేఽను భాగవతే భవిష్యేతృతీయాంశే
శశిధ్వజేరిత చక్రమరణాఖ్యానం నామ
త్రయోదశోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము. భవిష్యమునగు
శ్రీకల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
శశిధ్వజేరిత చక్రమరణాఖ్యానమను
త్రయోదశాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

తృతీయాంశము-చతుర్దశాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.......

తతః కల్కిర్మహాతేజాః శ్వశురం తం శశిధ్వజమ్
సమామంత్ర్య వచశ్చిత్రైః సహ భూపైర్యయౌ హరిః. 1
శశిధ్వజో వరం లబ్ధ్వా యథాకామం మహేశ్వరీమ్
స్తుత్వా మాయాం త్యక్తమాయః సప్రియః ప్రయయౌ వనమ్. 2

భా: సూతుడు పలికెను. పిమ్మట మహాతేజస్వి అయిన కల్కి మామగారైన శశిధ్వజుని సంతోషపరచి వెడలెను. రాజు శశిధ్వజుడు వరమును పొందినవాడై మహేశ్వరి మాయను స్తోత్రము చేసి భవబంధముల నుండి ముక్తిని పొందుటకు భార్యతో కూడ అడవులకు వెళ్ళెను.

కల్కిః సేనాగణైః సార్ధం ప్రయయౌ కాంచనీం పురీమ్
గిరిదుర్గావృతాం గుప్తాం భోగిభిర్విష వర్షిభిః. 3
విదార్య దుర్గం సగణః కల్కిః పరపురంజయః
ఛిత్వా విషాయుధాన్ బాణైస్తాం పురీం దదృశేఽచ్యుతః. 4

భా: కల్కి సేనతో కూడి కొండలు దుర్గములతో చుట్టుకొనబడి, విషసర్పములచే కక్షింపబడు కాంచనీపురమునకు వెళ్ళెను. ససైన్యుడై శత్రుపురనాశకుడగు కల్కి ప్రవేశించుటకు శక్యము కాని కోటలను ఛేదించి, విషసర్పములను సంహరించి పురమును ప్రవేశించెను.

మణికాంచన చిత్రాఢ్యాం నాగకన్యాగణావృతామ్
హరిచందన వృక్షాఢ్యాం మనుజైః పరివర్జితామ్. 5
విలోక్య కల్కిః ప్రహసన్ ప్రాహ భూపాన్ కిమిత్యహో
సర్పస్యేయం పురీ రమ్యా నరాణాం భయదాయినీ
నాగనారీగణాకీర్ణాం కిం యాస్యామో వదంత్విహ. 6

భా: ఆ నగరము మణిమయ కాంచన చిత్రములచే అలంకరింపబడినది. హరిచందన వృక్షములతో శోభిల్లు చున్నది. అచ్చట నాగకన్యలు మాత్రమే గలరు. మనుష్యుల జాడ లేదు.

నగరమును చూచి మందహాసముతో కల్కి ''ఎంత ఆశ్చర్యము! మనుష్యులకు మిక్కిలి భయము గొలుపు సర్పముల పురమిది. నాగకన్యలు మాత్రము నివసించు ఈ పురమును ప్రవేశించెదమా?'' అని రాజుల నడిగెను.

ఇతికర్తవ్యతావ్యగ్రం రమానాథం హరిం ప్రభుమ్
భూపాంస్తదను రూపాంశ్చ ఖే వాగాహ శరీరిణీ. 7
విలోక్య సేమాం సేనాభిః ప్రవిష్టుం భో స్త్వమర్హసి
త్వాం వినాన్యే మరిష్యంతి విషకన్యాదృశాదపి. 8

భా: రమానాథుడగు కల్కి, రాజులు నాగపురమును ప్రవేశించు విషయమై ఏమియు తోచక వ్యగ్రు లగుచుండ 'సేనతో కూడ మీరు ఈ పురమున ప్రవేశించుట యుక్తముగాదు. మిమ్ములను విడిచి మిగిలిన వారందరు విషకన్యల చూపులచేతనే మరణించెదరు.' అని అశరీరవాణి వినపడెను.

ఆకాశవాణీమాకర్ణ్య కల్కిః శుకసహాయకృత్
యయావేకః ఖడ్గధరస్తురగేణ త్వరాన్వితః. 9
గత్వా తాం దదృశే వీరో ధీరాణాం ధైర్యనాశినీమ్
రూపేణాలక్ష్య లక్ష్మీశం ప్రాహ ప్రహసితాననా. 10

భా: ఆకాశవాణిని విని కల్కి శుకము సహాయముగ కలవాడై ఖడ్గము తీసుకొని ఒంటరిగ గుఱ్ఱముపై త్వరగ బయలుదేరెను. అచ్చటకు వెళ్ళిన పిమ్మట కల్కి, ధీరులకు కూడ ధైర్యమును పోగొట్టెడి అపూర్వ కన్యను చూచెను. ఆమె కల్కిని చూచి మందహాసముతో ఇట్లనియె.

విషకన్యోవాచ.....

సంసారేఽస్మిన్ మమ నయనయోర్వీక్షణ క్షీణదేహా
లోకా భూపాఃకతి కతి గతా మృత్యుమత్యుగ్రవీర్యాః
సాహం దీనాసుర సురనరప్రేక్షణ ప్రేమహీనా
తే నేత్రాబ్జద్వయరస సుధాప్లావితా త్వాం నమామి. 11
క్వాహం విషేక్షణా దీనా క్వామృతేక్షణ సంగమః
భవేఽస్మిన్ భాగ్యహీనాయాః కేనాహో తపసాకృతః. 12

భా: విషకన్య పలికెను. ఈ లోకమున నాచూపులకు ఎందరో మహావీరులగు రాజులు మృత్యువు పాలయిరి. ఈ కారణముచే నేను మిక్కిలి విచారముగ నుంటిని. దేవతలు, అసురులు

మనష్యులెవ్వరి చూపులతో ప్రేమతో నుండెడి ఆశనాకు లేదు. కాని నీ పద్మముల వంటి నేత్రముల నుండి జారు అమృతము వంటి చూపులతో ఆప్లావితమయిన నేను నీకు నమస్కరించుచున్నాను. విషదృష్టి కల్గిన నేను ఎక్కడ? అమృత మయమమగు చూపులు కల్గిన మీరెక్కడ? మందభాగ్యురాల నగు నాకు ఏ తపస్సుచే మీతో సమాగమము కల్గినదో కదా!

కల్కిరువాచ.....

కాసి కన్యాసి సుశ్రోణి కస్మాదేషా గతిస్తవ
బ్రూహి మాంకర్మణా కేన విషనేత్రం తవాభవత్. 13

విషకన్యోవాచ....

చిత్రగ్రీవస్య భార్యాహం గంధర్వస్య మహామతే
సులోచనేతి విఖ్యాతా పత్యురత్యంత కామదా. 14

భా: కల్కి పలికెను. ఓ సుశ్రోణి! నీవు ఎవరి కన్యవు? ఈ అవస్థ నీకేల కల్గినది? నీవు చేసిన ఏపనివలన నీకు విషదృష్టి ప్రాప్తించినది? విషకన్య పలెకెను. ఓమహామతి! నేను చిత్రగ్రీవుడను గంధర్వుని భార్యను. భర్తకు మిక్కిలి ఆనందము కల్గించు నేను సులోచనను.

ఏకదాహం విమానేన పత్యాపీతేన సంగతా
గంధమాదనకుంజేషు రేమే కామకలాకులా. 15

తత్ర యక్షమునింధృష్ట్వా వికృతాకారమాతురమ్
రూపయౌవనగర్వేణ కటాక్షేణాహ సంమదాత్. 16

భా: ఒకసారి భర్తతో గూడ నేను విమానమున పయనించి గంధమాదన పర్వతపాదరింఢ్లయందు కామక్రీడాసక్తురాలనై విహరించితిని. రూపయౌవన గర్వముతో మదించిన నేను వికృతాకారము కల్గిన యక్షమునిని చూచి పరిహసించితిని.

సోపాలంభం మునిః శ్రుత్వా వచనం చ మమాప్రియమ్
శశాప మాం క్రుధా తత్ర తేనాహం విషదర్శనా. 17

నిక్షిప్తాహం సర్పపురే కాంచన్యాం నాగినీగణే
పతిహీనా దైవహీనా చరామి విషవర్షిణీ. 18

భా:- నిరాదరణతో గూడిన వచనములను వినిన మహర్షి కోపముతో నన్ను విషదృష్టికల్గినదానిగ శపించెను. పిమ్మట నేను సర్పములతో నిండిన కాంచనీపురమున ఉంచబడితిని. భాగ్యహీనురాలగు నేను పతికి దూరమై విషమును వర్షించుచు తిరుగు చున్నాను.

న జానే కేన తపసా భవద్దృష్టిపథం గతా
త్యక్తశా పామృతాక్షాహం పతిలోకం వ్రజామ్యతః. 19
అహో తేషామస్తు శాపః ప్రసాదో మా సతామిహ
పత్యుః శాపాద్ఋషేర్మోక్షాత్తవ పాదాబ్జ దర్శనమ్. 20

భా: ఏ తపస్సు వలన మీదృష్టి పథమున పడితినో నాకు తెలియదు. మీ దర్శనము వలన నాశాపము తొలగినది. అమృత దృష్టి కల్గిన నేను పతినివసించు లోకమునకు వెడలెదను. ఎంత ఆశ్చర్యము! సత్పురుషుల శాపములు మంచికే అగును. కనుకనే ఋషిశాపమువలన మోక్షసమయమున మీ పాదాబ్జదర్శనము కల్గినది.

ఇత్యుక్త్వా స యయౌ స్వర్గం విమానేనార్కవర్చసా
కల్కిస్తు తత్పురాధీశం నృపం చక్రే మహామతిమ్. 21
అమర్షస్తత్సుతో ధీమాన్ సహస్రో నామ తత్సుతః
సహస్రతః సుతశ్చాసీద్రాజా విశ్రుతవానసిః. 22

భా: ఇట్లు పలికి విషకన్య సూర్యుని వలె ప్రకాశించెడి విమానమధిరోహించి స్వర్గమునకు వెడలెను. కల్కి మహామతి అను రాజును ఆపురమునకు ప్రభువుగ చేసెను. మహామతి పుత్రుడు అమర్షుడు. అమర్ష పుత్రుడు ధీమంతుడగు సహస్రుడు. సహస్రుని వలన అసి అను విఖ్యాతుడగు రాజు జన్మించెను.

బృహన్నలానాం భూపానాం సంభూతాయస్య వంశజాః
తం మనుం భూపశార్దూలం నానామునిగుణైర్వృతః. 23
అయోధ్యాయాం చాభిషచ్య మధురామగమద్ధరిః
తస్యాం భూపం సూర్యకేతుమభిషిచ్య మహాప్రభమ్. 24

భా: వారి వంశమున బృహన్నలరాజులు జన్మించిరి. వారిలో శ్రేష్ఠుడగు మనువును అయోధ్యకు రాజుగ చేసి శ్రీహరి మధురా నగరమునకు వెళ్ళెను. అచ్చట వారు ప్రతిభా సంపన్నుడగు సూర్యకేతువును మధురకు రాజుగ చేసిరి.

భూపం చక్రే తతో గత్వా దేవాపిం వారణావతే
అవి స్థలం వృకస్థలం మాకందంచ గజాహ్వాయమ్. 25

పంచదేశేశ్వరం కృత్వా హరిః శంభలమాయయౌ
శౌంభం పౌంద్రం పులిందం చ సురాష్ట్రం మగధం స్తథా
కవి ప్రాజ్ఞసుమంతేభ్యః ప్రదదౌ భ్రాతృవత్సలః. 26

భా: పిమ్మట శ్రీహరి వారణావతము చేరి దేవాపిని అవిస్థల, వృకస్థల, మాకంద, హస్తినాపురములను ఐదుదేశములకు అధిపతిగ చేసి శంభలదేశమునకు వచ్చెను. సోదరప్రేమ కల్గిన నారాయణుడు కవి, ప్రాజ్ఞ, సుమంతులను శౌంభ, పౌంద్ర, పులింద, సురాష్ట్ర, మగధ దేశములను దానము చేసెను.

కీకటం మధ్య కర్ణాటమంధ్ర మోఢ్రం కలింగకమ్
అంగం వంగం స్వగోత్రేభ్యః ప్రదదౌ జగదీశ్వరః. 27
స్వయం శంభలమధ్యస్థః కఙ్కకేన కలాపకాన్
దేశం విశాఖయూపాయ ప్రాదాత్ కల్కిః ప్రతాపవాన్. 28
చోలబర్బర కర్వాఖ్యాన్ ద్వారకాదేశమధ్యగాన్
పుత్రేభ్యః ప్రదదౌ కల్కిః కృతవర్మ పురస్కృతాన్. 29

భా: పిమ్మట జగదీశ్వరుడు తన వంశీయులకు కీకట, మధ్య కర్ణాట, ఆంధ్ర, ఓఢ్ర, అంగ, వంగ దేశముల నిచ్చెను. అటు తరువాత శంభలదేశమందుండి కల్కి విశాఖయూపునకు కఙ్కక, కలాపక దేశముల నిచ్చెను. తరువాత కల్కి కృతవర్మ మున్నగు పుత్రులకు ద్వారకా దేశమందలి చోల, బర్బర, కర్బ్రప దేశములను ఇచ్చెను.

పిత్రే ధనాని రత్నాని దదౌ పరమభక్తితః
ప్రజాః సమాశ్వాస్య హరిః శంభలగ్రామవాసినః. 30
పద్మయా రమయా కల్కిః గృహస్థో ముముదే భృశమ్
ధర్మశ్చతుష్పాదభవత్ కృతపూర్ణం జగత్త్రయమ్. 31

భా: శ్రీహరి పరమభక్తితో తన తండ్రికి ధనరత్నముల నిచ్చి శంభలగ్రామవాసులను ఊఱడించి రమాపద్మలతో గృహస్థాశ్రమమున సంతోషముగ నుండెను. ముల్లోకములలో ధర్మము నాలుగు పాదములతో నడుచుచు కృతయుగము పూర్ణస్థితి నొందెను.

దేవా యథోక్తఫలదాశ్చరంతి భువి సర్వతః
సర్వశస్యా వసుమతీ హృష్టపుష్ట జనావృతా
శాఠ్యచౌర్యానృతైర్హీనా ఆధివ్యాధి వివర్జితా. 32

విప్రావేదవిదః సుమఙ్గలయుతా నార్యస్తు చార్యావ్రతైః
పూజాహోమపరాః పతివ్రతధరాః యాగోద్యతాః క్షత్రియాః
వైశ్యా వస్తుషు ధర్మతో వినిమయైః శ్రీవిష్ణుపూజాపరాః
శూద్రాస్తు ద్విజసేవనాద్ధరికథాలాపాః సపర్యాపరాః. **33**

భా: దేవతలు యథోచిత ఫలముల నిచ్చుచు భూమండలమున తిరుగసాగిరి. భూమి సస్యశ్యామల మాయెను. అందరు ఆనందముగ నుండిరి. మోసము, దొంగతనము, అసత్యభాషణ మనునవి లేవు. జనులు ఆధివ్యాధులు తొలగినవారైరి. బ్రాహ్మణులు వేదవేత్తలైరి. స్త్రీలు సుమఙ్గలులై వ్రతాది పుణ్యకార్యముల నాచరించుచు, పూజాహోమతత్పరులై పతివ్రతలైరి. క్షత్రియులు యజ్ఞ ముల నాచరించిరి. వైశ్యులు విష్ణు సేవాతత్పరులై ధర్మమార్గమున క్రయవిక్రయములు చేయ సాగిరి. శూద్రులు బ్రాహ్మణులను సేవించుచు శ్రీమన్నారాయణుని గుణములను కీర్తించుచు జీవనము గడిపిరి.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
విషకన్యామోక్ష కృత ధర్మ ప్రవృత్తి కథనం నామ
చతుర్దశోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
విషకన్యా మోక్షకృత ధర్మప్రవృత్తి కథన మను
చతుర్దశాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

తృతీయాంశము-పంచ దశాధ్యాయము

శౌనక ఉవాచ......

శశిధ్వజో మహారాజః స్తుత్వా మాయాం గతః కుతః
కావా మాయాస్తుతిః సూత వద తత్త్వవిదాం వర
యా త్వత్కథా విష్ణుకథా వక్తవ్యా సావిశుద్ధయే. 1

సూత ఉవాచ......

శృణుధ్వం మునయః సర్వే మార్కండేయాయ పృచ్ఛతే
శుకః ప్రాహ విశుద్ధాత్మా మాయాస్తవమనుత్తమమ్. 2

భా: శౌనకుడు పలికెను. ఓసూత! శశిధ్వజుడను మహారాజు మాయను స్తోత్రము చేసి ఎక్కడికి వెడలెను? మాయాస్తుతి ఎట్టిది? తత్త్వజ్ఞానము గలవారిలో శ్రేష్ఠుడవగు నీవు పాపవిముక్తి కొఱకు మాయాకథ, విష్ణుకథ చెప్పవలసినదని సూతిని అడిగెను. సూతుడు పలికెను. ఓమునులార! మహర్షి మార్కండేయుడు అడుగగ విశుద్ధాత్మయగు శుకము మాయాస్తవమును గూర్చి చెప్పెను. దానిని మీకు చెప్పెదను వినుడు.

తచ్ఛృణుష్వ ప్రవక్ష్యామి యథాధీతం యథాశ్రుతమ్
సర్వకామప్రదం నృణాం పాపతాపవినాశనమ్. 3

శుక ఉవాచ......

భల్లాటనగరం త్యక్త్వా విష్ణుభక్తః శశిధ్వజః
ఆత్మ సంసారమోక్షాయ మాయాస్తవమలం జగౌ. 4

భా: దేనిని వినుటవలన చదువుట వలన సర్వపాపతాపములు దూరమగునో సమస్త కోరికలు నెరవేరునో అట్టి మాయాస్తవమును చెప్పెదను. శుకము పలికెను. విష్ణు భక్తుడగు శశిధ్వజుడు భల్లాటనగరమును విడిచి సంసారబంధముల నుండి మోక్షము కొఱకు మాయను స్తోత్రము చేసెను.

శశిధ్వజ ఉవాచ.....

ఓం హ్రీంకారాం సత్త్వసారాం విశుద్ధాం
బ్రహ్మాదీనాంమాతరం వేదబోధ్యామ్
తన్వీం స్వాహాం భూతతన్మాత్రకక్షాం
వందే వంద్యాందేవగంధర్వసిద్ధైః. 5
లోకాతీతాం ద్వైతభూతాం సమీడే
భూతైర్భవ్యాంవ్యాససామాసికాద్యైః
విద్వద్గీతాం కాలకల్లోల లోలాం
లీలాపాఙ్గ-క్షిప్త సంసార దుర్గామ్. 6

భా: శశిధ్వజుడు పలికెను. హ్రీంకార స్వరూపము, సత్త్వగుణసారము, విశుద్ధమగు రూపము గలది, బ్రహ్మ విష్ణుమహేశ్వరులకు జనని, వేదములచే తెలియబడునది, భూతములు, తన్మాత్రలు కక్షయందుగలది, దేవగంధర్వ సిద్ధులచే పూజింపబడునది, సూక్ష్మస్వాహారూపిణియగు మాయను నమస్కరించు చున్నాను. లోకములకతీతమైనది, ద్వైతస్వరూపము, వ్యాసాది మహర్షులచే నమస్కరింపబడునది, విద్వాంసులచే గానము చేయబడునది, కాలమనెడి సముద్రకెరటములలో విహరించునది, విలాసమయములగు చూపులచే సర్వ ప్రపంచమును సంసారబంధములో పడవేయునదగు మాయకు నమస్కారము.

పూర్ణాం ప్రాప్యాం ద్వైతలభ్యాం శరణ్యా
మాద్యేశేషే మధ్యతో యా విభాతి
నానారూపైర్దేవతిర్యఙ్ మనుష్యై
స్తామాధారాంబ్రహ్మరూపాం నమామి. 7
యస్యా భాసా త్రిగజద్భాతి భూతైర్న భాత్యే త్త దభావే విధాతుః
కాలోదైవం కర్మ చోపాధయో యే తస్యా భాసా తాం విశిష్టాం నమామి. 8

భా: ద్వైతభావముచే ఉపాసన చేసిన పొందదగినది, పూర్ణస్వరూపురాలు, సమస్త ప్రాణులనాశ్రయించినది, సృష్టి ఆది, మధ్య, అంతములలో విరాజిల్లునది, దేవ, మనుష్య, పశు పక్ష్యాదులుగ విభక్తమైనది, సమస్త ప్రపంచమున కాధారము, బ్రహ్మస్వరూపిణి యగు నీకు నమస్కారము. నీ ప్రకాశముచే ముల్లోకములు పంచమహాభూతములతో భాసిల్లుచున్నవి. నీ ప్రకాశము లేకుండగ విధాతయొక్క ఉపాధులైన కాలము దైవము కర్మ మున్నగు భావములు

ప్రకాశించవు. అట్టి తేజస్సంపన్నురాలగు నీకు నమస్కారము.

భూమౌ గంధో రసతాఽప్సు ప్రతిష్ఠా
రూపం తేజస్స్యేవ వాయౌ స్పృశత్వమ్
ఖే శబ్దోవా యచ్చిదాభాతి నానా
తామభ్యేతాం విశ్వరూపాం నమామి. 9

సావిత్రీత్వం బ్రహ్మరూపా భవానీ
భూతేశస్య శ్రీపతేఃశ్రీస్వరూపా
శచీ శక్రస్యాపి నాకేశ్వరస్య పత్నీ
శ్రేష్ఠా భాసి మాయే జగత్సు. 10

భా: భూమి యందు గంధముగ, జలమందు రసముగ, తేజస్సు నందు రూపముగ, వాయువు నందు స్పర్శగ, ఆకాశ మందు శబ్దముగ ఇట్లు అనేక రూపములుగ భాసించుచు అంతట వ్యాపించిన విశ్వరూపిణియగు మాయకు నమస్కారము. ఓమాయ! నీవు బ్రహ్మరూపిణియగు సావిత్రివి, భూతనాథుని భవానివి; నారాయణుని లక్ష్మీదేవివి, స్వర్గాధిపతియగు దేవేంద్రుని భార్య శచీదేవివియై సమస్తలోకముల యందు సర్వోత్కృష్టముగ ప్రకాశించు చున్నావు.

బాల్యే బాలా యువతీ యౌవనేత్వం వార్థక్యే యా స్థవిరా కాలకల్పా
నానాకారైర్యాగ యోగైరుపాస్యా జ్ఞానాతీతా కామరూపావిభాసి. 11

వరేణ్యా త్వం వరదా లోకసిద్ధ్యా సాధ్వీ ధన్యా లోకమాన్యా సుకన్యా
చండీ దుర్గా కాలికా కాలికాఖ్యా నానాదేశే రూపవేషైర్విభాసి. 12

భా: బాల్యావస్థలో బాలవు, యౌవనమున యువతివి, వార్థక్యమున ముసలిదానివై కాలవశముచే నానారూపములతో భాసించెదవు. యాగాది క్రియలచే ఉపాసింపబడు దానివి. జ్ఞానమునకతీతమై, కామరూపిణివై భాసించు నీకు నమస్కారము. సర్వశ్రేష్ఠురాలగు నీవు ఉపాసకులకు వరములిచ్చుదానివి, సాధ్వివి, ధన్యురాలవు, లోకములచే సమ్మానింపబడుదానివి, సుకన్యవు, చండి, దుర్గ, కాలిక మున్నగు బహురూపములతో, బహువేషములతో అనేక దేశములయందు ప్రకాశించు చున్నావు.

తవ చరణసరోజం దేవి! దేవాదివంద్యం
యది హృదయసరోజే భావయంతీహ భక్త్యా
శ్రుతియుగకుహరే వా సంశ్రుతం ధర్మసంప
జ్జనయతి జగదాద్యే సర్వసిద్ధిఞ్చ తేషామ్. 13

మాయాస్తవమిదం పుణ్యం శుకదేవేన భాషితమ్
మార్కండేయాదవాప్యాపి సిద్ధిం లేభే శశిధ్వజః. 14
కోకాముఖే తపస్తప్త్వా హరిం ధ్యాత్వా వనాంతరే
సుదర్శనేన నిహతో వైకుంఠం శరణం యయౌ. 15

భా: జగత్తుల కాద్యురాలగు ఓదేవి! దేవాదులచే నమస్కరింపబడు నీ పాదపద్మములను హృదయకమలమందు భక్తితో భావన చేసిన లేక కర్ణకుహరమున నీ నామమును వినిన వారికి ధర్మసంపద, సర్వకార్య సిద్ధి కలుగును. శుకదేవునిచే చెప్పబడిన మాయాస్తోత్రమును మార్కండేయుని వలన పొంది శశిధ్వజుడు మోక్షమును పొందెను. కోకాముఖ స్థానమున తపమాచరించి, నారాయణుని ధ్యానించి సుదర్శన చక్రముచే నిహతుడై శశిధ్వజుడు వైకుంఠమును పొందెను.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
మాయాస్తవం నామ
పంచదశోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
మాయాస్తవమను
పంచదశాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

తృతీయాంశము - షోడశాధ్యాయము

సూత ఉవాచ

ఏతద్వః కథితం విప్రాః శశిధ్వజ విమోక్షణమ్
కల్కేః కథామప్రతిమాం శృణ్వంతు విబుధర్షభాః. 1
వేదో ధర్మః కృతయుగం దేవా లోకాశ్చరాచరాః
హృష్టాః పుష్టాః సుసంతుష్టాః కల్కౌ రాజని చాభవన్. 2

భా: సూతుడు పలికెను. ఓ బ్రాహ్మణులార! నేను మీకు శశిధ్వజుని మోక్షవృత్తాంతమును చెప్పితిని. పండితశ్రేష్ఠులార! కల్కి యొక్క అద్భుత వృత్తాంతమును చెప్పెదను వినుడు. కల్కి రాజు కాగా వేదము, ధర్మము, కృతయుగము, దేవతలు, చరాచరములగు సమస్త లోకములు మిక్కిలి సంతోషించినవి.

నానాదేవాదిలింగేషు భూషణై ర్భూషితేషు చ
ఇంద్రజాలికవద్వృత్తి కల్పకాః పూజకా జనాః. 3
న సంతి మాయా మోహాఢ్యాః పాఖండాః సాధువంచకాః
తిలకాచితసర్వాంగాః కల్కౌ రాజని కుత్రచిత్. 4

భా: కల్కి రాజుకాగా అనేక ఆభరణములచే అలంకరింపబడిన వివిధ దేవతా మూర్తుల యెడల ఇంద్రజాలికుల వలె వ్యవహరించెడి పూజారులుగాని, సత్పురుషులను వంచించెడి సర్వావయవముల యందు తిలక ధారణ చేసిన, మాయామోహముతో సంపన్నులగు పాఖండులు గాని లేరు.

శంభలే వసత స్తస్య పద్మయా రమయా సహ
ప్రాహ విష్ణుయశాః పుత్రం దేవాన్ యష్టుం జగద్ధితాన్. 5
తచ్ఛ్రుత్వా ప్రాహ పితరం కల్కిః పరమహర్షితః
వినయావనతో భూత్వా ధర్మకామార్థసిద్ధయే. 6

భా: శంభల గ్రామమున పద్మ, రమలతో నివసించు కల్కితో లోకములకు హితమును

కల్గించు దేవతలకు యజ్ఞయాగాదులను నిర్వర్తించవలెనని విష్ణుయశస్సు పల్కెను. తండ్రి మాటలను వినిన కల్కి పరమానంద భరితుడై వినయముగ ఇట్లు పలికెను. 'ధర్మ, అర్థ, కామ సిద్ధి కొఱకు----------

రాజసూయైర్వాజపేయై రశ్వమేధైర్మహామఖైః
నానాయాగైః కర్మతంత్రైరీజే క్రతుపతిం హరిమ్. **7**
కృపరామ వశిష్ఠాద్యైర్వ్యాసధౌమ్యాకృతవ్రణైః
అశ్వత్థామ మధుచ్ఛందో మందపాలైర్మహాత్మనః. **8**
గంగాయమున యోర్మధ్యే స్నాత్వావభృథ మాదరాత్
దక్షిణాభిః సమభ్యర్చ్య బ్రాహ్మణాన్ వేదపారగాన్. **9**

భా: రాజసూయము, వాజపేయము, అశ్వమేధము మున్నగు వివిధములగు యజ్ఞములతో, యజ్ఞపతియగు హరిని పూజించెదను. పిమ్మట కల్కి యజ్ఞ కర్మలననుష్ఠించి కృపాచార్య, పరశురామ, వశిష్ఠ, వ్యాస, ధౌమ్య, అకృతవ్రణ, అశ్వత్థామ, మధుచ్ఛంద, మందపాలాది మహర్షులను, వేదపారంగతులగు బ్రాహ్మణులను పూజించి యజ్ఞదీక్ష యొక్క అంతమున గంగాయమునల నడుమ దీక్షాంత స్నానమాచరించి దక్షిణలతో సత్కరించెను.

చర్వ్యైశ్చోష్యైశ్చ పేయైశ్చ పూగశష్కులియావకైః
మధుమాంసై ర్మూల ఫలైరన్యైశ్చ వివిధైః ద్విజాన్. **10**
భోజయామాస విధివత్ సర్వకర్మ సమృద్ధిభిః
యత్రవహ్నిర్వృతః పాకే వరుణో జలదో మరుత్. **11**

భా: భక్ష్యము, చోష్యము, పేయము, పూగ, శష్కులియావకములు, మధు, మాంస, కందమూల ఫలములు మున్నగు పదార్థములతో బ్రాహ్మణులకు విధిపూర్వకముగ బోజనము పెట్టెను. యజ్ఞము యొక్క సర్వాంగములు సంపన్నము లాయెను. ఇందు వహ్ని పాకక్రియను నిర్వర్తించ వరుణుడు జలము నిచ్చెను.

పరివేష్టా ద్విజాన్ కామైః సదన్నాద్యైరతోషయత్
వాద్యైః నృత్యైశ్చ గీతైశ్చ పితృయజ్ఞమహోత్సవైః. **12**
కల్కిః కమలపత్రాక్షః ప్రహర్షం ప్రదదౌ వసు
స్త్రీబాలస్థవిరాదిభ్యః సర్వేభ్యశ్చ యథోచితమ్. **13**

భా: వాయువు వడ్డించువాడు. కల్కి మంచి ఆహారము, వాద్యనృత్యగీతములు, పితృయజ్ఞ

మహోత్సవములచే ద్విజులను సంతోషపరచెను. స్త్రీ, బాల, వృద్ధులందరికి యథోచితముగ సంతోషముతో ధనము నిచ్చెను.

రంభాతాలధరా నందీ హూహాహూర్గాయతి నృత్యతి
దత్వాదానాని పాత్రేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యః స ఈశ్వరః 14
ఉవాస తీరే గంగాయాః పితృవాక్యానుమోదితః
సభాయాం విష్ణుయశసః పూర్వరాజకథాః ప్రియాః. 15
కథయంతో హసంతశ్చ హర్షయంతో ద్విజా బుధాః
తత్రాగతస్తుంబురుణా నారదః సురపూజితః. 16

భా: రంభ నృత్యము చేయ, నంది తాళము వేయ, గంధర్వులు గానము చేసిరి. జగదీశ్వరుడగు కల్కి యోగ్యులగు బ్రాహ్మణులకు దానమిచ్చెను. పిమ్మట తండ్రి అనుమతి తీసుకొని గంగాతీరమున నివసించెను. విష్ణుయశస్సు సభలో ద్విజులు, పండితులు పూర్వరాజుల కథలను చెప్పుకొనుచు ఆనందముగ నుండు సమయమున తుంబురునితో కూడ దేవపూజితుడగు నారదుడు అచ్చటకు వచ్చెను.

తం పూజయామాస ముదా పిత్రా సహ యథావిధి
తౌ సంపూజ్య విష్ణుయశాః ప్రోవాచ వినయాన్వితః
నారదం వైష్ణవం ప్రీత్యా వీణాపాణిం మహామునిమ్. 17

విష్ణుయశా ఉవాచ.....

అహోభాగ్య మహో భాగ్యం మమ జన్మశతార్జితమ్
భవద్విధానాం పూర్ణానాం యన్మే మోక్షాయ దర్శనమ్. 18

భా: విష్ణుయశస్సు ప్రసన్నహృదయుడై ఇద్దరు మహర్షులను యథోచితముగ పూజించి వినయాన్వితుడై విష్ణుభక్తుడు, వీణాపాణి, మహామునియగు నారదునితో ఇట్లు పలికెను. నాభాగ్యము చెప్పనలవి కానిది. నూరుజన్మల పుణ్యముచే కలుగు మీ దర్శన భాగ్యము మోక్షమునకు దారి చూపును.

అద్యాగ్నయశ్చ సుహుతాస్తృప్తాశ్చ పితరః పరమ్
దేవాశ్చ పరిసంతుష్టాస్తవాపేక్షణ పూజనాత్. 19
యత్పూజాయాం భవేత్ పూజ్యో విష్ణుర్యన్మమ దర్శనమ్
పాపసంఘం స్పర్శనాచ్చ కిమహో సాధుసంగమః. 20

భా: మీ దర్శన భాగ్యము వలన, మిమ్ములను పూజించుట వలన అగ్నికార్యములు సఫలమైనవి. పితృదేవతలు తృప్తిపొందిరి. దేవతలు సంతోషించిరి. (అగ్నికి ఆహుతి ఇచ్చినవి సఫలమైనవి) ఎవరిని పూజించుట వలన విష్ణువును పూజించినట్లగునో, ఎవరి స్పర్శచే సకల పాపములు తొలగునో, ఎవరి దర్శనము మోక్షప్రదాయకమో అట్టి సాధు పురుషుల సమాగమము అత్యద్భుతము.

సాధూనాం హృదయం ధర్మో వాచోదేవాః సనాతనాః
కర్మక్షయాణి కర్మాణి యతః సాధుర్హరిః స్వయమ్. 21
మన్యే నభౌతికో దేహో వైష్ణవస్య జగత్త్రయే
యథావతారే కృష్ణస్య సతో దుష్టవినిగ్రహే. 22

భా: సత్పురుషుల హృదయము ధర్మము. వాక్కు సనాతన దేవతలు. వారి కర్మలు కర్మనాశకములు. కనుక సత్పురుషులు సాక్షాత్తు శ్రీహరి స్వరూపులు. దుష్ట శిక్షణ కొఱకు కృష్ణావతారమున అవతరించిన కృష్ణుని వంటి వైష్ణవ భౌతికశరీరము మరియొకటి ముల్లోకములలోనూ లేదు.

పృచ్ఛామి త్వామతో బ్రహ్మన్ మాయాసంసారవారిధౌ
నౌకాయాం విష్ణుభక్త్యాచ కర్ణధారోఽసి పారకృత్. 23
కానాహం యాతనాగారాన్నిర్వాణ పదముత్తమమ్
లప్స్యామీహ జగద్బంధో కర్మణా శర్మ తద్వద. 24

భా: ఓ బ్రహ్మర్షి! మాయచే ఆవరింపబడిన సంసారసాగరమును విష్ణు భక్తి యనెడి నౌకతో దాటెడి నావికులగు మిమ్ములను అడుగుచున్నాను. ఓ జగద్బంధు! నేను సంసారయాతనల నుండి తొలగి ఉత్తమమగు మోక్షమును పొందుటకు ఏ కర్మల నాచరించవలెను?

నారద ఉవాచ.....

అహో బలవతీ మాయా సర్వాశ్చర్యమయీ శుభా
పితరం మాతరం విష్ణు ర్నైవ ముంచతి కర్హిచిత్. 25
పూర్ణో నారాయణో యస్య సుతః కల్కిర్జగత్పతిః
తం విహాయ విష్ణుయశా మత్తో ముక్తిమభీప్సతి. 26
వివిచ్యేత్థం బ్రహ్మసుతః ప్రాహ బ్రహ్మయశస్సుతమ్
వివిక్తే విష్ణుయశసం బ్రహ్మసంపద్వివర్ధనమ్. 27

భా: నారదుడు పలికెను. అందరిని ఆశ్చర్యపరచు మాయ ఎంత బలవత్తరమైనది! తల్లిని, తండ్రిని, చివరలకు విష్ణువును కూడ మాయ విడిచిపెట్టదు. జగత్పతియగు విష్ణుమూర్తి పుత్రునిగ కల విష్ణు యశస్సు తన పుత్రుని విడిచి నావలన ముక్తిని పొందవలెనని కోరుచున్నాడని ఆలోచించి బ్రహ్మసుతుడగు నారదుడు బ్రహ్మయశస్సు పుత్రుడగు విష్ణుయశశునితో నిర్జన ప్రదేశమున బ్రహ్మోపదేశమునకై ఇట్లు పలికెను.

నారద ఉవాచ.....

దేహావసానే జీవం సా దృష్ట్వా దేహావలంబనమ్
మాయాహ కర్తుమిచ్ఛంతం యస్మై తచ్ఛృణు మోక్షదమ్.
వింధ్యాద్రౌ రమణీ భూత్వా మాయోవాచ యథేచ్ఛయా 28

భా: నారదుడు పలికెను. దేహము ధ్వంసము కాగా తిరిగి దేహమును పొందవలెనని కోరు జీవునితో మాయ పలికిన మోక్ష ప్రదములగు మాటలను నీకు చెప్పెదను వినుము. వింధ్యపర్వతము మీద ఇచ్ఛానుసారము స్త్రీరూపమును ధరించి మాయ ఇట్లు పలికెను.

మాయోవాచ.....

అహం మాయా మయాత్యక్తః కథం జీవితుమిచ్ఛసి. 29

జీవ ఉవాచ....

నాహం జీవామ్యహం మాయే కాయేఽస్మిన్ జీవనాశ్రయే
అహమిత్యన్యథా బుద్ధిర్వినా దేహం కథం భవేత్. 30

మాయోవాచ.....

దేహబంధే యథాశ్లేషాస్తథా బుద్ధిః కథం తవ
మాయాధీనాం వినా చేష్టాం విశిష్టాం తే కుతో వద. 31

భా: మాయ పలికెను. నేను మాయను, నిన్ను నేను విడిచితిని. నాచే విడువబడిన నీవు ఎట్లు జీవించుటకు కోరుచున్నావు? జీవుడు పలికెను. ఓమాయ! నేను నీ వలన (అహం పదార్థము) జీవించుటలేదు. జీవనమున కాశ్రయమగు శరీరమున నేనుంటిని. దేహము లేకుండగ (అహం) 'నేను' అను భేదజ్ఞాన మెట్లు కలుగును? మాయ పలికెను. దేహ సంబంధమున్నప్పుడు కలుగు అహంకార బుద్ధి (భేద జ్ఞానము) దేహనాశము తరువాత ఎట్లు కలుగును? మాయాధీనము చేష్ట. మాయాసంబంధము లేకుండగ చేష్టతో సంబంధమెట్లు కలుగును?

జీవ ఉవాచ.....

మాం వినా ప్రాజ్ఞతా మాయే ప్రకాశవిషయస్పృహా **32**

మాయోవాచ.....

మాయయా జీవతి నరశ్చేష్టతే హతచేతనః
నిస్సారః సారవద్భాతి గజభుక్త కపిత్థవత్. **33**

భా: జీవుడు పలికెను. ఓమాయ! నేను లేకుండగ నీ ప్రాజ్ఞత (బుద్ధివైభవము) ప్రకాశించదు. విషయముల యందు ఆసక్తి కలుగదు. మాయ పలికెను. మాయ వలన నరుడు జీవించు చున్నాడు. మాయవలన ఆయా పనులను చేయుచున్నాడు. నిస్సారుడైనను ఏనుగుచే తినబడిన వెలగపండువలె సారవంతముగ కనిపించు చున్నాడు.

జీవ ఉవాచ.....

మమ సంసర్గ జాతా త్వం నానా నామస్వరూపిణీ
మాం వినిందసి కిංమూఢే స్వైరిణీ స్వామినం యథా. **34**
మమాభావే తవాభావ ప్రోద్యత్ సూర్యే తమోయథా
మామావర్య విభాసి త్వం రవిం నవఘనో యథా. **35**

భా: జీవుడు పలికెను. మా సంబంధము వలన నీవు అనేక నామరూపములను ధరించితివి. స్వేచ్ఛగ తిరుగు స్త్రీ స్వామిని నిందించునట్లు నీవు ఏల నన్ను నిందించు చున్నావు? సూర్యుడు ఉదయించిన చీకటి లేనట్లు నేను లేనిచో నీ ఉనికి లేదు. నూతన మేఘములు సూర్యుని ఆచ్ఛాదించి నట్లు నీవు నన్ను ఆవరించి ప్రకాశించు చున్నావు.

లీలా బీజ కుశూలాసి మమ మాయే జగన్మయే
నాద్యంతే మధ్యతోభాసి నానాత్వాదింద్రజాలవత్. **36**
ఏవం నిర్విషయం నిత్యం మనోవ్యాపారవర్జితమ్
అభౌతికమజీవఞ్చ శరీరం వీక్ష్య సాఉత్యజత్. **37**

భా: జగద్రూపయగు ఓ మాయ! నీవు విలాసములనెడి బీజమునకు కుశూలమవు. (బాధించుదానవు) సృష్టి ఆది, మధ్య, అంతములలో నానా రూపములుగ ఇంద్రజాలమువలె భాసించెదవు. విషయవ్యాపార రహితవము, మానసిక వ్యాపార వర్జితవము, అభౌతికవము, జీవరహితమగు శరీరమును చూచి మాయ దానిని విడిచెను.

త్యక్త్వా మాం సాద దౌ శాపమితి లోకే తవాప్రియ
న స్థితిర్భవితా కాష్ఠకుడ్యోపమ కథఞ్చన. 38
సా మాయా తవ పుత్రస్య కల్కేర్విశ్వాత్మనః ప్రభోః
తాం విజ్ఞాయ యథాకామం చర గాం హరిభావనః. 39

భా: మాయ నన్ను (జీవుని) విడిచి ఓ అప్రియమ! కాష్ఠకుడ్యము వలె చేతనహీనుడవైన నీకు ఈ లోకమున తిండి ఉనికి లేదని శపించెను. నారదుడు విష్ణుయశశునితో ఓదేవ! నీ పుత్రుడగు కల్కి వలన మాయ పుట్టినది. మాయాతత్త్వమును తెలుసుకొని నారాయణుని ధ్యానించుచు భూమియందు తిరుగుము అని పలికెను.

నిరాశో నిర్మమః శాంతః సర్వభోగేషు నిస్పృహః
విష్ణౌ జగదిదం జ్ఞాత్వా విష్ణుర్జగతి వాసకృత్
ఆత్మనాత్మానమావేశ్య సర్వతో విరతో భవ. 40

భా: ఆశ, మమకారములు లేనివాడవై, శాంతుడవై, సమస్త విషయవాసనలను విడిచి సరజగత్తు విష్ణువు యందు కలదు, జగత్తున విష్ణువు నివసించు చున్నాడని తెలుసుకొని జీవాత్మను పరమాత్మతో ఐక్యము చేసి సమస్త కోరికల నుండి విరక్తుడవు కమ్ము.

ఏవం తం విష్ణుయశసమామంత్ర్య చ మునీశ్వరౌ
కల్కిం ప్రదక్షిణీకృత్య జగ్మతుః కపిలాశ్రమమ్. 41
నారదేరితమాకర్ణ్య కల్కిం సుతమనుత్తమమ్
నారాయణం జగన్నాథం వనం విష్ణుయశా యయౌ. 42

భా: విష్ణుయశశుని దగ్గర శలవు తీసుకొని మునీశ్వరులు కల్కికి ప్రదక్షిణ గావించి కపిల మహర్షి ఆశ్రమమునకు వెళ్ళిరి. తన పుత్రుడు కల్కి జగన్నాథుడగు నారాయణుడని నారదుని వలన తెలుసుకొని విష్ణుయశశుడు వనమునకు వెడలెను.

గత్వా బదరి కారణ్యం తపస్తప్త్వా సుదారుణమ్
జీవం బృహతి సంయోజ్య సూర్ణస్తత్యాజ భౌతికమ్. 43
మృతం స్వామినమాలిఙ్గ్య సుమతిః స్నేహ విక్లబా
వివేశ దహనం సాధ్వీ సుమేశైర్దివి సంస్తుతా. 44

భా: విష్ణుయశశుడు బదరి కారణ్యమునకు వెళ్ళి ఘోరముగ తపమాచరించి ఆత్మను పరమాత్మలో ఐక్యము జేసి భౌతిక శరీరమును విడిచెను. మరణించిన స్వామిని ఆలింగనము

చేసుకొని సుమతి ప్రేమచే విహ్వాలురాలై అగ్ని ప్రవేశము చేసెను. దేవలోకమున దేవతలు ఆమెను స్తుతించిరి.

కల్కిః శ్రుత్వా మునిముఖాత్ పిత్రోర్నిర్యాణమీశ్వరః
సబాష్పనయనం స్నేహాత్తయోః సమకరోత్ క్రియామ్. 45
పద్మయా రమయా కల్కిః శంభలే సురవాంఛితే
చకార రాజ్యం ధర్మాత్మా లోకవేదపురస్కృతః. 46

భా: తల్లి దండ్రుల మరణమును మహర్షుల వలన తెలుసు కొనిన కల్కి అశ్రునేత్రుడై ఉత్తర క్రియలను నిర్వర్తించెను. లోకవేదములచే పూజింపబడు ధర్మస్వరూపుడగు కల్కి దేవతలచే కోరబడు శంభలగ్రామమున రమాపద్మలతో కూడి రాజ్యమును పాలించెను.

మహేంద్ర శిఖరాద్రామస్తీర్థపర్యటనాదృతః
ప్రాయాత్ కల్కేర్దర్శనార్థం శంభలం తీర్థతీర్థకృత్. 47
తం దృష్ట్వా సహసోత్థాయ పద్మయా రమయా సహ
కల్కిః ప్రహర్షో విధివత్ పూజాఞ్చక్రే విధానవిత్. 48

భా: తీర్థములను కూడ పవిత్రము చేయు పరశురాముడు తీర్థ పర్యటన చేయుచు మహేంద్ర శిఖరము నుండి కల్కి దర్శనముకొఱకు శంభల గ్రామమునకు వచ్చెను. పరశురాముని చూచి సంతోషించిన కల్కి వెంటనే లేచి పద్మ రమలతో కూడి విధిపూర్వకముగ పూజించెను.

నానారసైర్గుణమయైర్భోజయిత్వా విచిత్రితే
పర్యంకేऽర్ఘ వస్త్రాఢ్యే శాయయిత్వా ముదం యయౌ. 49
తం భుక్తవంతం విశ్రాంతం పాద సంవాహనైర్గురుమ్
సంతోష్య వినయాపన్నః కల్కిర్మధురమబ్రవీత్. 50

భా: షడ్రసోపేతముగ భోజనము పెట్టి పిమ్మట అమూల్యమగు వస్త్రములతో కూడి పర్యంకమున పరశురాముని పరుండబెట్టెను. భోజనము చేసి విశ్రాంతి తీసుకొను పరశురాముని పాదము లొత్తుచు సంతోషపరచి కల్కి సవినయముగ పలికెను.

తవ పసాదాత్ సిద్ధం మే గురో త్రైవర్గికం చ యత్
శశిధ్వజసుతాయాస్తు శృణు రామనివేదితమ్. 51

ఇతి పతివచనం నిశమ్య రామా
నిజహృదయేప్సిత-పుత్రలాభమిష్టమ్
వ్రతజపనియమైర్యమైశ్చ కైర్వా
మమ భవతీహ ముదాహ జామదగ్న్యమ్. **52**

భా: ఓ ఆచార్య! తమ అనుగ్రహము వలన ధర్మార్థకామములు సిద్ధించినవి. ఓ పరశురామ! శశిధ్వజుని పుత్రికయగు రమ యొక్క విన్నపమును వినుడు. పతివచనములను విన్న రమ సంతుష్టురాలై పరశురామునితో ఏ వ్రత, జప, యమ, నియమములచే హృదయేప్సితుడగు పుత్రుని పొందగలనని అడిగెను.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽను భాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే
విష్ణుయశసః మోక్షః రామ దర్శనో నామ
షోడశోఽధ్యాయః.

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
విష్ణుయశస్సు మోక్షము, రామదర్శనమను
షోడశాధ్యాయము .

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము-సప్తదశాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.......

జామదగ్న్యః సమాకర్ణ్య రమాం తాం పుత్రగర్ధినీమ్
కల్కే రభిమతం బుద్ధ్వాకార యద్రుక్మిణీవ్రతమ్. 1
వ్రతేన తేన చ రమా పుత్రాఢ్యా సుభగా సతీ
సర్వభోగేన సంయుక్తా బభూవ స్థిరయౌవనా. 2

భా: సూతుడు పలికెను. రమ పుత్రుని కోరుటను మరియు కల్కి అభిమతమును తెలుసుకొని పరశురాముడు ఆమెచే రుక్మిణీ వ్రతమును చేయించెను. వ్రతమాచరించుటచే రమ పుత్రసంపదను పొంది సౌభాగ్యవతియై సర్వభోగములతో కూడి స్థిరయౌవనవతి ఆయెను.

శౌనక ఉవాచ....

విధానం బ్రూహి మే సూత వ్రతస్యాస్య చ యత్ఫలమ్
పురా కేన కృతం ధర్మ్యం రుక్మిణీ వ్రతముత్తమమ్. 3

సూత ఉవాచ......

శృణు బ్రహ్మన్! రాజపుత్రీ శర్మిష్ఠా వార్షపర్వణీ
అవగాహ్య సరోనీరం సోమం హరమపశ్యత. 4

భా: శౌనకుడు పలికెను. ఓ సూత! రుక్మిణీ వ్రత విధానమును తెలుపుడు. వ్రతఫలమేమి? ఈ వ్రతమును పూర్వము ఎవరు ఆచరించిరి? సూతుడు పలికెను. '' నేను సర్వము చెప్పెదను వినుము. ఒకప్పుడు వృషపర్వుని పుత్రికయగు శర్మిష్ఠ సరోవరమున జలక్రీడలాడుచు పార్వతీ పరమేశ్వరులనుచూచెను.

సాసఖీభిః పరివృతా దేవయాన్యా చ సంగతా
శంభుభీత్యా సముత్థాయ పర్యధాద్వసనం ద్రుతమ్. 5

తత్ర శుక్రస్య కన్యాయా వస్త్రవ్యత్యయమాత్మనః
సంలక్ష్య కుపితా ప్రాహ వసనం త్యజ భిక్షుకి. 6

భా: సఖురాండ్రతో, దేవయానితో కూడిన శర్మిష్ఠ పరమేశ్వరభీతితో సరస్సు నుండి బయటకు వచ్చి శీఘ్రముగ బట్ట కట్టుకొనెను. అప్పుడు శుక్రాచార్యుని కూతురగు దేవయాని తనదనుకొని శర్మిష్ఠ వస్త్రమును కట్టుకొనెను. అది చూచి కోపగించిన శర్మిష్ఠ ఓ భిక్షుకి! నా వస్త్రమును విడువుమని గద్దించెను.

ఇతి దానవకన్యా సాదాసీభిః పరివారితా
తాం తస్యా వాససా బద్ధ్వా కూపే క్షిప్త్వా గతాగృహమ్. 7
తాం మగ్నాం రుదంతీం కూపే జలార్థీ నహుషాత్మజః
కరే స్పృశ్య సముద్ధృత్య ప్రాహ కాత్వం వరాననే. 8

భా: దానవకన్యయగు శర్మిష్ఠ దాసీల సహాయముతో దేవయానిని ఆమె వస్త్రముతోనే బంధించి నూతిలోపడవైచి ఇంటికి వెడలిరి. నూతిలో పడవేయబడిన దేవయాని ఏడ్చుచుండగ నీటికొఱకు అటువైపు వచ్చిన నహుషపుత్రుడు యయాతి చేయిపట్టుకొని పైకి తీసి నీవెవరివని ప్రశ్నించెను.

సా శుక్రపుత్రీ వసనం పరిధాయ హ్రియా భియా
శర్మిష్ఠయా కృతం సర్వం ప్రాహరా రాజానమీక్షతీ. 9
యయాతిస్తదభిప్రాయం జ్ఞాత్వాను వ్రజ్య శోభనమ్
ఆశ్వాస్య తాం యయౌ గేహం తస్యాః పరిణయాదృతః. 10

భా: శుక్ర పుత్రి యగు దేవయాని బట్టకట్టుకొని సిగ్గుతో భయముతో రాజును చూచుచు శర్మిష్ఠ చేసినదంతయు చెప్పెను. ఆమె అభిప్రాయమును తెలుసుకొనిన యయాతి దేవయానిని వివాహమాడదలచి, ఆమెకు విశ్వాసము కలుగజేసి తన రాజ్యమునకు తిరిగి వెళ్ళెను.

సా గత్వా భవనం శుక్రం ప్రాహ శర్మిష్ఠయా కృతమ్
తచ్ఛ్రుత్వా కుపితం విప్రం వృషపర్వాహ సాంత్వయన్. 11
దండ్యం మాం దండయ విభో కోపో యద్యస్తి తే మయి
శర్మిష్ఠాం వాహ్యపకృతాం కురు యన్మనసేప్సితమ్. 12

భా: దేవయాని ఇంటికి వెళ్ళి తన తండ్రి శుక్రాచార్యునితో శర్మిష్ఠచేసిన దుర్వ్యవహారమును చెప్పెను. అది విని కోపగించిన శుక్రుని వృషపర్వుడు సమాధానపరచుచు ఓమహానుభావ! నామీద

కోపమున్నను, నేను శిక్షార్హుడనైనను నన్ను శిక్షింపుము. అపకారము చేసిన శర్మిష్ఠను ఇచ్ఛానుసారము చేయుమని వేడెను.

రాజానం ప్రణతం పాదే పితుర్దృష్ట్వా రుషాఽబ్రవీత్
దేవయానీ త్వియం కన్యా మమ దాసీ భవత్వితి. 13
సమానీయ తదా రాజా దాస్యే తాం వినియుజ్య సః
యయౌ నిజగృహం జ్ఞానీ దైవం పరమకం స్మరన్. 14

భా: తన తండ్రి శుక్రాచార్యుని పాదములపై పడిన రాజును చూచి దేవయాని కోపముతో మీపుత్రిక శర్మిష్ఠ నాకు దాసి కావలెనని పలికెను. జ్ఞానియగు రాజు దైవము బలీయమని తలచి తన కూతురును దాసిగ నియోగించి తన యింటికి వెడలెను.

తతః శుక్రస్తమానీయ యయాతిం ప్రతిలోమకమ్
తస్మై దదౌ తాం విధివద్దేవయానీం తయా సహ. 15
దత్వా ప్రాహ నృపం విప్రోఽప్యేనాం రాజసుతాం యది
శయనే హ్వాయసే సద్యో జరా త్వా ముపభోక్ష్యతి. 16

భా: పిమ్మట శుక్రాచార్యుడు రాజు యయాతిని రప్పించి ప్రతిలోమ వివాహము ప్రకారము విధిపూర్వకముగ దేవయానిని దాసి శర్మిష్ఠతో కూడ దానము చేసెను. శర్మిష్ఠను దాసిగ ఇచ్చుసమయమున శుక్రాచార్యుడు యయాతితో నీవు శర్మిష్ఠను శయనమందిరమునకు ఆహ్వానించిన తక్షణమే ముసలితనమును పొందెదవని చెప్పెను.

శుక్రస్యైతద్వచః శ్రుత్వా రాజా తం వరవర్ణినీమ్
అదృశ్యాం స్థాపయామాస దేవయాన్యనుగాం భియా. 17
సా శర్మిష్ఠా రాజపుత్రీ దుఃఖశోకభయాకులా
నిత్యం దాసీశతాకీర్ణా దేవయానీం తు సేవతే. 18

భా: శుక్రాచార్యుని వచనములను వినిన యయాతి భయముతో దేవయాని సేవకురాలగు సౌందర్యవతి శర్మిష్ఠను తనకు కనబడనట్లు తగు ఏర్పాటు చేసెను. దుఃఖ, శోక, భయముతో వ్యగ్రురాలగు శర్మిష్ఠ నూరుదాసీలతో కూడి ప్రతి దినము యయాతిని సేవించు చుండెను.

ఏకదా సా వనగతా రుదతీ జాహ్నవీ తటే
విశ్వామిత్రం మునిం సా తం దదృశే స్త్రీభిరావృతమ్. 19
వ్రతినం పుణ్యగంధాభిః సురూపాభిః సువాసితమ్
కారయంతం వ్రతం మాల్యధూపదీపోపహారకైః. 20

భా: ఒకసారి శర్మిష్ఠ గంగా తీరమున తన దుఃస్థితికి ఏడ్చుచు, అంతలో స్త్రీలతో కూడిన విశ్వామిత్ర మహర్షిని చూచెను. వ్రతదీక్ష కల్గిన మహర్షి సుగంధపదార్థములతో నలంకరింపబడిన, రూపవతులగు స్త్రీలచే ధూపదీపమాల్యాదులచే ప్రసిద్ధమగు వ్రతమును చేయించసాగెను.

నిర్మాయాష్టదళం పద్మం వేదికాయాం సుచిహ్నితమ్
రంభాపోతైశ్చతుర్భిస్తు చతుష్కోణం విరాజితమ్. 21
వాససా నిర్మితగృహే స్వర్ణపట్టైర్విచిత్రితే
నిర్మితం శ్రీవాసుదేవం నానారత్నవిఘట్టితమ్. 22

భా: విశ్వామిత్రుడు వేదికపై అష్టదళపద్మమును నిర్మించెను. నాలుగు కోణములు నాలుగు అరటిచెట్లతో శోభిల్లుచుండెను. స్వర్ణమయములగు పట్టుబట్టలతో అలంకరింపబడిన వస్త్ర నిర్మితగృహమున నానారత్నములతో పొదగబడిన శ్రీవాసుదేవ మూర్తిని (నిల్పి పూజించు చుండెను.)

పౌరుషేణ చ సూక్తేన నానాగంధోదకైః శుభైః
పంచామృతైః పంచగవ్యైర్యథామంత్రైర్ద్విజేరితైః. 23
స్నాపయిత్వా భద్రపీఠే కర్ణికాయాం ప్రపూజయేత్
పంచభిర్దశభిర్వాపి షోడశైరుపచారకైః. 24

భా: (పూజా విధానము) పురుషసూక్త విధానము ననుసరించి శుభములగు వివిధ గంధోదకములతో, పంచామృతములతో (ఆవుపాలు, పెరుగు, నెయ్యి, చక్కెర, తేనె) పంచగవ్యములతో (గోవుల వలన కలుగు పాలు, పెరుగు, నేయి, పంచితము, పేడ) బ్రాహ్మణులు మంత్రములుచ్చరించ చుండ భద్రపీఠమున కర్ణికమీద (పద్మబీజకోశము) వాసుదేవమూర్తిని స్నానము చేయించి పంచోపచారములు (స్నానము, పూజ, నైవేద్యము, ప్రదక్షిణము, నమస్కారము) లేదా షోడశోపచారములు (ఆవాహనము, ఆసనము, పాద్యము, అర్ఘ్యము, ఆచమనీయము, అభిషేకము, వస్త్రము, యజ్ఞోపవీతము, గంధము, పుష్పము, ధూపము, దీపము, నైవేద్యము, తాంబూలము, ప్రదక్షిణము, నమస్కారము) లేక దశోపచారములతో పూజించవలెను.

పాద్యమధ్వశ్రమహరం శీతలం సుమనోహరమ్
పరమానందజనకం గృహాణ పరమేశ్వర. 25
దూర్వాచందన గంధాఢ్య మర్ఘ్యం యుక్తం ప్రయత్నతః
గృహాణ రుక్మిణీనాథ ప్రసన్నస్త్వం మమ ప్రభో. 26

భా: ఓపరమేశ్వర! మార్గశ్రమను పోగొట్టు శీతలము, సుమనోహరము, ఆనందజనకమగు పాద్యము (పాదముల కొఱకైన జలము) స్వీకరింపుము. ఓ రుక్మిణీనాథ! మాచే సమర్పింపబడు దూర్వా (గఱిక గడ్డి) చందన గంధములతో సంపన్నమగు అర్ఘ్యమును (పూజకొఱకైన జలము) స్వీకరించి మమ్ము అనుగ్రహింపుము.

నానాతీర్థోద్భవం వారి సుగంధి సుమనోహరమ్
గృహాణాచమనీయం త్వం శ్రీనివాస శ్రియా సహ. 27
నానాకుసుమగంధాఢ్యం సూత్రగ్రథితముత్తమమ్
వక్షః శోభాకరం చారు మాల్యం నయ సురేశ్వర. 28

భా: ఓ శ్రీనివాస! నానా తీర్థముల నుండి సంగ్రహింపబడిన సుగంధయుక్తము, సుమనోహరము, ఆచమనార్హమగు జలమును సమర్పించు చున్నాను. లక్ష్మీదేవితో కూడి స్వీకరించ వలసినది. ఓ సురేశ్వర! సూత్రమందు గ్రుచ్చబడిన వివిధసుగంధ పుష్పములతో మనోహరమగు, వక్షస్థలమునకు శోభను కల్గించెడి మాలను స్వీకరింపుము.

తంతుసంతాన సంధానరచితం బంధనం హరే
గృహాణావరణం శుద్ధం నిరావరణ సప్రియ. 29
యజ్ఞసూత్రమిదం దేవ! ప్రజాపతి వినిర్మితమ్
గృహాణ వాసుదేవ త్వం రుక్మిణ్యా రమయాసహ. 30

భా: ఓ హరి! చుట్టుకొనుటకశక్యమైనను తంతు సముదాయముచే రచింపబడిన శుద్ధమగు ఆవరణ వస్త్రమును లక్ష్మీసహితుడవై గ్రహింపుము. ఓ వాసుదేవ! రుక్మిణీ రమలతో గూడిన వాడవై ప్రజాపతిచే చేయబడిన యజ్ఞోపవీతమును గ్రహింపుము.

నానారత్నసమాయుక్తం స్వర్ణముక్తా విఘట్టితమ్
ప్రియయా సహ దేవేశ గృహాణాభరణం మమ. 31
దధిక్షీరగుడాన్నాది పూపలడ్డుక ఖండకాన్
గృహాణ రుక్మిణీనాథ సనాథంకురు మాం ప్రభో. 32

భా: ఓ దేవేశ! నానారత్నములతో కూడినవి, ముత్యములతో కూర్చబడిన స్వర్ణమయములగు ఆభరణములను భార్యతో కూడి స్వీకరింపుము. ఓ రుక్మిణీనాథ! పెరుగు, పాలు, బెల్లము, అన్నము, అపూపము, లడ్డు, ఖండకములు స్వీకరించి నన్ను సనాథుని చేయుము.

కర్పూరాగురుగంధాఢ్యం పరమానందదాయకమ్
ధూపం గృహాణ వరద వైదర్భ్యా ప్రియయా సహ. 33

భక్తానాం గేహశక్తానాం సంసారధ్వాంతనాశనమ్
దీపమాలోకయ విభో! జగదాలోకనాదర. 34

శ్యామసుందర! పద్మాక్ష! పీతాంబర! చతుర్భుజ!
ప్రపన్నం పాహి దేవేశ! రుక్మిణ్యా సహితాచ్యుత. 35

భా: ఓ పరప్రదాత! కర్పూర, అగురు, గంధములతో సుభగమైన, పరమానందదాయకమగు ధూపమును రుక్మిణీ సనాథుడవై స్వీకరింపుము. ఓ పరమేశ్వర! లోకములకు వెలుగునిచ్చువాడ! సంసారమందు ఆసక్తులయిన భక్తులయొక్క సంసారమనెడి చీకటిని నాశముచేయు దీపమును చూపు చున్నాము నీ కటాక్షములను ప్రసరింపజేయుము. ఓ శ్యామ సుందర!, పద్మాక్ష!, పీతాంబర!, చతుర్భుజ!, దేవేశ! రుక్మిణీ సహితుడవై మమ్ములను కాపాడుము.

ఇతి తాసాం వ్రతం దృష్ట్వా మునిం నత్వా సుదుఃఖితా
శర్మిష్ఠా మిష్టవచనా కృతాంజలిరువాచ తాః. 36

శర్మిష్ఠోవాచ....

రాజపుత్రీం దుర్భగాం మాం స్వామినా పరివర్జితామ్
త్రాతుమర్హథ హే దేవ్యో వ్రతేనానేన కర్మణా. 37

భా: మిక్కిలి దుఃఖించిన శర్మిష్ఠ స్త్రీలు ఆచరించెడి వ్రతమును చూచి మునికి నమస్కరించి చేతులు జోడించి పలికెను. ఓ వనితలారా! దౌర్భాగ్యముచే స్వామిచేవిడువబడిన రాజపుత్రిని నేను. ఈ వ్రతమెట్లు చేయవలెనో ఉపదేశించి నన్ను రక్షింపుడు అని శర్మిష్ఠ పలికెను.

శ్రుత్వాతు తా వచస్తస్యాః కారుణ్యాచ్చ కియత్ కియత్
పూజోపకరణం దత్వా కారయామాసురాదరాత్. 38

వ్రతం కృత్వా తు శర్మిష్ఠా లబ్ధ్వా స్వామినమీశ్వరమ్
సూత్వా పుత్రాన్ సుసంతుష్టా సమభూత్ స్థిరయౌవనా. 39

భా: శర్మిష్ఠ మాటలు వినిన స్త్రీలు దయతో పూజాసామగ్రి ఇచ్చి వ్రతమును చేయించిరి. వ్రతమాచరించిన శర్మిష్ఠ పతిని పొంది, పుత్రులను బడసి స్థిరయౌవనము కలది ఆయెను.

సీతా చాశోకవనికామధ్యే సరమయా సహ
వ్రతం కృత్వా పతిం లేభే రామం రాక్షసనాశనమ్. 40

బృహదశ్వ ప్రసాదేన కృత్వేమం ద్రౌపదీ వ్రతమ్
పతియుక్తా దుఃఖముక్తా బభూవ స్థిరయౌవనా. 41

భా: సీతయు విభీషణపత్నియగు సరమ అశోకవనమున రుక్మిణీ వ్రతమాచరించిరి. పిమ్మట సీతరాక్షసనాశకుడగు శ్రీరామచంద్రుని పొందెను. బృహదశ్వుని అనుగ్రహముచే ఈ వ్రతమాచరించి ద్రౌపది దుఃఖములు తొలగి పతిని పొంది స్థిరయౌవనవతి ఆయెను.

తథా రమా సితే పక్షే వైశాఖే ద్వాదశీదినే
జామదగ్న్యాద్వ్రతం చక్రే పూర్ణం వర్ష చతుష్టయమ్. **42**
పట్టసూత్రం కరే బద్ధ్వా భోజయిత్వాద్విజాన్ బహూన్
భుక్త్వా హవిష్యం క్షీరాక్తం సుమృష్టం స్వామినా సహ. **43**

భా: రమ వైశాఖమాసము శుక్లపక్షము ద్వాదశినాడు పరశురాముని ద్వారా నాలుగు సంవత్సరములు పూర్ణముగ వ్రతమాచరించెను. వ్రతము సమాప్తమయిన పిమ్మట పట్టుదారము చేతికి ధరించి బ్రాహ్మణులకు భోజనము పెట్టి, పిమ్మట బాగుగ శోధింపబడిన క్షీరమిశ్రితమగు హవిష్యమును పతితో కూడ భుజించి------------

బుభుజే పృథివీం సర్వామపూర్వాం స్వజనైర్వృతా
సా పుత్రౌసుషువే సాధ్వీ మేఘమాల బలాహకౌ. **44**
దేవానాముపకర్తారౌ యజ్ఞదానతపోవ్రతైః
మహోత్సాహౌ మహావీర్యౌ సుభగౌ కల్కిసమ్మతౌ. **45**
వ్రతవరమితి కృత్వా సర్వసంపత్ సమృద్ధ్యా భవతి
విదితతత్త్వా పూజితా పూర్ణకామా
హరిచరణసరోజ ద్వంద్వ భక్త్యైకతానా
వ్రజతి గతి- మపూర్వాం బ్రహ్మవిజ్ఞైరగమ్యామ్. **46**

భా: స్వజనముతో కూడి, పతితో అఖండ భూమి ననుభవించెను. మేఘమాల, బలాహకుడను ఇద్దరు పుత్రులు రమకు కల్గిరి. కల్కికి ప్రీతి పాత్రులగు ఇద్దరు పుత్రులు సౌభాగ్యవంతులు, ఉత్సాహ, పరాక్రమ సంపన్నులై యజ్ఞదాన, తపో, వ్రతములచే దేవతలకుపకరించెడి వారైరి. శ్రేష్ఠమగు వ్రతమాచరించుటవలన సమృద్ధిగ సర్వసంపదలను పొందెదరు. వారి అభీష్టములు నెరవేరి, తత్త్వజ్ఞానము కలవారై లోకమున పూజింపబడుదురు. శ్రీహరి పాదపద్మములను సావధానముగ భక్తితో సేవించిన బ్రహ్మవేత్తలకు అగమ్యమగు శ్రేష్ఠగతిని పొందెదరు.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే తృతీయాంశే రుక్మిణీవ్రతం నామ
సప్తదశోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యము నగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
రుక్మిణీ వ్రతమను
సప్తదశాధ్యాయము.

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము - అష్టాదశాధ్యాయము

2420

సూత ఉవాచ.....

ఏతద్వః కథితం విప్రా వ్రతం త్రైలోక్య విశ్రుతమ్
అతః పరం కల్కికృతం కర్మ యచ్ఛృణుత ద్విజాః. 1
శంభలే వసతస్తస్య సహస్రపరివత్సరాః
వ్యతీతా భ్రాతృ పుత్ర స్వజ్ఞాతి సంబంధిభిః సహ. 2
శంభలే శుశుభే శ్రేణీ సభాపణక చత్వరైః
పతాకాధ్వజ చిత్రాఢ్యైర్య థేంద్ర స్యామరావతీ. 3

భా: సూతుడు పలికెను. ఓ బ్రాహ్మణులార! ముల్లోకములలో ప్రసిద్ధిగాంచిన రుక్మిణీవ్రతమును గూర్చి చెప్పితిని. పిమ్మట నేను కల్కి చేసిన కర్మలను చెప్పెదను వినుడు. కల్కి శంభలగ్రామమున సోదర, పుత్ర, బంధు, పరివారముతో నివసించుచు వేయి సంవత్సరములు గడిచెను. ధ్వజ, పతాకలతో అలంకృతమై, సభామంటపములు, క్రయ విక్రయ శాలలు, చత్వరములతో శంభలగ్రామము అమరావతి వలె శోభిల్లెను.

యత్రాష్ట షష్టి తీర్థానాం సంభవః శంభలేఽభవత్
మృత్యోర్మోక్షః క్షితౌ కల్కేరకల్కస్య పదాశ్రయాత్. 4
వనోపవన సంతాన నానాకుసుమ సంకులైః
శోభితం శంభలంగ్రామం మన్యే మోక్షపదం భువి. 5
తత్రకల్కిః పురస్త్రీణాం నయనానందవర్ధనః
పద్మయా రమయా కామం రరామ జగతీపతిః. 6

భా: శంభలగ్రామమున 68 తీర్థములు (ఋషులచే సేవింపబడు జలాశయములు) కలవు. పాపరహితుడగు కల్కి యొక్క పదవిన్యాసముచే శంభలగ్రామమున మరణించిన వారు మోక్షమును పొందుచున్నారు. వన ఉపవనములతో వివిధ పుష్పములతో శోభిల్లు శంభల గ్రామము భూలోకమున మోక్షస్థానము [illegible]చున్నది. పురస్త్రీలకు నేత్రానందము కల్గించు జగత్పతి యగు కల్కి

రమాపద్మలతో శంభలగ్రామమున స్వేచ్ఛగ క్రీడించెను.

సురాధిపప్రదత్తేన కామగేన రథేన పై
నదీపర్వత కుంజేషు ద్వీపేషు పరయా ముదా. 7
రమమాణో విశన్ పద్మారమాద్యాభీ రమాపతిః
దివానిశం నబుబుధే స్త్రైణశ్చ కామలంపటః. 8
పద్మాముఖామోద సరోజశీధువాసోపభోగీ సువిలాస వాసః
ప్రభూతనీలేంద్రమణి ప్రకాశే గుహావిశేషే ప్రవివేశ కల్కిః. 9

భా: స్వేచ్ఛగా పయనించెడి దేవేంద్రుడిచ్చినరథమునెక్కి మిక్కిలి ఆనందముతో నదులు, పర్వతములు, నికుంజములు, ద్వీపములలో రమాపద్మలతో విహరించుచు కామాసక్తుడగు కల్కికి దివారాత్రములు తెలియలేదు. పిమ్మట ఒకనాడు పద్మావతియొక్క ముఖామోదమనెడి పద్మగంధమును ఆస్వాదించుచు కల్కి ఇంద్రనీలమణులతో ప్రకాశించెడి గుహను ప్రవేశించెను.

పద్మాతు పద్మశతరూపరూపా రమాచ పీయూషకలావిలాసా
పతిం ప్రవిష్టం గిరిగహ్వరే తే నారీసహస్రాకులితే త్వగాతామ్. 10
పద్మా పతిం ప్రేక్ష్య గుహానివిష్టం రంతుం మనోజ్ఞా ప్రవివేశ పశ్చాత్
రమా, బలాయూథ సమన్వితా తత్పశ్చాద్గతా కల్కిమహోగ్ర కామా. 11

భా: నూరు పద్మముల రూపము వంటి రూపము గల పద్మలమృత కళవంటి విలాసలు గల రమ ఇద్దరు, వేయి స్త్రీలతో కూడి పతి ప్రవేశించినగుహను ప్రవేశించిరి. మనస్సును హరించెడి పద్మ తన భర్త గుహను ప్రవేశించుట చూచి విహరించవలెనను అభిలాషతో పతివెంట లోనికి వెళ్ళెను. కల్కితో రమించవలెనని ఉత్కటాభిలాష కల రమ కూడ స్త్రీలతో కలిసి వెనుక వెళ్ళెను.

తత్రేంద్రనీలోత్పల గహ్వరాంతే కాంతాభిరాత్మ ప్రతిమాభిరీశమ్
కల్కిం చ దృష్ట్వా నవనీరదాభం తతః స్థితం ప్రస్తరవన్ముమోహ. 12
రమా సఖీభిః ప్రమదాభిరార్తా విలోకయంతీ దిశమాకులాక్షీ
పద్మాపి పద్మాశతశోభమానా విషణ్ణచిత్తా నబభౌ స్మ చార్తా. 13

భా: ఇంద్రనీల మణి మయమగు గుహలోపల మేఘశ్యాముడగు కల్కి భగవానుడు తన రూపము వంటి రూపము గల స్త్రీలతో విహరించుట చూచి పద్మ మోహము చెంది రాయివలె అచేతన మాయెను. పరివారముతో గూడిన రమ వ్యగ్రురాలై దీనముగ నలుదిక్కులను చూచుచుండెను. పద్మసముదాయమువలె ప్రకాశించెడి పద్మ కాంతి హీనురాలై శోకతప్త హృదయము కలదాయెను.

భూమౌ లిఖంతీ నిజకజ్జలేన కల్కిం శుకం తం కుచకుంకుమేన
కస్తూరికాభిస్తు తదగ్రమగ్రే నిర్మాయ చాలిఙ్గ్య ననామ భావాత్. 14
రమా కలాలాపపరా స్తువంతీ కామార్దితా తం హృదయే నిధాయ
ధ్యాత్వా నిజాలఙ్కరణైః ప్రపూజ్య తస్థౌ విషణ్ణా కరుణావసన్నా. 15

భా: పద్మ తన కంటి కాటుకతో భూమిపై గీయుచు, తనకెదురుగ కుచకుంకుమ కస్తూరికలతో కల్కి శుకులను చిత్రించి ఆలింగనము చేసుకొని భావావేశముతో నమస్కరించెను. అవ్యక్తమధురముగ మాట్లాడెడి కామ పీడితురాలగు రమ హృదయమున కల్కిని నిలుపుకొని స్తోత్రము చేయుచు పూజించి విషణ్ణురాలై దుఃఖభారముతో క్రింద పడెను.

క్షణాత్ సముత్థాయ రురోదరామా కలాపినః కంఠనిభం స్వనాథమ్
హృదోపగూఢం నపునః ప్రలభ్య కామార్దితేత్యాహ హరే ప్రసీద. 16
పద్మాపి నిర్ముచ్య నిజాఙ్గభూషాశ్చకార ధూళీపటలే విలాసమ్
కంఠఞ్చ కస్తూరికయాపి నీలం కామం నిహంతుం శివతాముపేత్య. 17

భా: వెంటనే పైకి లేచి రమ నెమలి కంఠధ్వని వలె రోదనముచేసెను. తన హృదయస్వామిని పొందక మదన పీడితురాలై ఓహరి! అనుగ్రహింపుమని వేడెను. పద్మ శరీరాలంకారములను విడిచెను. శరీరము ధూళిచే మలినము కాగా, కంఠము కస్తూరిచే నీలముగ నుండుటచే మన్మథుని సంహరించుటకు శివరూపము ధరించినట్లుండెను.

కలావతీనాం కలయాకలయ్య క్షీణేక్షణానాం హరిరార్త బంధుః
కామప్రపూరాయ ససార మధ్యే కల్కిః ప్రియాణాం సురతోత్సవాయ. 18
తాః సాదరేణాత్మపతిం మనోజ్ఞాః కరేణవో యూథపతిం యథేయుః
సానందభావా విషదానువృత్తా వనేషు రామాః పరిపూర్ణ కామాః 19

భా: బెదిరిన చూపులు గల విలాసవతులగు ప్రియురాండ్ర కోరికలను తీర్చుటకు ఆర్తజనబంధువగు కల్కి సురతోత్సవమునకై వారి మధ్యకు వచ్చెను. ఆడ ఏనుగుల గజరాజును సమీపించినట్లు స్త్రీలందరు ప్రసన్నులై ఆనందముతో కల్కిని సమీపించిరి. విషాదము తొలగి వారి కోర్కెలు తీరెను.

వైభ్రాజికే చైత్రరథే సుపుష్పే సునందనే మందర కందరాంతే
రేమే స రామాభిరుదారతేజా రథేన భాస్వత్ ఖగమేన కల్కిః. 20

పద్మాముఖాబ్జామృత పానమత్తో రమాసమాలిఙ్గన వావాసితాంగః
వరాంగనానాం కుచకుంకుమాక్తో రతిప్రసంగే విపరీతయుక్తః
ముఖే విదష్టా రసనావశిష్టామోదః సకల్కిర్నహి వేద దేహమ్. 21

భా: ఉదార చరితుడు, తేజస్సంపన్నుడగు కల్కి ఆకాశగామియగు ప్రకాశించెడి రథమున రమాపద్మలతో కూడి ఉత్తమ పుష్పములతో శోభిల్లెడి నందనవనము, వైభ్రాజకము, చైత్రరథము మున్నగు ప్రాంతములలో విహరించెను. పద్మావతి ముఖపద్మము యొక్క అమృతమును త్రాగుటచే మత్తుడు, రమా సమాలింగనముచే సుగంధితమైన అవయవములు కలవాడు, శ్రేష్ఠయువతుల కుచకుంకుమ పూయబడిన వాడగు కల్కి రతిప్రసంగమున విపరీతాచరణము కలవాడాయెను. స్త్రీలచే అతని ముఖము కొఱకబడెను. అధరోష్ఠపానముచే మత్తుడైన కల్కికి శరీరము తన ఆధీనములో లేకుండెను.

రమాసమానాః పురుషోత్తమం తం వక్షోజమధ్యే వినిధాయ ధీరాః
పరస్పరాశ్లేషణ జాతహాసా రేముర్ముకుందం విలసచ్ఛరీరాః. 22
తతః సరోవరం త్వరా స్త్రియో యయుః క్లమజ్వరాః
ప్రియేణ తేన కల్కినా వనాంతరే విహారిణా. 23
సరః ప్రవిశ్య పద్మయా విమోహరూపయా తయా
జలం దదుర్వరాఙ్గనాః కరేణవో యథా గజమ్. 24

భా: రమతో సమానమగు రూపము కల్గిన స్త్రీలు పురుషోత్తముని వక్షోజమధ్యమున ధరించి క్రీడించిరి. పరస్పరాలింగనముచే సంతుష్టులై పులకరించిన శరీరము గలవారై ముకుందునితో రమించిరి. అలసిన స్త్రీలు వనాంతరమున విహరించు ప్రియుడగు కల్కితో సరోవరమునకు వెడలిరి. ఆడ ఏనుగులు గజరాజుపై నీరు చిమ్మినట్లు శ్రేష్ఠవనితలు మోహపెట్టు రూపముతో గల పద్మావతితో కలసి సరోవరమున జలక్రీడలాడుచు కల్కి శరీరముపై నీరు చిలికిరి.

ఇతి హ యువతి లీలా లోకనాథః సకల్కిః
ప్రియయువతి పరీతః పద్మయా రమయా సహ
నిజరమణవినోదైః శిక్షయన్ లోక వర్గాన్
జయతి విబుధ భర్తా శంభలే వాసుదేవః. 25
యే శృణ్వంతి వదంతి భావచతురా ధ్యాయంతి సంతః సదా
కల్కేః శ్రీపురుషోత్తమస్య చరితం కర్ణామృతం సాదరాః

తేషాం నో సుఖయత్యయం మురరిపోర్దాస్యాభిలాషం వినా
సంసారః పరిమోచనఇచ్ఛ పరమానందామృతాం భోనిధేః. 26

భా: శంభలగ్రామము రమాపద్మలతోను, ప్రియయువతుల తోడను విహరించుచు తన వినోదముతో లోకముల కుపదేశము చేయు జగన్నాథుడగు కల్కికి జయమగు గాక పురుషోత్తముడగు కల్కి భగవానుని కర్ణామృతమగు సాధుచరితమును ఎవరు భక్తితో వినెదరో, పలికెదరో, ధ్యానము చేయుదురో అట్టివారికి మురరిపువగు శ్రీహరిని సేవించుట కంటె మరియొక భావన హృదయములోనికిరాదు. పరమానందభరితమగు అమృత మయ సంసారసాగరము నుండి ముక్తి నిచ్చు భగవంతుని సేవ తప్ప ఏదియు వారికి సుఖము నీయదు.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే తృతీయాంశే
కల్కి వర్ణనం నామ
అష్టాదశోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున తృతీయాంశమున
కల్కి వర్ణన మను
అష్టాదశాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

తృతీయాంశము- ఏకోన వింశత్యధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

తతో దేవగణాస్సర్వే బ్రహ్మణా సహితా రథైః
స్వైః స్వైర్గణైః పరివృతా కల్కిం ద్రష్టుముపాయయుః. **1**
మహర్షయః సగంధర్వాః కిన్నరాశ్చాప్సరోగణాః
సమాజగ్ముః ప్రముదితాః శంభలం సురపూజితమ్. **2**

భా: సూతుడు పలికెను. పిమ్మట దేవగణమంతయు బ్రహ్మతో కలిసి తమతమ పరివారముతో రథములపై కల్కిని చూచుటకు వచ్చిరి. మహర్షులు, గంధర్వులు, కిన్నరులు, అప్సరసలు ఆనందములో దేవపూజితమగు శంభల గ్రామమునకు వచ్చిరి.

తత్ర గత్వా సభామధ్యే కల్కిం కమలలోచనమ్
తేజోనిధిం ప్రపన్నానాం జనానామభయ ప్రదమ్. **3**
నీలజీమూతసంకాశం దీర్ఘపీవరబాహుకమ్
కిరీటేనార్కవర్ణేన స్థిరవిద్యున్నిభేన తమ్. **4**

భా: శంభల గ్రామమునకు వెళ్ళి దేవతలు సభామంటపమున కమలనేత్రుడు, తేజోరాశి, శరాణాగతులకు అభయమిచ్చువాడు, నీలమేఘసదృశుడు, దీర్ఘమై బలిసిన బాహువులు కలవాడు, సూర్యునివలె, మెఱుపులవలె ఎఱ్ఱని కాంతి వంతమైన కిరీటముతో శోభిల్లువాడు.

శోభమానం ద్యుమణినా కుండలేనాభిశోభినా
సహర్షాలాప వికసద్వదనం స్మితశోభితమ్. **5**
కృపాకటాక్ష విక్షేప పరిక్షిప్త విపక్షకమ్
తారాహారోల్లసద్వక్షశ్చంద్రకాంతమణిశ్రియా. **6**

భా: అతని ముఖము సూర్యునివలె మిక్కిలి ప్రకాశించెడి కుండలములతో శోభిల్లెను హర్షముతో కూడిన వార్తాలాపములతో వికసించెను. మందహాసముతో ప్రకాశించెను. అతని

కటాక్షవిక్షేపముచే శత్రువులు తొలగిరి. (శత్రువులు అనుగ్రహింపబడెను) వక్షస్థలమందు ప్రకాశించెడి హారమందలి చంద్రకాంతమణి శోభతో ప్రసన్నతను పొందెను.

కుముద్వతీమోదవహం స్ఫురచ్ఛక్రాయుధాంబరమ్
సర్వదానంద సందోహరసోల్లసిత విగ్రహమ్. 7
నానామణిగణోద్యోత దీపితం రూపమద్భుతమ్
దదృశుర్దేవగంధర్వా యే చాన్యే సముపాగతాః. 8
భక్త్యా పరమయాయుక్తాః పరమానందవిగ్రహమ్
కల్కిం కమలపత్రాక్షం తుష్టువుః పరమాదరాత్. 9

భా: ఇంద్రధనుస్సు వలె అతని వస్త్రములు ప్రకాశించు చున్నవి. హర్షాతిరేకముచే ఎల్లప్పుడు అతడు ఉల్లాసముగ నుండెను. రకరకముల మణుల కాంతులచే ప్రకాశించెడి అద్భుత రూపము గల కల్కిని అక్కడకు విచ్చేసిన దేవగంధర్వాదులు చూసి మిక్కిలి భక్తితో, ఆదరముతో పరమానంద విగ్రహధారి, కమల పత్రాక్షుడగు కల్కిని స్తుతించిరి.

దేవా ఊచుః......

జయాశేష సంక్లేశ కక్ష ప్రకీర్ణానలోద్దామ
సంకీర్ణహీ(?)శ దేవేశ విశ్వేశ భూతేశ భావః
తవానంత శాంతః స్థితోఽఙ్గాప్తరత్న
ప్రభాభాత పాదాజితానంత శక్తే. 10

భా: దేవతలు పలికిరి. ఓ దేవదేవ! విశ్వేశ! భూతనాథ! నీవు అనంతుడవు. నీయందు సమస్త భావములు విరాజిల్లు చున్నవి. సాంసారికక్లేశములనెడి ఎండుగడ్డిని భస్మము చేసెడి ప్రచండమైన అగ్ని వంటి వాడవు. శరీరాభరణము లందలి రత్నకాంతులచే ప్రకాశించెడి పాదములచే సర్పరాజు యొక్క అనంతశక్తిని అణచితివి. (కాళీయమర్దనము) ఓ దేవ! నీకు జయమగుగాక.

ప్రకాశీకృతాశేష లోకత్రయాత్ర వక్షఃస్థలే భాస్వత్ కౌస్తుభశ్యామ
మేఘౌఘరాజచ్ఛరీర ద్విజాధీశ పుంజానన త్రాహి
విష్ణో సదారా వయం త్వాం ప్రపన్నాః సశేషః. 11

భా: ఓ శ్రీహరి! ముల్లోకములను ప్రకాశవంతముగ చేయువాడ! వక్షఃస్థలమున కౌస్తుభమణి ప్రకాశించుచున్నది. నీలమేఘము వలె ప్రకాశించు శరీరము కలవాడా ! ఓదేవ! భార్యాసహితులమై మీ శరణుకోరి వచ్చితిమి. రక్షింపుడు.

యద్యస్త్యనుగ్రహో౽స్మాకం వ్రజ వైకుంఠమీశ్వర
త్యక్త్వా శాసితభూఖండం సత్యధర్మావిరోధతః. 12
కల్కిస్తేషామితి వచః శ్రుత్వా పరమహర్షితః
పాత్రమిత్రైః పరివృతశ్చకార గమనే మతిమ్. 13
పుత్రానాహూయ చతురో మహాబలపరాక్రమాన్
రాజ్యే నిక్షిప్య సహసా ధర్మిష్ఠాన్ ప్రకృతి ప్రియాన్. 14

భా: ఓ పరమేశ్వర! మామీద దయ యున్నచో సత్యధర్మములకు విరుద్ధముగ శాసించెడి భూమండలమును విడిచి వైకుంఠమునకు రావలసినది. దేవతల ప్రార్థనను ఆలకించిన కల్కి సంతుష్టుడై మిత్రులతో వైకుంఠమునకు వెళ్ళుట కభిలషించుచు పరమధార్మికులు, ప్రజలకు ఇష్టులు, బలపరాక్రమ సంపన్నులగు పుత్రులను పిలిచి రాజ్యాభిషిక్తులను చేసెను.

తతః ప్రజాః సమాహూయ కథయిత్వా నిజాః కథాః
ప్రాహ తాన్నిజ నిర్యాణం దేవానాముపరోధతః. 15
తచ్ఛ్రుత్వా తాః ప్రజాః సర్వా రురుదుర్విస్మయాన్వితాః
తం ప్రాహుః ప్రణతాః పుత్రాయథా పితరమీశ్వరమ్. 16

భా: పిమ్మట కల్కి ప్రజలను పిలిచి తన వృత్తాంతమును చెప్పి దేవతల ఆగ్రహముచే తన వైకుంఠ ప్రయాణమును తెలియజేసెను. అది విని విస్మయమునొందిన ప్రజలు ఏడ్వసాగిరి. ప్రజలు ఈశ్వరునికి నమస్కరించి పుత్రుడు తండ్రితో చెప్పుకొన్నట్లు ఇట్లు చెప్పికొనిరి.

ప్రజా ఊచుః.....

భోనాథ! సర్వధర్మజ్ఞ నాస్మాన్ త్యక్తు మిహార్హసి
యత్రత్వం తత్రతు వయం యామః ప్రణతవత్సల. 17
ప్రియా గృహా ధనాన్యత్ర పుత్రాః ప్రాణాస్తవానుగాః
పరత్రేహ విశోకాయ జ్ఞాత్వా త్వాం యజ్ఞపూరుషమ్. 18

భా: ప్రజలు పలికిరి. ఓనాథ! సర్వధర్మముల నెరిగిన మీరు మమ్ములను విడుచుట తగదు. మీరు ఎక్కడ ఉండిన మేము అక్కడకే వచ్చెదము. ఈ సంసారమున గృహ, ధన, పుత్రులు అందరికి ప్రియమైనవే. కాని ఇహపరలోకములలో దుఃఖరాహిత్యమునకై మా ప్రాణములు యజ్ఞపురుషులగు మిమ్ములను అనుసరించుటక భిలషించు చున్నవి.

ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా సాంత్వయిత్వా సదుక్తిభిః
ప్రయయౌ క్లిన్నహృదయః పత్నీభ్యాం సహితో వనమ్. 19
హిమాలయం మునిగణైరాకీర్ణం జాహ్నవీజలైః
పరిపూర్ణం దేవగణైః సేవితం మనసః ప్రియమ్. 20
గత్వావిష్ణుః సురగణైర్వృత శ్చారు చతుర్భుజః
ఉషిత్వా జాహ్నవీతీరే సస్మారాత్మానమాత్మనా. 21

భా: ప్రజల మాటలను వినిన కల్కి వారిని సద్వచనములతో శాంతపరచి క్లిన్నమనస్కుడై తన ఇద్దరి భార్యలతో వనమునకు వెడలెను. పిమ్మట మునిగణముతో కూడినది గంగాజలముతో పరిపూర్ణమైనది, దేవతలచే సేవింపబడునది మనస్సున కానందము కల్గించునదగు హిమాలయ పర్వతమును చేరి గంగానదీ తీరమున దేవతలతో కూడి చతుర్భుజ విష్ణురూపమును ధరించి తనను తాను ధ్యానించెను.

పూర్ణజ్యోతిర్మయః సాక్షీ పరమాత్మా పురాతనః
బభౌ సూర్యసహస్రాణాం తేజోరాశి సమద్యుతిః. 22
శంఖ చక్రగదాపద్మ శార్ఙ్గాద్యైః సమభిష్టుతః
నానాలఙ్కారణానాఞ్చ సమలఙ్కారణాకృతిః. 23

భా: పూర్ణజ్యోతిర్మయుడు, సాక్షిస్వరూపుడు, పురాతనుడగు పరమాత్మ సహస్ర సూర్యుల తేజః పుంజము వలె భాసించెను. శంఖ, చక్ర, గదా, పద్మ, శార్ఙ్గదులచే స్తోత్రము చేయబడిన కల్కి శరీరాకృతి అలంకారములకే అలంకారమాయెను.

వవృషుస్తం సురాః పుష్పైః కౌస్తుభాముక్తకంధరమ్
సుగంధి కుసుమాసారైర్దేవ దుందుభి నిఃస్వనైః. 24
తుష్టువుర్ముహుః సర్వే లోకాః సస్థాణు జంగమాః
ద్రుష్ట్వా రూపమరూపస్య నిర్యాణే వైష్ణవం పదమ్. 25

భా: కౌస్తుభమణిచే ప్రకాశించెడి అతనిపై దేవతలు పుష్ప వర్షము కురింపించిరి. దుందుభులు మ్రోగుచుండ పలుమార్లు కల్కిని స్తుతించిరి. కల్కి వైష్ణవ పదమును ప్రవేశించగ నిరాకారుని రూపమును చూచి సమస్తలోకములు తమను తాము మైమఱచినవి.

తద్దృష్ట్వా మహదాశ్చర్యం పత్యుః కల్కేర్మహాత్మనః
రమా పద్మా చ దహనం ప్రవిశ్య తమవాపతుః. 26

ధర్మః కృతయుగం కల్కేరాజ్ఞయా పృథివీతలే
నిస్సపత్నౌ సుసుఖినౌ భూలోకం చేరతుశ్చిరమ్. 27

భా: ఆశ్చర్యమును గొలుపు కల్కి భగవానుని రూపమును చూచి రమాపద్మలు అగ్నిని ప్రవేశించి అతనిని పొందిరి. కల్కి ఆదేశానుసారము భూమండలమున ధర్మ కృతయుగములు శత్రురహితమై చిరకాలము విహరించిరి.

దేవాపిశ్చ మరుః కామం కల్కేరాదేశకారిణౌ
ప్రజాః సంపాలయంతౌ తు భువం జుగుపతుః ప్రభూ. 28

విశాఖ యూపభూపాలః కల్కేర్నిర్యాణమీదృశమ్
శ్రుత్వా స్వపుత్రం విషయే నృపం కృత్వా గతోవనమ్. 29

భా: కల్కి ఆదేశానుసారము మరు దేవాపులు ప్రజలను పాలించుచు చిరకాలము భూమిని రక్షించిరి. విశాఖ యూప భూపాలుడు కల్కి నిర్యాణమును విని తన పుత్రునికి రాజ్య భార మప్పగించి అడవులకు వెడలెను.

అన్యే నృపతయో యే చ కల్కేర్విరహకర్శితాః
తం ధ్యాయంతో జపంతశ్చ విరక్తాః స్యుః నృపాసనే. 30

ఇతి కల్కేరనంతస్య కథాం భువనపావనీమ్
కథయిత్వా శుకః ప్రాయాన్నర నారాయణాశ్రమమ్. 31

భా: మిగిలిన కొందరు రాజులు కల్కివిరహముచే ఖిన్నులై రాజసింహాసనము నుండి విరక్తులై కల్కి నామమును జపించుచు ధ్యానము చేసిరి. లోకములను పావనము చేయు కల్కి కథలను చెప్పి శుకదేవులు నరనారాయణాశ్రమమునకు వెడలిరి.

మార్కండేయాదయో యే చ మునయః ప్రశమాయనాః
శ్రుత్వానుభావం కల్కేస్తే తం ధ్యాయంతో జగుర్యశః. 32

యస్యాను శాసనాద్భూమౌ నాధర్మిష్ఠాః ప్రజాజనాః
నాల్పాయుషో దరిద్రాశ్చ నపాఖండా న హైతుకాః. 33

నాధయో వ్యాధయః క్లేశా దేవభూతాత్మసంభవాః
నిర్మత్సరాః సదానందా బభూవు ర్జీవజాతయః. 34

భా: శమగుణ సంపన్నులగు మార్కండేయాదిమునులు కల్కి మాహాత్మ్యమును వి అతనిని ధ్యానించుచు కీర్తించిరి. కల్కి శాసనకాలమున భూమండలమున ప్రజలలో అధార్మికుల

అల్పాయుష్కులు, దరిద్రులు, పాఖండులు, కపటులు లేరు. సమస్త జీవులు ఆధివ్యాధిరహితులై క్లేశమాత్సర్యములు లేనివారై నిత్యానంద భరితులైతిరి.

ఇత్యేతత్ కథితం కల్కేరవతారం మహోదయమ్
ధన్యం యశస్య మాయుష్యం స్వర్గ్యం స్వస్త్యయనం పరమ్. 35
శోకసంతాప పాపఘ్నం కలి వ్యాకులనాశనమ్
సుఖదం మోక్షదం లోకే వాంఛితార్థ ఫలప్రదమ్. 36

భా: కల్కి అవతారకథను వినుటవలన ధనము, యశస్సు, ఆయువు పొంది శుభములు కలిగి చివరకుస్వర్గము లభించును. కల్కి వృత్తాంతమును వినుట వలన శోక, సంతాప, పాపములు తొలగి కలి ప్రభావము వలన కల్గిన ఉద్వేగము పోవును. అభీప్సితార్థ సిద్ధి కలిగి సుఖమోక్షములు ప్రాప్తించును.

తావచ్ఛాస్త్రప్రదీపానాం ప్రకాశో భువిరోచతే
భాతి భానుః పురాణాఖ్యో యావల్లోకేఽతి కామధుక్. 37
శ్రుత్వైతద్భృగు వంశజో మునిగణైః సాకం సహర్షావశీ
జ్ఞాత్వా సూతమమేయబోధవిదితం శ్రీలోమ హర్షాత్మజమ్
శ్రీకల్కేరవతార వాక్యమమలం భక్తిప్రదం శ్రీహరేః
శుశ్రూషుః పునరాహ సాధువచసా గంగాస్తవం సత్కృతః. 38

భా: అభీప్సిత ఫలమునిచ్చెడి పురాణరూప సూర్యుడు ఉదయించనంతవరకు శాస్త్రములనెడి ప్రదీపములు ప్రకాశించును. భృగు వంశమున జన్మించిన జితేంద్రియుడగు శౌనకమహర్షి మహర్షులతో కూడి ప్రీతిదాయకము, భక్తిప్రదమగు కల్కి అవతారవృత్తాంతమును విని మిక్కిలి ప్రసన్నులైరి. శౌనక మహర్షి తిరిగి నారాయణుని వృత్తాంతమును వినదలచి లోమహర్షుని పుత్రుడగు సూతుని కల్కి చేసిన గంగాస్తుతిని గూర్చి అడిగెను.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే భవిష్యే తృతీయాంశే కల్కినిర్యాణం నామ
ఏకోన వింశతి తమోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యము నగు శ్రీకల్కిపురాణమున తృతీయాంశమున
కల్కినిర్యాణమను ఏకోనవింశతితమాధ్యాయము సమాప్తము.

★★★

కల్కి పురాణము

తృతీయాంశము - వింశత్యధ్యాయము

శౌనక ఉవాచ.....

హేసూత! సర్వధర్మజ్ఞ యత్త్వయా కథితం పురా
గంగాం స్తుత్వా సమాయాతా మునయః కల్కిసన్నిధిమ్. 1
స్తవం తం వద గంగాయాః సర్వపాపప్రణాశనమ్
మోక్షదం శుభదం భక్త్యా శృణ్వతాం పఠతామిహ. 2

భా: శౌనకుడు పలికెను. ఓసూత! సర్వధర్మజ్ఞ! గంగను స్తుతించి మునులు కల్కిసన్నిధిని చేరితిరని నీవు ముందు చెప్పితివి. భక్తి పూర్వకముగ వినిన చదివిన వారి సర్వపాపములను హరించునది, మోక్షము నిచ్చునది, సమస్త మంగళములను కల్గించునదగు గంగా స్తోత్రమును చెప్పుము.

సూత ఉవాచ.......

శృణుధ్వమృషయః సర్వే గంగాస్తవ మనుత్తమమ్
శోకమోహహరం పుంసామ్ ఋషిభిః పరికీర్తితమ్. 3

ఋషయ ఊచుః......

ఇయం సురతరంగిణీ భవనవారిధేస్తారిణీ
స్తుతా హరిపదాంబుజాదుపగతా జగత్సంసదః
సుమేరుశిఖరామరప్రియజలా మలక్షాలనీ
ప్రసన్నవదనా శుభా భవభయస్య విద్రావిణీ. 4

భా: సూతుడు పలికెను. ఓఋషులార! శోకమోహములను నాశము చేసెడి, ఋషుల కీర్తింపబడిన గంగాస్తవమును చెప్పెదను వినుడు. ఋషులు పలికిరి. దేవనది యగు గంగ జీవుల భవసాగరమునుండి ఉద్ధరించును. ఇది శ్రీహరి పాదాబ్జముల నుండి పుట్టి భూమి మీ ప్రవహించినది. ఇది సంసార భీతిని పోగొట్టి పాపములను కడిగి వేయును. సుమేరు శిఖరమం ఉనికి కలదై దేవతలకు ప్రీతిని కలుగజేయును. ఇట్టి గంగను లోకమున సమస్తప్రాణులు స్తుతించెద

భగీరథపథానుగా సురకరీంద్ర దర్పాపహా
మహేశ ముకుటప్రభా గిరిశిరః పతాకా సితా
సురాసురనరోరగైరజ భవాచ్యుతైః సంస్తుతా
విముక్తి ఫలశాలినీ కలుషనాశినీ రాజతే. 5

భా: గంగ భగీరథుని వెంట భూమికి వచ్చెను. తెల్లని రూపముతో గంగానది ఐరావత దర్పము నణచెను. గంగ పరమేశ్వరుని కిరీటమందలి చంద్ర ప్రభవంటిది. హిమాలయ శిఖరముల వలె తెల్లని బ్రహ్మ విష్ణుపరమేశ్వరులు, దేవ దానవ మనుష్య సర్పాదులు గంగను స్తుతించిరి. పాపమును పోగొట్టి మోక్షఫలము నిచ్చుచు గంగ విరాజిల్లు చున్నది.

పితామహకమండలు ప్రభవముక్తిబీజాలతా
శ్రుతి స్మృతిగణస్తుతా ద్విజకులాలవాలావృతా
సుమేరు శిఖరాభిదా నిపతితా త్రిలోకావృతా
సుధర్మఫలశాలినీ సుఖపలాశినీ రాజతే. 6

భా: బ్రహ్మదేవుని కమండలము నుండి పుట్టిన గంగయనెడి లతకు ముక్తియనునది బీజము. బ్రాహ్మణగణము లతకు ఆలవాలము. (చెట్టుపాదు) సుధర్మమను ఫలములతో, సుఖమనెడి పత్రములతో ఒప్పెడి గంగాలత సుమేరు పర్వత శిఖరమును భేదించి పుట్టి ముల్లోకములలో వ్యాపించి శ్రుతిస్మృతులచే స్తుతింపబడుచున్నది.

చరద్విహగమాలినీ సగరవంశముక్తిప్రదా
మునీంద్రవరనందినీ దివి మతాచ మందాకినీ
సదా దురితనాశినీ విమలవారి సందర్శన
ప్రణామగుణ కీర్తనాదిషు జగత్సు సంరాజతే. 7

భా: సంచరించెడి పక్షిసముదాయము గలది, సగర వంశమునకు ముక్తి నిచ్చినది, మునిశ్రేష్ఠులచే స్తుతింపబడునది, దేవలోకమున మందాకినిగ ప్రసిద్ధి గాంచినదగు గంగ తన స్వచ్ఛజల దర్శనముచే, నమస్కరించుటచే, గుణములను కీర్తించుటచే లోకముల అమంగళములను నాశము చేయుచు విరాజిల్లు చున్నది.

మహాభిష సుతాఙ్గనా హిమగిరీశకూటస్తనీ
సఫేన జలహాసినీ సితమరాల సంచారిణీ

చరల్లహరిసత్కరా వరసరోజమాలాధరా
రసోల్లసితగామినీ జలధికామినీ రాజతే. 8

భా: ప్రశస్తమైన అవయవములుగల శంతను భార్యయగు గంగ హిమాలయ శిఖరములు స్తనములుగ, నురుగుతో కూడిన జలమే మందహాసముగ, తెల్లని హంసల సంచారమే ఆమె నడకలుగ, చలించెడి తరంగములే హస్తములుగ కలిగి వికసించిన పద్మసముదాయమే మాలగ ధరించి సముద్రుని కోరుచు ఉల్లాసముతో కూడిన గమనము కలదై ప్రకాశించెను.

క్వచిత్ కలకలస్వనా క్వచిదధీరయాదోగణా
క్వచిన్మునిగణైః స్తుతా క్వచిదనంతసంపూజితా
క్వచిద్రవికరోజ్జ్వలా క్వచిదుదగ్రపాతాకులా
క్వచిజ్జన విగాహితా జయతి భీష్మమాతా సతీ. 9

భా: ఒకప్పుడు అవ్యక్తమధురముగ నాదము చేయుచు, ఒకచో భయంకరములగు జలజంతువులతో కూడినదై, మునిగణముచే స్తుతింపబడుచు, దేవతలచే పూజింపబడుచు, సూర్యకిరణములచే ఉజ్జ్వలముగ ప్రకాశించుచు, ఒకచో ఉగ్రజలప్రపాతములు కలదై, మరొకచో జనము స్నానమాచరింప భీష్మమాతయగు గంగ సర్వోత్కర్షగ నుండెను.

స ఏవ కుశలో జనః ప్రణమతీహ భాగీరథీం
స ఏవ తపసాం నిధిర్జపతి జాహ్నవీమాదరాత్
స ఏవ పురుషోత్తమః స్మరతి సాధు మందాకినీం
స ఏవ విజయీ ప్రభుః సురతరంగిణీం సేవతే. 10

భా: గంగాదేవికి నమస్కరించువాడే కుశలుడు. భక్తితో గంగను జపించువాడే తపస్వి. మందాకినిని స్మరించువాడే పురుషశ్రేష్ఠుడు. దేవనదిని సేవించువాడే విజయము లభించిన ప్రభువు.

తవామల జలాచితం ఖగశృగాలమీనక్షతం
చలల్లహరిలోలితం రుచిరతీర జంబాలితమ్
కదా నిజవపుర్ముదా సురనరోరగైః సంస్తుతోఽ
ప్యహం త్రిపథగామిని! ప్రియమతీవ పశ్యామ్యహో. 11

భా: స్వర్గ మర్త్య పాతాళములు మూడిటియందు ప్రవహించు ఓ గంగ! నీ పవిత్రజలమందు లగ్నము చేయబడినది, చంచల తరంగములచే ఇటునటు కదల్చబడినది, మనోహరతీర అగు నా శరీరమును దేవమనుష్య సర్పగణముచే స్తుతింపబడు నేను ఎప్పుడు చూడగలను?

త్వత్తీరే వసతిం తవామలజలస్నానం తవ ప్రేక్షణం
త్వన్నామస్మరణం తవోదయకథా సంలాపనం పావనమ్
గంగే మే తవ సేవనైకనిపుణోఽప్యానందితశ్చాదృతః
స్తుత్వా త్వద్గతపాతకో భువి కదా శాంతశ్చరిష్యామ్యహమ్. 12

భా: ఓ గంగ! నీతీరమున నివసించుట పవిత్రజలస్నానమాచరించుట, చూచుట, నీనామమును స్మరించుట, పవిత్రములగు నీ ఉపాఖ్యానములను కీర్తించుట ఎప్పుడు చేయగలను? నిన్ను సేవించుట వలననే నా హృదయముప్పొంగును. అందరు నన్ను ఆదరింతురు. నిన్ను స్తుతించుటచే పాపములు తొలగి శాంతచిత్తుడనై భూమండలమున ఎప్పుడు విహరించగలను?

ఇత్యే తదృషిభిః ప్రోక్తం గంగాస్తవమనుత్తమమ్
స్వర్గ్యం యశస్య మాయుష్యం పఠనాచ్ఛ్రవణాదపి. 13
సర్వపాపహరం పుంసాం బలమాయుర్వివర్ధనమ్
ప్రాతర్మధ్యాహ్నసాయాహ్నే గంగాసాన్నిధ్యతా భవేత్. 14
ఇత్యేతద్భార్గవాఖ్యానం శుకదేవాన్మయా శ్రుతమ్
పఠితం శ్రావితం చాత్ర పుణ్యం ధన్యం యశస్కరమ్. 15
అవతారం మహావిష్ణోః కల్కేః పరమమద్భుతమ్
పఠతాం శృణ్వతాం భక్త్యా సర్వాశుభ వినాశనమ్. 16

భా: ఇట్లు గంగా స్తోత్రము మునులచే చెప్పబడినది. దీనిని చదువుట వినుట వలన స్వర్గము, యశస్సు, ఆయుర్దాయము లభించును. ప్రాతః కాలము, మధ్యాహ్నము, సాయంకాలములలో స్తోత్రము చదివిన వారికి గంగా సామీప్యము లభించును. ఇది సర్వపాపములను హరించును. బలము, ఆయుర్దాయమును వృద్ధి పరచును. నేను శుక దేవుని వలన భార్గ వ్యాఖ్యానమును వింటిని. దీనిని చదివిన వినిన వారికి పుణ్యము, ధనము యశస్సు లభించును. మహావిష్ణువు యొక్క కల్కి అవతార ఘట్టము చదివిన వినిన సమస్త అమంగళములు తొలగి శుభము జరుగును.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవవతే భవిష్యే
తృతీయాంశే గంగాస్తవం నామ వింశతి తమోఽధ్యాయః.

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు శ్రీ కల్కిపురాణమున
తృతీయాంశమున గంగాస్తవమను ఇరువదవ అధ్యాయము.

★★★

కల్కిపురాణము
తృతీయాంశః - ఏకవింశోఽధ్యాయః

అత్రాపి శుక సంవాదో మార్కండేయేన ధీమతా
అధర్మవంశకథనం కలేర్వివరణం తతః. 1

భా : కల్కిపురాణమున బుద్ధిమంతుడగు మార్కండేయునితో శుకమహర్షి సంవాదము, అధర్మవంశ కథనము, కలివివరణము.

దేవానాం బ్రహ్మసదనప్రయాణం గోభువా సహ
బ్రహ్మణో వచనాద్విష్ణోర్జన్మ విష్ణుయశో గృహే. 2

భా : గోరూపమును ధరించిన భూదేవితో దేవతలు బ్రహ్మలోకమును చేరుట, బ్రహ్మవచనముల ననుసరించి విష్ణుయశునింట విష్ణు జననము.

సుమత్యాం స్వాంశకైర్భ్రాతృచతుర్భిః శంభలే పురే
పితుః పుత్రేణ సంవాదస్తథోపనయనం హరేః. 3

భా : శంభల గ్రామమున సుమతికి విష్ణువు అంశలుగ నల్గురు సోదరులు జన్మించుట, తండ్రికొడుకుల సంవాదము, కల్కి ఉపనయనము.

పుత్రేణ సహ సంవాసో వేదాధ్యయనముత్తమమ్
శస్త్రాస్త్రాణాం పరిజ్ఞానం శివసందర్శనం తతః. 4

భా : తండ్రికొడుకుల సహవాసము, కల్కి వేదాధ్యయనము, శస్త్రాస్త్రవిద్యలను నేర్చుట, శివదర్శనము.

కల్కేః స్తవం శివపురో వరలాభః శుకాపనమ్
శంభలాగమనం చక్రే జ్ఞాతిభ్యో వరకీర్తనమ్. 5

భా: కల్కి శివుని స్తుతించుట, శివుని వలన వరమును పొందుట, శుకమును పొందుట, తిరిగి కల్కి శంభల గ్రామమునకు తిరిగి వచ్చుట, తన బంధువర్గమునకు మహాదేవుడు వరము లిచ్చుటను చెప్పుట.

విశాఖయూపభూపేన నిజసర్గాత్మ వర్ణనమ్
మహాభాగ్యాద్బ్రాహ్మణానాం శుకస్యాగమనం తతః. 6

భా : విశాఖయూపునికి ప్రశ్నకు సమాధానముగ కల్కి విప్రలక్షణములను వారి మాహాత్మ్యమును వివరించుట, శివునిచే నీయబడిన శుకము అచ్చటకు వచ్చుట.

కల్కినా శుక సంవాదః సింహ లాఖ్యానముత్తమమ్
శివదత్తవరా పద్మా తస్యా భూపస్వయం వరే. 7

భా : శుకము కల్కికి సింహళ వృత్తాంతమును చెప్పుట, శివుని వరమువలన పద్మావతి స్వయంవర సభలో

దర్శనాద్భూప సంఘానాం స్త్రీభావ పరికీర్తనమ్
తస్యా విషాదః కల్కేస్తు వివాహార్థం సముద్యమః. 8

భా : ఆమెను చూచిన పురుషులు స్త్రీరూపమునొందుట, పద్మావతి విషాదము, కల్కి వివాహప్రయత్నము.

శుక ప్రస్థాపనం దౌత్యే తయా తస్యాపి దర్శనమ్
శుకపద్మాపరిచయః శ్రీవిష్ణోః పూజనాదికమ్. 9

భా : దౌత్యమునకు పంపుట, పద్మ శుకమును చూచుట, వారిరువురి పరిచయము, శ్రీవిష్ణుపూజ.

పాదాది దేహధ్యానం చ కేశాంతం పరివర్ణితమ్
శుక భూషణదానం చ పునః శుక సమాగమః. 10

భా : ఆ పాదమస్తకము విష్ణుస్తోత్రము, పద్మ శుకమును అలంకరించుట, కల్కి శుకముల సమాగమము.

కల్కేః పద్మావివాహార్థం గమనం దర్శనం తయోః
జలక్రీడా ప్రసంగేన వివాహస్తదనంతరమ్. 11

భా : పద్మను వివాహమాడుటకు కల్కి బయలుదేరుట, జలక్రీడ ప్రసంగమున వారిరువురి పరస్పర దర్శనము, వివాహము

పుంస్త్వ ప్రాప్తిశ్చ భూపానాం కల్కేర్దర్శనమాత్రతః
అనంతాగమనం రాజ్ఞా సంవాదస్తేన సంసది. 12

భా : కల్కి దర్శనము వలన స్త్రీరూపము నొందిన రాజులు పురుషులుగ మారుట,

అనంతుని ఆగమనము, అతని సంవాదము.

షండ త్వాదాత్మనో జన్మ కర్మ చాత్ర శివస్తవః
మృతే పితరి తద్విష్ణోః క్షేత్రే మాయాప్రదర్శనమ్. 13

భా : అనంతుడు తన జన్మవృత్తాంతమును చెప్పుట, శివస్తోత్రము, తండ్రిమరణానంతరము అనంతునికి విష్ణుక్షేత్రమున మాయాదర్శనము.

అత్రాఖ్యానమనంతస్య జ్ఞాన వైరాగ్య వైభవమ్
రాజ్ఞాం ప్రయాణం కల్కేశ్చ పద్మయా సహ శంభలే. 14

భా : అనంతుని జ్ఞాన వైరాగ్య వైభవమును చెప్పుట రాజుల నిర్గమనము, కల్కి పద్మతో శంభల గ్రామమునకు వెళ్ళుట.

విశ్వకర్మవిధానం చ వసతిః పద్మయా సహ
జ్ఞాతి భ్రాతృ సుహృత్ పుత్రైః సేనాభిర్బుద్ధ నిగ్రహః. 15

భా : విశ్వకర్మ నిర్మించిన శంభల గ్రామమున పద్మతో బంధు వర్గముతో కల్కి నివసించుట, బౌద్ధులను అణగద్రొక్కుట.

కథితం చాత్ర తేషాంచ స్త్రీణాం సంయోధనాశ్రయః
తతోఽత్ర వాలఖిల్యానాం మునీనాం స్వనివేదనమ్. 16

భా : బౌద్ధుల స్త్రీలు యుద్ధము చేయుటకు వచ్చుట, వాలఖిల్యాది మునులు తమ వృత్తాంతమును చెప్పుట,

సపుత్రాయాః కుథోదర్యా వధశ్చాత్ర ప్రకీర్తితః
హరిద్వారగతస్యాపి కల్కేర్మని సమాగమః. 17

భా : పుత్రునితో కూడ కుథోదరి యను రాక్షసి సంహారము, హరిద్వారమున కల్కి మునులను దర్శించుట

సూర్యవంశస్య కథనం సోమస్య చ విధానతః
శ్రీరామ చరితం చారు సూర్యవంశానువర్ణనే. 18

భా : సూర్యవంశ వర్ణనము, శ్రీరామచరితము, చంద్రవంశ వర్ణనము

దేవాపేశ్చ మరోః సంగో యుద్ధాయాత్ర ప్రకీర్తితః
మహాఘోరవనే కోకవికోక వినిపాతనమ్. 19

భల్లాటగమనం తత్ర శయ్యా కర్ణాదిభిః సహ
యుద్ధం శశిధ్వజేనాత్ర సుశాంతా భక్తి కీర్తనమ్. 20

భా : మరు, దేవాపులు యుద్ధక్షేత్రమునకు వచ్చుట, కోక వికోకవధ, కల్కి భల్లాట గ్రామమునకు వెడలుట, అచ్చట శయ్యాకర్ణ, శశిధ్వజాదులతో కల్కి యుద్ధమొనర్చుట, సుశాంత భక్తి కీర్తనము.

యుద్ధే కల్కే రానయనం ధర్మస్యచ కృతస్యచ
సుశాంతాయాః స్తవస్తత్ర రమోద్వాహస్తం కల్కినా. 21

భా : కల్కి ధర్మ, కృతయుగములు యుద్ధక్షేత్రమునకు వచ్చుట, సుశాంత కల్కిని స్తుతించుట, కల్కిరమల వివాహము

సభాయాం పూర్వకథనం నిజగృధ్రత్వ కారణమ్
మోక్షః శశిధ్వజస్యాత్ర భక్తిప్రార్థయితు ర్విభోః. 22

భా : శశిధ్వజుడు తాను గృధ్రముగ జన్మించిన వృత్తాంతము తెలుపుట, కల్కిని ప్రార్థించిన శశిధ్వజునికి మోక్షము,

విషకన్యామోచనం చ నృపాణా మభిషేచనమ్
మాయాస్తవః శంభలేషు నానాయజ్ఞాది సాధనమ్. 23

భా : విషకన్యనుద్ధరించుట, రాజుల నభిషిక్తుని గావించుట, మాయను స్తుతించుట, శంభల గ్రామమున యజ్ఞాది కర్మల ననుష్ఠించుట

నారదాద్విష్ణుయశసో మోక్షశ్చాత్ర ప్రకీర్తితః
కృతధర్మ ప్రవృత్తిశ్చ రుక్మిణీ వ్రతకీర్తనమ్. 24

భా : నారదుని వలన కీర్తింపబడిన విష్ణుయశుని మోక్ష వృత్తాంతము, కృత ధర్మ ప్రవృత్తి, రుక్మిణీ వ్రతము

తతో విహారః కల్కేశ్చ పుత్రపౌత్రాది సంభవః
కథితో దేవగంధర్వ గణాగమనమత్ర హి. 25

భా : కల్కి విహారము, అతనికి పుత్రపౌత్రాదులుకలుగుట, శంభల గ్రామమునకు దేవగంధర్వుల రాక

తతో వైకుంఠగమనం విష్ణోః కల్కే రిహోదితమ్
శుక ప్రస్థానముచితం కథయిత్వా కథాః శుభాః. 26

భా : విష్ణువు కల్కి అవతారమును చాలించి వైకుంఠమునకు వెడలుట, శుకప్రస్థానము

గంగా స్తోత్రమిహ ప్రోక్తం ముని సంమతమ్
జగతామానందకరం పురాణం పంచలక్షణమ్. 27

భా : ముని సమ్మతమగు గంగా స్తోత్రము వర్ణింపబడినవి. సర్గ, ప్రతిసర్గ, వంశ, మన్వంతర, వంశాను చరితమను ఐదు పురాణలక్షణములతో గూడిన కల్కిపురాణము సర్వజన రంజకము.

సకల్కి సిద్ధిదం లోకైః షట్ సహస్రం శతాధికమ్
సర్వశాస్త్రార్థ తత్త్వానాం సారం శ్రుతిమనోహరమ్. 28

భా : వినుటకింపైన, 6100 శ్లోకములతో గూడిన కల్కిపురాణము పాప పంకిలమగు లోకము నుద్ధరించును.

చతుర్వర్గ ప్రదం కల్కిపురాణం పరికీర్తితమ్
ప్రలయాంతే హరిముఖాత్ నిః స్సృతం లోకవిస్తృతమ్. 29

భా : ప్రళయాంతమున నారాయణుని ముఖము నుండి వెలువడి లోకవిస్తారము నొందిన కల్కి పురాణము ధర్మార్థ కామమోక్షములనెడి పురుషార్థముల నొసగును.

అహో వ్యాసేన కథితం ద్విజరూపేణ భూతలే
విష్ణోః కల్కేర్భగవతః ప్రభావం పరమాద్భుతమ్. 30

భా : కల్కి అవతారము నెత్తిన విష్ణుభగవానుని గాథలు వేదవ్యాసునిచే అద్భుతముగ చెప్పబడినవి.

యే భక్త్యాత్ర పురాణసారమమలం శ్రీవిష్ణుభావాప్లుతం
శృణ్వంతీహ వదంతి సాధుసదసి క్షేత్రే సుతీర్థాశ్రమే
దత్వా గాం తురగం గజం గజవరం స్వర్ణం ద్విజాయాదరాత్
వస్త్రాలంకరణైః ప్రపూజ్య విధివన్ముక్తాస్తు ఏవోత్తమాః. 31

భా: బ్రాహ్మణులను యథావిధి పూజించి గోవులు మున్నగు వాటిని దానము చేయుచు విష్ణు భావములతో నిండిన కల్కి పురాణసారమును ఏ భక్తజనము చదివెదరో, వినెదరో అట్టివారు మోక్షము నొందగలరు.

శ్రుత్వా విధానం విధివద్బ్రాహ్మణో వేదపారగః
క్షత్రియో భూపతిర్వైశ్యో ధనీ శూద్రో మహాన్ భవేత్. 32

భా : బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు యథావిధి కల్కిపురాణమును వినిన క్రమముగ వేదవిద్య, రాజ్యము, ధనము, గొప్పతనమును పొందుచున్నారు.

పుత్రార్థీ లభతే పుత్రం ధనార్థీ లభతే ధనమ్

విద్యార్థీ లభతే విద్యాం పఠనాత్ శ్రవణాదపి. **33**

భా : పురాణ పఠనము లేక శ్రవణము వలన పుత్రార్థి పుత్రుని, ధనార్థిధనమును, విద్యార్థి విద్యను పొందగలడు.

ఇత్యేతత్ పుణ్య మాఖ్యానం లోమహర్షణజో మునిః

శ్రావయిత్వా మునీన్ భక్త్యా యయౌ తీర్థాటనాదృతః. **34**

భా : లోమహర్షణ పుత్రుడగు సూతమహర్షి శౌనకాది మహర్షులకు పుణ్యప్రదమగు పురాణ గాథను వినిపించి తీర్థములను పర్యటించుటకు వెడలెను.

శౌనకో మునిభిః సార్థం సూతమామంత్ర్య ధర్మవిత్

పుణ్యారణ్యే హరిం ధ్యాత్వా బ్రహ్మ ప్రాప సహర్షిభిః. **35**

భా : ధర్మవేత్తయగు శౌనకుడు మహర్షులతో గూడ పుణ్యారణ్యమున హరిధ్యానము చేయుచు బ్రహ్మ లోకము చేరెను.

లోమహర్షణజం సర్వపురాణజ్ఞం యతవ్రతమ్

వ్యాసశిష్యం మునివరం తం సూతం ప్రణమామ్యహమ్. **36**

భా : వ్యాస శిష్యుడు, లోమహర్షుని పుత్రుడు, సమస్త పురాణముల నెరిగినవాడగు సూతమహర్షికి నా నమస్కారము.

ఆలోక్య సర్వశాస్త్రాణి విచార్య చ పునః పునః

ఇదమేవ సునిష్పన్నం ధ్యేయో నారాయణః సదా. **37**

భా : సమస్త శాస్త్రములను పర్యాలోచనము చేయుట వలన శ్రీమహావిష్ణువు నిరంతరము ధ్యానింప దగినవాడని ఫలించినది.

వేదే రామాయణే చైవ పురాణే భారతే తథా

ఆదావంతే చ మధ్యే చ హరిః సర్వత్ర గీయతే. **38**

భా : వేదములు, రామాయణము, పురాణములు, భారతమున అంతట హరినామము కీర్తంపబడుచున్నది.

సజలజలద దేహో వాతవేగైకవాహః

కరధృతకరవాలః సర్వలోకైకపాలః

కలికులవనహంతా సత్య ధర్మ ప్రణేతా

కలయతు కుశలం వః కల్కి రూపః సభూపః. **39**

భా : వాయువేగముగల అశ్వము వాహనముగ గలవాడు, హస్తమందు ఖడ్గము కల్గి కలివంశమును నాశము చేయుచు సర్వలోకములను రక్షించువాడు, సత్యయుగ స్థాపకుడు, వర్షించు మేఘమువలె ప్రకాశించు కల్కి భగవానుడు మీకు శుభము కలుగ జేయుగాక.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేऽనుభాగవతే భవిష్యే
తృతీయాంశే ఏకవింశోऽధ్యాయః.

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కిపురాణమున తృతీయాంశమున
ఇరువది యొకటవ అధ్యాయము.

మా వద్ద లభించు ఇతర గ్రంథములు

రచయిత: ప్రొ॥ శ్రీపాద సత్యనారాయణ మూర్తి.

1. పరమ లఘు మంజూష 125-00
2. శ్లేషాలంకార విమర్శః(సంస్కృతము) 150-00

రచయిత: డా॥ తిప్పాభట్ల రామకృష్ణ మూర్తి.

1. శ్రీమదాంధ్ర మహా భారతము- జనహిత వ్యాఖ్య
   విరాట పర్వము 200-00
2. శ్రీమదాంధ్ర మహా భారతము- జనహిత వ్యాఖ్య
   ఉద్యోగ పర్వము 200-00
3. రస సిద్ధాంతము- ఆంధ్రుల వరివస్య 125-00
4. భారత నిరుక్తి-తిక్కన సరసోక్తి 16-00
5. భారత నిరుక్తి-ఎఱ్ఱన ధర్మోక్తి 20-00
6. శివ సహస్ర నామ నిరుక్తి- అష్టోత్తర శత నామ నిరుక్తితో 60-00
7. తప్పులు లేని శివ సహస్ర నామములు 10-00
8. మహా భారత ప్రశ్నోక్తి (క్విజ్) (550 ప్రశ్నలు-సమాధానములు) 15-00

త్వరలో......

1. రామాయణ క్విజ్
2. భారత నిరుక్తి- నన్నయ రుచిరార్థ సూక్తి. పునర్ముద్రణము.

ఈ గ్రంథములు కావలసిన వారు ముందుగా వాని సొమ్మును మనియార్డరు ద్వారా పంపినచో ప్రింటెడ్ బుక్స్ బుక్ పోస్టులో పుస్తకములు పంపబడును. రిజిస్టర్ పోస్టుకు 14-00 రూ. అదనముగా పంప వలెను.

1. ఎస్. వి. ఫణీశ్వరి,
   18-1-46/J9
   శాంతి నగర్, కె.టి. రోడ్,
   తిరుపతి.
   పిన్ : 517 507.
   ఫోన్ : 08574-30423.

2. డా॥ టి. ఆర్. కె. మూర్తి,
   శివాలయం వెనుక,
   పోలకం పాడు.
   వయా. తాడేపల్లి పోస్టు.
   గుంటూరు జిల్లా-522 501.
   ఫోన్ : 08645-72093.